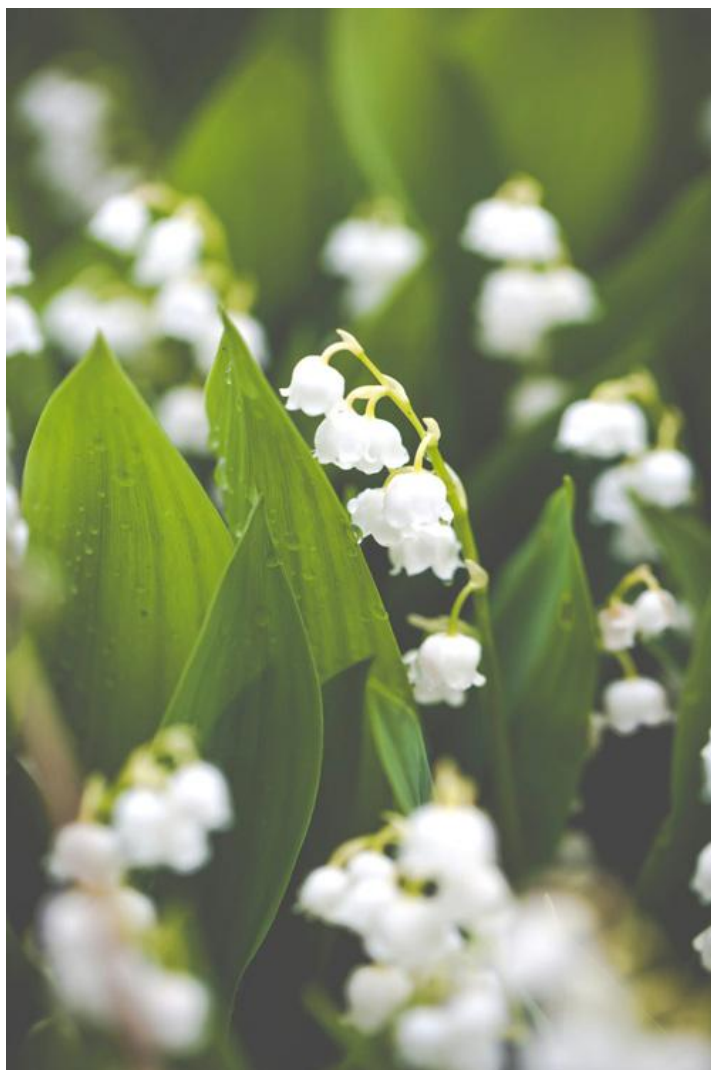

KRUUNUPYYN KUNTA

TILINPÄÄTÖS 2018

Hyväksytty kunnanvaltuustossa 3.6.2019 § 29

SISÄLLYSLUETTELO

TOIMINTAKERTOMUS

Yleisiä tietoja kunnasta.....	3
Kunnan hallinto	4
Kunnanjohtajan katsaus.....	11
Olenaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa.....	12
Muut ei-taloudelliset asiat	12
Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	12
Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä	13
Kunnanhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.....	15
Strategiasuunnitelman 2025 toteutuminen kunnan toiminnassa	16
Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	21
Tuloslaskelma ja tunnusluvut.....	22
Rahoituslaskelma ja tunnusluvut	23
Tase ja tunnusluvut	24
Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	26
Konsernikuva	27
Konsernin toiminnan ohjaus	28
Konsernin tuloslaskelma ja tunnusluvut	29
Konsernin rahoituslaskelma ja tunnusluvut.....	30
Konsernitase ja tunnusluvut.....	31

TALOUSARVION TOTEUTUMISVERTAILU

Selonteko tavoitteiden toteutumisesta	35
---	----

TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

Käyttötalouden toteutuminen	65
Kuvio käyttömenojen toteutumisesta lautakunnittain nettotasolla.....	66
Tuloslaskelmaosan toteutuminen	67
Verotulojen erittely.....	68
Valtionosuuksien erittely.....	68
Investointiosan toteutuminen.....	69
Rahoitusosan toteutuminen.....	72
Yhteenveto valtuuston hyväksymien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta.....	73

LIITETIEDOT

Sovelletut tilinpäätösperiaatteet	77
Tuloslaskelman liitetiedot	78
Taseen vastaavia koskevat liitetiedot.....	83
Taseen vastattavia koskevat liitetiedot.....	89
Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot.....	91

HENKILÖSTÖRAPORTTI

Henkilöstöraportti	95
--------------------------	----

KONSERNIOSA

Konserniyhtiöiden tavoitteiden toteutuminen	103
---	-----

LUETTELO JA SELVITYKSET

Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositelajeista.....	109
Selonteko kirjanpidon säilytystavasta	109
Avainlukujen laskentakaavat tuloslaskelmassa.....	110

ALLEKIRJOITUKSET JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkintä	113
---	-----

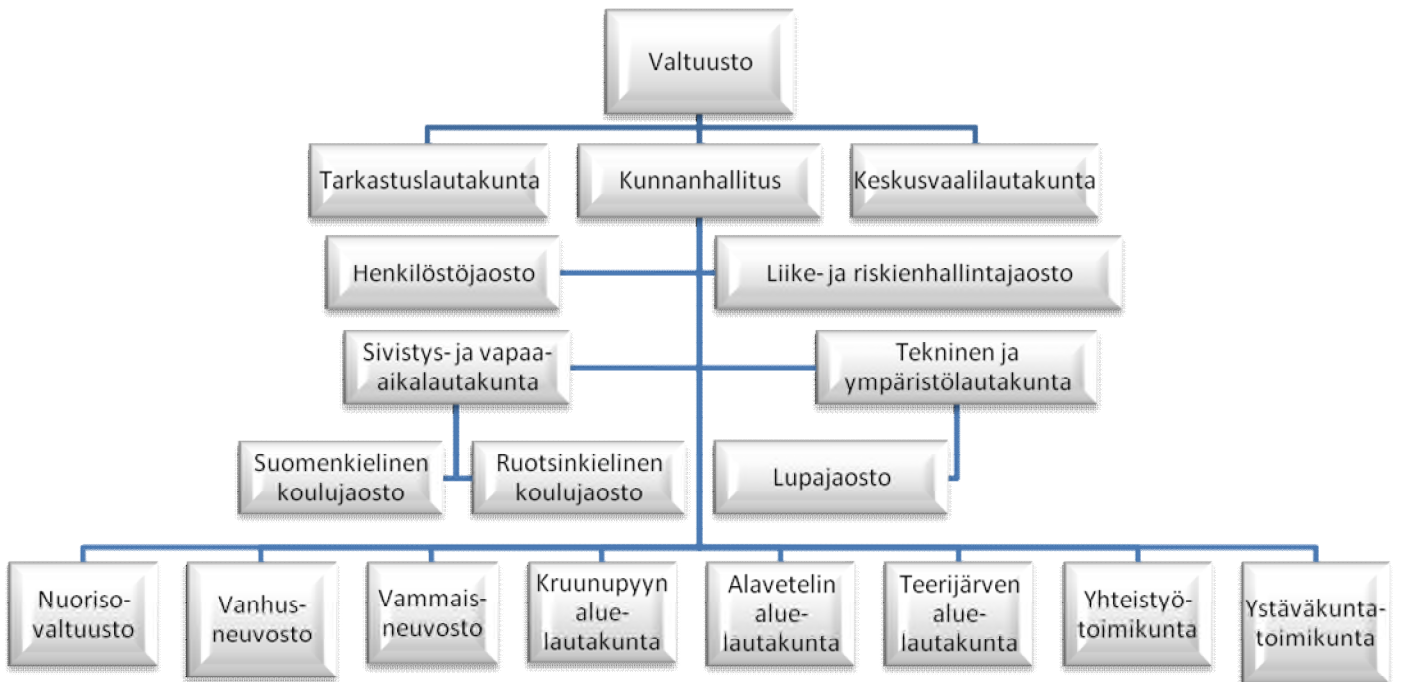

Yleistä tietoa kunnasta

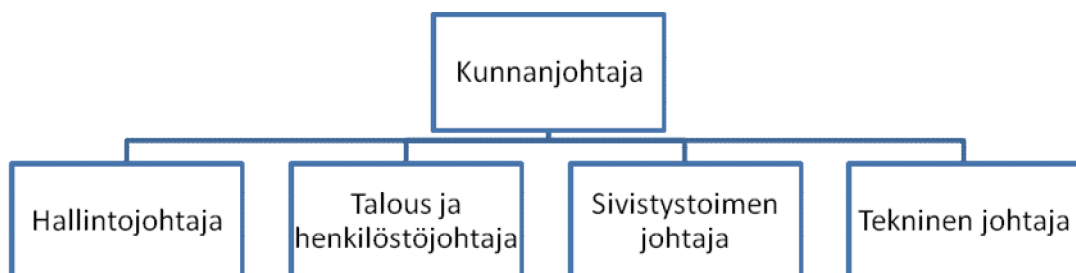
Perustamisvuosi	1969	
Asukasmäärä	Henkikirjoitettu väestö 31.12.2018 = 6 507 Vastaava luku 31.12.2017 = 6 530	
Tuloveroprosentti	2018 = 22 %	
Lainanotto euro/asukas	3 320	
Kunnanvaltuusto	RKP 16, Pro Kruunupyy 10, Kristillisdemokraatit 1	
Työttömyysaste	4,6 % joulukuun 2018	
Elinkeinorakenne	Maa- ja metsätalous	14,4 %
	Teollisuus	39,3 %
	Palvelut	45,4 %
Kunnan pinta-ala	Yhteispinta-ala 750,7 km ²	
	* maapinta-ala	712,4 km ²
	* vesialueet	38,3 km ²
Lääni	Länsi-Suomen lääni	

KRUUNUPYYN KUNNAN HALLINTO

HALLINTO-ORGANISAATIO

JOHTORYHMÄ

LUOTTAMUSHENKILÖORGANISAATIOIDEN KOKOONPANOT

KUNNANVALTUUSTO

Varsinaiset jäsenet

RKP (16)

Broända Helena	(5)
Byggmästar Liane	(5)
Dahlvik Sören	(3)
Forsberg Anders, II varapj.	(5)
Hagnäs Tomas	(4)
Harju Kari	(5)
Hongell Susanne	(5)
Lassas Tuula	(5)
Lindgren Hans-Erik	(5)
Ranta Anne-Mie	(4)
Sandstedt Per-Emil	(5)
Sandström Hans	(5)
Skullbacka Bengt-Johan, pj.	(5)
Svartsjö Peter	(5)
Wistbacka Inger	(4)

Åminne Malin	(4)
--------------	-----

Pro Kruunupyy (10)

Björklund Eva-Lott	(4)
Dalvik Sixten, I varapj.	(5)
Enroth Carl-Johan	(3)
Granbacka Andreas	(2)
Hagström Elisabeth	(4)
Lindh Mats	(1)
Ljungberg Anders	(5)
Myllymäki Tapani	(2)
Salmela Joel	(3)
Åstrand Ulla-Maria	(5)

KD (1)

Byskata Leo	(4)
-------------	-----

Varajäsenet kutsumajärjestyksessä. Varajäseniä ei valita henkilökohtaisina.

RKP

Näse Adam	(4)
Finnila-Lindvall Veronica	()
Torrkulla Matias	(1)
Sabel Charlotte	()
Öst Harry	(1)
Ollqvist Helmer	()
Riska Bertel	()
Mountassir Amira	()
Jorn Del Mon	()

Pro Kruunupyy

Toivonen Susanna	()
Ågren Rebecca	(2)

Ahlskog Mats	(2)
Sandvik John-Erik	(4)
Ahlstrand Monica	()
Högnabba Jeremia	()
Wassborr Ossian	(4)
Sunabacka Sten	(2)
Byskata Tom	(1)
Knutar Raija	()

KD

Strandvall Göran	(1)
Gripenberg Björn	()

Valtuusto kokoontui 5 kertaa ja käsitteli 50 pykälää vuonna 2018. Valtuutetun nimen jälkeen suluissa on kokoukset, joissa valtuutettu on ollut läsnä.

KUNNANHALLITUS

Varsinaiset jäsenet

Byggmästar Liane, puh.joht.	(17)
Myllymäki Tapani, I varapj.	(12)
Lindgren Hans-Erik, II varapj.	(17)
Broända Helena	(16)
Gripenberg Björn	(15)
Hagström Elisabeth	(15)
Harju Kari	(13)
Salmela Joel	(12)
Wistbacka Inger	(16)

Henkilökohtaiset varajäsenet

Hongell Susanne	()
Sandvik John-Erik	(4)
Öst Harry	()
Hagnäs Tomas	(1)
Saarukka Karin	(1)
Enroth Carl-Johan	(1)
Sandström Hans	(3)
Åstrand Ulla-Maria	(5)
Lassas Tuula	(1)

Hallitus kokoontui 17 kertaa ja käsitteli 280 pykälää vuonna 2018.

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Varsinaiset jäsenet

Slotte Carl-Otto, puh.joht.
 Hästbacka Anne-Maria, varapj.
 Enfors Annika
 Pahkamäki Anna
 Wikman Mika

Varajäsenet kutsumajärjestyksessä

Varajäseniä ei valita henkilökohtaisina.

Granholt Ann-Marie
 Ravalld Katrin
 Back Lars
 Wassborr Ossian
 Träisk Bjarne
 Drycksbäck Ann-Sofi
 Niemonen Veli
 Herranen Teuvo

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Varsinaiset jäsenet

Skullbacka Bengt-Johan, puh.joht.
 Dalvik Sixten, varapj.
 Lövsund Gabriella
 Näse Elin

Henkilökohtaiset varajäsenet

Grahn Johan
 Söderbacka Carita
 Stenbäck Mats
 Granqvist Mona-Lisa

HENKILÖSTOJAOSTO

Varsinaiset jäsenet

Wistbacka Inger, puh.joht.
 Hagström Elisabeth, varapj.
 Gripenberg Björn
 Harju Kari

Henkilökohtaiset varajäsenet

Broända Helena
 Åstrand Ulla-Maria
 Sandvik John-Erik
 Torrkulla Matias

LIIKE- JA RISKIENHALLINTAJAOSTO

Varsinaiset jäsenet

Harju Kari, puh.joht.
 Sandvik John-Erik, varapj.
 Byggmästar Liane
 Lindgren Hans-Erik
 Stenfors Maarit

Henkilökohtaiset varajäsenet

Forsberg Anders
 Salmela Joel
 Gistö Gun
 Hongell Susanne
 Myllymäki Tapani

SIVISTYS- JA VAPAA-AIKALAUTAKUNTA

Varsinaiset jäsenet

Ranta Anne-Mie, puh.joht.. 1.10.18 saakka
 Svartsjö Peter, puh.joht. 2.10.18 alk.
 Salmela Joel, varapj.
 Ahlsved Mona 22.5.18 alk.
 Ahlved Pasi 21.5.18 saakka
 Björklund Eva-Lott
 Hagnäs Tomas

Hongell Susanne
 Lindh Mats
 Torrkulla Matias 2.10.18 alk.
 Åstrand Ulla-Maria

Henkilökohtaiset varajäsenet

Finnila-Lindvall Veronica 1.10.18 saakka
 Finnila-Lindvall Veronica 2.10.18 alk.
 Fredriksson-Lidsle Eva
 Oscar Näse 22.5.18 alk.
 Torrkulla Matias 21.5.18 saakka
 Ågren Rebecca
 Ahlsved Mona 21.5.18 saakka
 Näse Adam 22.5.18 alk.
 Sabel Charlotte
 Sunabacka Sten
 Ahlskog Martin 1.10.18 alk. Svartjölle ja 2.10.18 alk. Torrkullalle
 Ahskog Mats

SUOMENKIELINEN KOULUJAOSTO

Varsinaiset jäsenet

Ahlsved Pasi, puh.joht. 21.5.18 saakka
 Åstrand Ulla-Maria, varapj. 21.5.18 saakka
 pj 22.5.18 alk.
 Torrkulla Matias varapj. 22.5.18 alk.

Kuru Jaakko 22.5.18 alk.
 Lassas Tuula
 Söderbacka Carita

Henkilökohtaiset varajäsenet

Forsberg Eeva-Riitta 21.5.18 saakka
 Hakola Ari 21.5.18 saakka
 Forsberg Eeva-Riitta 22.5.18 alk.
 Kuru Jaakko 21.5.18 saakka
 Hakola Ari 22.5.18 alk.
 Hans Sandström 22.5.18 alk.
 Dahlvik Suvi
 Hästbacka Anne-Maria

RUOTSINKIELINEN KOULUJAOSTO

Varsinaiset jäsenet

Svartsjö Peter, puh.joht.
 Ahlskog Mats, varapj.
 Ahlsved Mona
 Finnila-Lindvall Veronica
 Granlund Micael
 Näse Adam
 Ågren Rebecca

Henkilökohtaiset varajäsenet

Sandström Hans
 Nabbvik Johan
 Wistbacka Inger
 Hagnäs Tomas
 Söderbacka Carita
 Sandbacka Joacim
 Björklund Eva-Lott

TEKNINEN JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

Varsinaiset jäsenet

Åminne Malin, puh.joht.
 Ljungberg Anders, varapj.
 Broända Helena
 Dahvik Sören
 Sandström Hans
 Strandvall Göran
 Toivonen Susanna

Henkilökohtaiset varajäsenet

Takkula Monica
 Ahlstrand Monica
 Lassas Tuula
 Sandstedt Per-Emil
 Ollqvist Helmer
 Enfors Vidar
 Enroth Carl-Johan

LUPAJAOSTO

Varsinaiset jäsenet

Dahlvik Sören, puh.joht.
Enroth Carl-Johan, varapj.
Sandstedt Per-Emil
Toivonen Susanna
Wistbacka Inger

Henkilökohtaiset varajäsenet

Ollqvist Helmer
Ljungberg Anders
Öst Harry
Sjölund Mirja
Lassas Tuula

NUORISOVALTUUSTO

Varsinaiset jäsenet

Björkqvist Fredrik, puh.joht.
Broända Jenny, varapj.
Karlström Fredrik
Klemets Joakim
Lindgren Susann
Mannström Matilda
Svartsjö Ida

Henkilökohtaiset varajäsenet

Sandbacka Ted
Ollqvist Emilia
Sandbacka Oscar
Holmbäck Hugo
Plooman Merilin
Bengtsson Tindra
Vidjeskog Vilma

VANHUSNEUVOSTO

Varsinaiset jäsenet

Östdahl Stig, puh.joht.
Saarukka Karin, varapj.
Forsström Christer
Furu Tuula
Näse Maj-Britt

Henkilökohtaiset varajäsenet

Lindgren Hans-Erik
Sandvik Bo-Erik
Rannisto Pekka
Nyman Anna
Sabel Lena

VAMMAISNEUVOSTO

Varsinaiset jäsenet

Sandbacka Joacim, puh.joht.
Ahlstrand Monica, varapj.
Tallgård Sonja

Henkilökohtaiset varajäsenet

Granvik-Storbacka Tina
Wassborr Ossian
Törnqvist Gunda-Lill

KRUUNUPYYN ALUELAUTAKUNTA

Varsinaiset jäsenet

Björklund Eva-Lott, puh.joht.
Kortell Niklas, varapj.
Näse Oscar
Sabel Charlotte
Vikström Samuel

Henkilökohtaiset varajäsenet

Ågren Rebecca
Wargh Robert
Öst Harry
Vigård Nina-Marie
Lindgren Hans-Erik

ALAVETELIN ALUELAUTAKUNTA

Varsinaiset jäsenet

Sandstedt Per-Emil, puh.joht.
Ahlstrand Monica, varapj.
Cainberg Päivi
Granhlm Ann-Marie
Granolund Micael

Henkilökohtaiset varajäsenet

Forsström André
Sjölund Mirja
Berg Kenneth
Skog Anette
Nylund Clas-Göran

TEERIJÄRVEN ALUELAUTAKUNTA

Varsinaiset jäsenet

Sandström Hans, puh.joht.
Hästbacka Anne-Maria, varapj.
Byskata Tom
Granqvist Pia
Ollqvist Helmer

Henkilökohtaiset varajäsenet

Dahlvik Sören
Forsander Johanna
Nabbvik Johan
Furu-Vidjeskog Inger
Forsberg Anders

YHTEISTYÖTOIMIKUNTA

Varsinaiset jäsenet

Kommundirektör Brännkärr Malin
Byggmästar Liane
Myllymäki Tapani

Henkilökohtaiset varajäsenet

Bildningschef Widjeskog Tony
Lindgren Hans-Erik
Hagström Elisabeth

YSTÄVÄKUNTAYHTEISTYÖN TOIMIKUNTA

Varsinaiset jäsenet

Sajoranta Pekka, puh.joht.
Ranta Anne-Mie, varapj.
Nyberg Karl-Erik
Pålsson Britt-Marie
Sjölund Mirja

Henkilökohtaiset varajäsenet

Enfors Vidar
Byggmästar Liane
Saarukka Karin
Sandström Hans
Sjölund Jan

Pedersöreenseudun maaseutulautakunnan jäsenet 2017-2021

Varsinaiset jäsenet

Strandvall Märten
Sjölund Mirja

Henkilökohtaiset varajäsenet

Flöjt Jessica
Björk Mikael

Keski-Pohjanmaan ympäristöterveyslautakunnan jäsenet 2017-2021

Varsinaiset jäsenet

Wistbacka Inger

Henkilökohtaiset varajäsenet

Wassborr Ossian

Pohjanmaan jätelautakunnan jäsenet 2017-2021

Varsinaiset jäsenet

Sandström Hans

Henkilökohtaiset varajäsenet

Sandvik John-Erik

Yhteisen lukiolautakunnan jäsenet 2017-2019

Varsinaiset jäsenet

Byggmästar Liane

Henkilökohtaiset varajäsenet

Myllymäki Tapani

Kiinteistötoimitusten uskotut miehet 2017-2021

Stenfors Maarit
Ollqvist Helmer
Broända Helena
Backman Margita

Granlund Micael
Enfors Vidar
Åminne Grels
Söderbacka Carita

Pohjanmaan käräjäoikeuden lautamiehet 2017-2021

Högnabba Stefan
Granqvist Siv

Keski-Pohjanmaan ja Pedersören kihlakunnan poliisilaitoksen poliisin neuvottelukunta 2017-2021

Varsinaiset jäsenet
Åminne Malin

Henkilökohtaiset varajäsenet
Granbacka Andreas

Keski-Pohjanmaan ja Pietarsaaren alueen pelastustoimen pelastuslautakunnan jäsenet 2017-2021

Varsinaiset jäsenet
Näse Adam ehdotus 12.11.18 saakka
Fredrik Näse ehdotus 13.11.18 alk.

Henkilökohtaiset varajäsenet
Lindh Mats ehdotus 12.11.18 saakka
John-Erik Sandvik 13.11.18 alk.

Stiftelsen Torgare r.s. -säätiön hallintoneuvoston jäsenet 2017-2021

Varsinaiset jäsenet
Björklund Eva-Lott
Ranta Anne-Mie

Henkilökohtaiset varajäsenet
Svartjö Leif
Takkula Monika

Kuntayhtymien jäsenet 2017-2021

Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveystalvelukuntayhtymä Soite

Varsinaiset jäsenet
Dalvik Sixten
Svartsjö Peter

Henkilökohtaiset varajäsenet
Ahlstrand Monica
Wistbacka Inger

Kärkulla kuntayhtymä

Varsinaiset jäsenet
Östdahl Stig

Henkilökohtaiset varajäsenet
Wassborr Ossian

Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä

Varsinaiset jäsenet
Forsander Tuula
Åstrand Ulla-Maria

Henkilökohtaiset varajäsenet
Lassas Tuula
Myllymäki Tapani

Keski-Pohjanmaan liitto

Varsinaiset jäsenet
Myllymäki Tapani

Henkilökohtaiset varajäsenet
Åstrand Ulla-Maria

Pohjanmaan liitto

Varsinaiset jäsenet
Hans-Erik Lindgren
Elisabeth Hagström

Henkilökohtaiset varajäsenet
Liane Byggmästar
John-Erik Sandvik

Kunnanjohtajan katsaus

Vuosi 2018 on ollut intensiivinen, mutta monella tavalla positiivinen vuosi Kruunupyysissä. Keväällä jatkettiin työtä kunnan strategian uusimiseksi. Kunnanvaltuusto, kaikki lautakunnat ja neuvostot sekä kuntalaiset kuntalaistapaamisten ja verkkokyselyiden kautta osallistuivat työhön. Valtuusto hyväksyi kesäkuussa kunnianhimoisen strategian 2025. Strategian toteuttaminen vaatii koko hallinnon osallistumista strategiatavoitteiden toteuttamistyöhön.

Koulut ovat olleet tapetilla useissa eri yhteyksissä. Kunnanvaltuusto päätti joulukuussa 2017 lakkauttaa Norrbyn ja Småböndersin koulut syksystä 2018 alkaen, Pårasin koulun syksystä 2019 ja Söderbyn koulun syksyllä 2020 tai kun Alavetelin koulu on valmis. On myös tehty päätös rakentaa uusi veistosali Ådalenin kouluun nykyisen veistosalin peruskorjauksen sijasta. Lisäksi on tehty päätös uuden koulun, esikoulun ja kirjaston rakentamisesta Alavetelissä. Rakennus sijoitetaan kunnan päiväkodin ja palvelukeskuksen läheisyyteen, Lukkarinmäen ja kirkon väliin. Rakennuksen sijaintipaikan valinta, alueen asemakaavan laatiminen sekä tulevan rakennuksen suunnittelu ovat valmistelutöitä, joihin on käytetty paljon aikaa vuoden aikana. Kyseessä on kunnan suurin uudisrakennus 2000-luvulla ja kunnan ensimmäinen rakennus, joka on rakennettu päävastuullisen urakoitsijan KVR-urakointimenettelyllä. Vuoden aikana avattiin myös kunnan ensimmäinen ulkoilupäiväkotikruunupyyn keskustassa.

Vuoden aikana on myös jatkettu maakunta- ja soteuudistusta ja sen toteuttamista. Koska eduskunta on useaan otteeseen lykännyt uudista, toteutuminen tuntuu yhä kaukaisemmalta. Valitettavasti se ei merkitse sitä, että terveydenhuolto Kruunupyysissä voi jatkua juuri samalla tavalla kuin ennen. Hoitokustannukset ovat kasvaneet merkittävästi vuoden aikana, ja hoito oli vuonna 2017 maan 31:ksi kallein kun tarvevakioidut tekijät lasketaan mukaan, joten meidän on tarkistettava kustannusrakenteemme.

Kaavoitus on ollut intensiivistä. Koulun, esikoulun ja kirjaston tarpeita varten on tehty asemakaavoitus Alavetelissä. Vastataksaan yritysten laajentamistarpeisiin Kruunupyysissä on tehty asemakaavamuutos teollisuusalueella ja teollisuusalueen suunnittelu on alkanut Lentokentäntien pohjoispuolella. Lisäksi valtuusto hyväksyi Seljeksän asemakaavan ja sen myötä kymmenvuotinen suunnitteluprosessi on saatu päätökseen. Alue suunnitellaan vapaa-ajan asuntoja varten ja tonttimyynti alkaa vuonna 2019.

Vuoden tulos osoittaa pientä 44 689 € alijäämää, joka on huomattavasti parempi kuin budjetoitu 800 000 euron miinus. Suurin syy parempaan tulokseen on valtionosuuksien budjetoitua suurempi määrä ja oman tuotannon pysyminen talousarviokehityksissä. Valitettavasti se ei riittänyt aivan plussatulokseen myös vuonna 2018.

Jatkossa on tärkeää, että toteutamme jo päätetyt rakenteelliset muutokset ja pidämme kiinni toiminnasta, jotta saisimme paremman tuloksen pitkällä tähtäimellä, ja jotta edessämme oleviin suuriin investointeihin on varaa. Tällä tavalla voimme olla Kruunupyys, joka tarjoaa kaikille hyvää palvelua, ja Kruunupyys missä ihmiset voivat hyvin.

Malin Brännkärr, kunnanjohtaja

Olellaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Muut ei-taloudelliset asiat

Ei-taloudelliset asiat seurataan hyvän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kautta. Kirjanpitolain muuttamisesta annetun lain 3a luvun 2 §:n 4 kohdan mukaan ei-taloudellisessa raportissa on oltava ainakin tiedot siitä, miten kirjanpitovelvollinen huolehtii korruption ja lahjonnan torjunnasta. Se seurataan hyvällä johtajuudella ja hallinnolla kaikilla tasoilla. Kunnanvaltuusto hyväksyi 8.4.2019, liike- ja riskienhallintajaoston esityksestä, valvontaohjeet, jotka torjuvat ja ehkäisevät väärinkäsittelyä samalla kun se ohjeistaa väärinkäytön käsittelyssä. Väärinkäytöllä tarkoitetaan tahallista epäeettistä ja/tai laitonta toimintaa, jolla pyritään henkilökohtaiseen tai yhteisölliseen hyötyyn. Tässä kappaleessa mainitut haitat eivät ole esiintyneet kunnassa vuoden aikana.

Kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeet perustuvat kunnan hallintosäätöön (2019). Sieltä löytyy mm. suuntaviivoja luottamushenkilöiden palkkioiden ja matkojen käsittelyyn. Henkilökunnan osalta matkakorvaukset noudattavat kunnallisia työehtosopimuksia

Kuntalain (410/2015) mukaan tiettyjen kunnan luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden on ilmoitettava julkisesti sidonnaisuuksistaan. Sidonnaisuusilmoituksia koskevan sääntelyn tarkoituksena on kunnan päätöksenteon avoimuuden ja läpinäkyvyyden edistäminen. Sidonnaisuuksilla tarkoitetaan suhteita, jotka voivat vaikuttaa päätöksentekoon. Sidonnaisuusilmoitus on tehtävä luottamushenkilön tai viranhaltijan johtotehtävistä sekä luottamustoimista elinkeinotoimintaa harjoittavissa yrityksissä ja muissa yhteisöissä merkittävästä varallisuudesta ja muista sidonnaisuuksista, joilla voi olla merkitystä luottamus- tai virkatehtävän hoitamisessa. Sidonnaisuusilmoituksia koskevan sääntelylain piiriin kuuluvat henkilöt ovat raportoineet tarkastuslautakunnalle sidonnaisuuksistaan. Tarkastuslautakunta on julkaissut hyväksymänsä sidonnaisuudet kunnan yleisessä tietoverkossa.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Kunnallisessa palvelutuotannossa on muun tuotannon tavoin erilaiset riskit kuten tapaturmat, henkilökohtaiset erehdykset, sairauspoissaolot ym. Henkilökunta voi työpanoksensa kautta aiheuttaa haittaa asiakkaalle tai kolmannelle osapuolelle. Kunta on ottanut vastuuvakuutuksen henkilökunnalleen, jonka omavastuu on aika korkea, joka peittää mahdolliset suuret vahingot. Epävarmuustekijä, joka tulevaisuudessa vaatii yhä enemmän huomiota, on pätevän henkilökunnan rekrytointi.

Häiriöt sähkö-, vesi- ja viemärihuollossa, jotka voivat johtaa tulojen poisjääntiin tai jopa asiakkaiden vahingonkorvausvaatimuksiin, on vaaratekijä. Vesihuoltolaitoksilla on vastuuvakuutukset tätä varten. Kunnan kiinteistöjen kohdalla on esinevahinkojen, kuten palo- ja vesivahinkojen, vaaraa. Vakuutuksia on olemassa näitä vahinkoja varten.

Kunnan pitkäaikaisten lainojen korkoriskeiltä suojaudutaan siten, että melkein koko lainakannalla on kiinteä korko ja vain pienellä osalla liikkuva korko. Koska kunnan täytyy ottaa uutta lainaa vuosittain vanhan velan maksamiseksi, on riski korkokustannusten kasvusta korkojen noustessa. Tietojärjestelmän toiminnoista huolehtii ICT-vastaava.

Vuodenvaihteessa kunta oli osallisena neljässä oikeusriidassa hallinto-oikeudessa. Mikään niistä ei käsitä merkittäviä taloudellisia riskejä.

Selonteko kunnan sisäisen valvonnan sekä konsernivalvonnan järjestämisestä

Kunnan hallintosäännön 98 §:ssa säädetään, että kunnanhallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä. Saman pykälän mukaan liike- ja riskienhallintajaosto hyväksyy sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet ja menettelytavat valvoo, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta toimeenpannaan ohjeistuksen mukaisesti ja tuloksellisesti sekä valmistelee kunnanhallituksen ja valtuuston käsiteltäväksi toimintakertomuksen tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä sekä selvityksen konsernivalvonnasta ja merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä. Pykälissä 99 ja 100 mainitaan, että lautakunnat, johtokunnat, viranhaltijat ja johtajat vastaavat toimialallaan sisäisen valvonnan järjestämisestä, toimeenpanon ja tuloksellisuuden valvonnasta. Vuonna 2018 alkoi myös kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallintaohjeiden laatimistyö. Liike- ja riskienhallintajaosto hyväksyi osaltaan ohjeet 10.12.2018 ja siirsi asian kunnanhallituksen jatkokäsiteltäväksi. Ohje tulee vielä kunnanvaltuuston hyväksyttäväksi.

32 pykälän 11 kohdan mukaan liike- ja riskienhallintajaosto valmistelee kunnanhallitukselle sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevan toimintakertomukseen otettavan osion. Konserniohjeen 14 luvun mukaan yhtiön hallitus huolehtii siitä, että yhtiössä on määritelty sisäisen valvonnan toimintaperiaatteet ja että yhtiössä seurataan valvonnan toimivuutta. Hallituksen tulee säännöllisesti arvioida yhtiön sisäisen valvonnan sekä riskienhallinnan tuloksellisuutta. Hallituksen on huolehdittava siitä, että yhtiön toimintaan liittyvät riskit tunnistetaan, arvioidaan ja niitä seurataan ja että riskienhallinnan periaatteet on määritelty. Kokonaisvastuu yhtiön riskienhallinnasta kuuluu hallitukselle. Sisäinen tarkastus ja tilintarkastaja arvioivat niitä prosesseja, joilla organisaatioissa varmistetaan, että merkittävät riskit on ymmärretty ja että niitä hallitaan asianmukaisesti. Kuntakonsernin tytäryhteisöjen tulee varautua mahdollisiin häiriötilanteisiin suunnittelemallantoimintansa etukäteen valmiussuunnitelmilla. Valmiussuunnittelu- ja pelastussuunnitelmien laatimisvastuiden tulee sisältyä myös tytäryhteisöjen mahdollisiin alihankinta- ja ostopalvelusopimuksiin.

Kukin sektori suorittaa keskeytymättömästi erilaisia kontrolleja, kuten taloudellisia tarkastuksia, juridisia tarkastuksia ja erilaisia arviointeja. Kaksi erillistä henkilöä tarkastavat ja hyväksyvät laskut ja tarkastus tehdään aina yksiköissä, missä toimitettu tuote tarkistetaan jonka jälkeen esimies hyväksyy tapahtuman. Sivistys ja vapaa-aikatoimessa tulostulostaville yksiköille ja heidän vastuuhenkilöille ilmoitetaan kuukausittain talousarviosta kirjanpitoraporteilla. Kalliumman irtaimiston hankinnasta sovitaan esimiehen kanssa ja atk -hankinnoista ICT-vastaavan kanssa. Lautakunnat ovat vahvistaneet luettelon henkilöistä, joilla on oikeus tarkastaa ja hyväksyä laskuja. Kunnanhallituksen 22.1.2018 § 8 vahvistamissa talousarvion 2018 täytäntöönpano-ohjeissa lukee, että sektorit tarkastavat viimeistään 28.2.2018 luettelon henkilöistä, jotka tarkastavat ja hyväksyvät laskuja ja ilmoittavat ensi tilassa talousosastolle mahdollisista muutoksista. Vuoden aikana ilmoitetaan muutoksista heti niiden ilmestyttyä.

Teknisen ja ympäristötoimessa tehdään säännöllistä budjettiseurantaa investointihankkeista hankevastaavalle tai rakennustoimikunnalle, jos sellainen on valittu. Teknisen ja ympäristösektorin edustajille, hanketta toteuttavalle yksikölle sekä rakennusurakoitsijoille järjestetään kuukausittaisia työpaikkakokouksia työn etenemisen seuraamiseksi ja valvomiseksi.

Palvelujen hankinnassa tulee valvoa, että solmituista sopimuksista pidetään kiinni, tämä tehdään yleensä kuukausittain tai vuosittain. Kunnanhallitus, jolla on kokonaisvaltaisen vastuu, saa säännöllisesti talousarvioraportteja taloustoimistosta siitä, miten kunnan talousarvio on toteutunut, sekä käyttötaloudesta sektoreittain että tuloslaskelmasta. Kunnanhallitukselle, lautakunnille ja jaostoille laadittavissa valmisteluissa noudatetaan lakeja ja kunnan hallintosäännön määräyksiä. Kunnan hallintosäännöstä ilmenevät valtuudet ja vastuu. Johtoryhmä kokoontuu säännöllisesti useita kertoja kuukaudessa, tällöin keskustellaan ja päätetään yhteisistä asioista. Kunnan talousarvio ja taloussuunnitelma sisältää strategian, jota noudatetaan. Voimassa oleva Strategia 2020 hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 2013. Uuden strategian 2025 tekeminen on alkanut keväällä 2018.

Esityslistojen ja pöytäkirjojen laatimiseksi käytetään KuntaOffice-ohjelmaa ja pöytäkirjat ovat luettavissa kunnan verkkosivustolla niiden tarkastuksen jälkeen. Lautakuntien pöytäkirjat toimitetaan aina kunnanhallitukselle toimeenpanoa varten. Kunnanhallitus ja kukin lautakunta koostuvat pääosin valtuutetuista, siten että puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä tarpeellinen määrä jäseniä ovat valtuutettuja. Lautakunnassa on myös oltava vähintään yksi kunnanhallituksen edustaja. Kunnanhallituksen jaostoissa vähintään puolet jäsenmäärästä on kunnanhallituksen jäseniä ja lautakunnan alaisessa jaostossa puheenjohtaja on lautakunnan jäsen. Tällä tavalla varmistetaan sisäistä tiedonkulkua ja päätösten valvontaa. Myös tarkastuslautakunnan jäsenille toimitetaan kunnanhallituksen ja lautakuntien kokouspöytäkirjat. Kunnan johtoryhmälle toimitetaan kunnanhallituksen esityslistat. Virkamiespäätökset saatetaan tiedoksi useamman kerran vuodessa kunnanhallitukselle tai sille lautakunnalle, jonka alaisuuteen viranhaltija kuuluu.

Kunnanhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Kuntalain 115 §:n mukaan kunnanhallituksen on toimintakertomuksessaan tai sen antamisen yhteydessä tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelyä sekä talouden tasapainottamista koskeviksi toimenpiteiksi.

Tilikauden tulos osoittaa Kruunupyyn kunnan osalta alijäämää 44 689,87 €. Taseen 1.1.2018 kohdassa Edellisten kausien ylijäämä/alijäämä on kertynyt ylijäämää 5 499 099,72 € ja ylijäämä per per 31.12.2018 on 6 017 811,55 €. Kun vuoden 2018 tulos on huomioitu, kertynyttä ylijäämää on 5 973 121,68 €.

Kunnanhallitus ehdottaa kunnanvaltuustolle, että tilikauden tulos kirjataan taseeseen Oman pääoman kohdassa tilikauden ylijäämää/alijäämää.

STRATEGIA 2025

KRUUNUPY - AIDOT IHMISET

OIKEAA LÄHIPALVELUA

	Ei toteut- tunut	Aloitettu	Toteut- tunut osittain	Toteut- tunut kokonaan
Varhaiskasvatus on maan parhaimpia ja luo vakaan perustan lapsen elämälle tuoreimpien tutkimusten pohjalta				

Vahvat yksiköt tarjoavat ympärivuorokautista palvelua ruotsiksi ja suomeksi ja niiden täydennyksenä on pienemmät yksiköt kylissä.

Teerijärven ja Kruunupyy yksiköt keskitetään entisestään, keskusta-alueetta kohti ei enempää kuin kaksi yksikköä.

Luonto on lähellä ja ulkoilmapedagogiikka on työväline kaikessa varhaiskasvatuksessa, mutta myös erityisissä ulkoiluyksiköissä.

☐	☒	☐	☐	☐
☐	☒	☐	☐	☐
☐	☐	☒	☐	☐

Vahvat koulut, sitoutuneet opettajat ja korkeatasoinen opetus houkuttaa oppilaita myös muualta

Oppilaat ja opettajat voivat hyvin moderneissa, vasta rakennetuissa tai peruskorjatuissa kouluissa.

Nuoremmille lapsille on kolme koulua.

Kunnassa on kielikyly-yksikkö ja/tai suomenkielinen koulu.

Lukio houkuttaa vähintään 50 % kustakin vuosiluokasta ja vähintään 20 % vuosiluokan oppilaita tulee muualta.

☐	☒	☐	☐	☐
☐	☐	☒	☐	☐
☒	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☒

Lähipalvelut säilyvät myös terveyden- ja sairaanhoidossa

Työskentelemme sen eteen, että ikäihmisten asuntolat, äitiys- ja lastenneuvolat sekä terveysasemat ovat itsestään selvä osa hoitotarjontaa kaikissa kunnanosissa maakunta- ja soteuudistuksen jälkeenkin.

Työskentelemme sen eteen, että hoitoketjut ja valinnanvapaus yli maakuntarajojen on itsestäänselvyys jatkossakin.

☐	☒	☐	☐	☐
☐	☒	☐	☐	☐

Kunnan lähipalveluja täydentävät maakunnan palvelut, yksityiset toimijat ja kolmas sektori

Työskentelemme sen eteen, että kunnanosien keskus- ja ravintolan muodossa esim. kaupan, huoltoaseman ja pelastustoimi on jatkossakin lähellä kuntalaisia.

☐	☐	☐	☐	☒
☐	☐	☐	☐	☒

ELÄVÄ MAASEUTU, JOSSA YRITYKSET KUKOISTAVAT

	Ei toteut- tunut	Aloitettu	Toteut- tunut osittain	Toteut- tunut kokonaan
Kauniit asuntoalueet houkuttavat uudisrakentajia				
Kaavoitus on aina askeleen edellä. Suunnittelemme uusia, houkuttelevia alueita hyvissä ajoin ja luomme myös mahdollisuuksia asuinalueiden ulkopuoliseen asumiseen.	☐	☐	☒	☐
Meillä on joustavat ja selkeät rakennuslupaprosessit ja myönnämme vähintään 100 rakennuslupaa vuosittain.	☐	☒	☐	☐

Vuokra-asuntoja laatutietoiselle asiakkaalle

Vasta rakennetut tai peruskorjatut vuokra-asunnot tarjoavat laadukasta asumista kuntalaisille ja kuntaan muuttaville.	☐	☒	☐	☐
Muuttopalvelumme auttaa juuri kuntaan muuttaneita asunnon löytämisessä ja käytännön asioiden järjestämisessä.	☐	☒	☐	☐

Yrityksillä on hyvät toimintamahdollisuudet

Teollisuustonttitarjonta on riittävä kaikissa kunnanosissa.	☐	☐	☒	☐
Työpaikkojen omavaraisuus on 90 % ja työttömyys alle 5,5 %.	☐	☐	☒	☐
Ensimmäiset yritykset ovat aloittaneet toimintansa lentoaseman ja Lentokenttien pohjoispuoleisella teollisuusalueella.	☒	☐	☐	☒
Vähintään 15 uutta yritystä vuosittain.	☐	☐	☐	☐

Maatalous ja turkistarhaus ovat Kruunupyyn luonnollisia voimavaroja.

Olemme jatkossakin Pohjanmaan suurimpia maatalouskuntia.	☐	☐	☒	☐
Meillä on joustavat ja selkeät ympäristölupaprosessit ja muutoinkin hyvä ympäristöhallinto.	☐	☐	☒	☐

Luonto on meille tärkeä resurssi

Tuemme hyvien patikointipolkujen kehittämistä ja kunnossapitoa, jotka houkuttavat ihmisiä.	☐	☐	☒	☐
Matkailu ja luontomatkailu kehittyvät ja ulkokuntalaiset löytävät Kruunupyyn.	☐	☒	☐	☐
Monipuolinen ja kaunis luonto tuodaan esille markkinoinnissa.	☐	☐	☒	☐

MISSÄ TIET KOHTAAVAT

	Ei toteut- tunut	Aloitettu	Toteut- tunut osittain	Toteut- tunut kokonaan
Lentoasema on tärkeä resurssi, joka mahdollistaa myynnin, viennin ja työssäkäynnin				

Työskentelemme sen eteen, että on reittilentoja moneen kohteeseen, yhä enemmän lomalentoja ja matkustajamääriä, joiden ansiosta lentoaseman kehitys jatkuu.

☒	☐	☐	☐
-------------------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Maantieliikenteen yhteydet mahdollistavat nopean työmatkaliikkumisen

Työskentelemme sen eteen, että valtatie 8 varustetaan ohituskaistoilla.

Työskentelemme sen eteen, että vaaralliset risteykset Hopsalassa ja Murikassa vihdoin parannetaan.

Työskentelemme sen eteen, että kantatie 63:n tielinjaus Kruunupyössä vihdoin muutetaan.

Työskentelemme sen eteen, että Lentokentäntietä pitkin rakennetaan kevytliikenneväylä.

Työskentelemme sen eteen, että tiekunnossapitoa tehostetaan, jotta tiet ovat turvallisia sekä kesällä että talvella.

Työskentelemme sen eteen, että rakennetaan kevytliikenneväylä Eurooppatie 8 ja Valtatie 13 pitkin.

☐	☒	☒	☐	☐
☐	☐	☒	☐	☐
☐	☐	☒	☐	☐
☐	☐	☐	☒	☐
☐	☒	☒	☐	☐

AKTIIVISET IHMISET

	Ei toteut- tunut	Aloitettu	Toteut- tunut osittain	Toteut- tunut kokonaan
Kruunupyö on yhtenäinen kunta, täällä puhalletaan yhteen hiileen				
Kansalaistapaamisia järjestetään säännöllisin välein erilaisista teemoista, keskustelemme ja tiedotamme ajankohtaisista asioista.	☐	☐	☐	☒
Kunnan verkkosivustolle julkaistaan jatkuvasti kyselyitä ja kysymyksiä ajankohtaisista asioista, näin kuullaan asukkaiden mielipiteitä.	☐	☐	☒	☐
Satsaamme sekä nuorten että vanhojen hyvinvointiin ja olemme Suomen aktiivisimpia kuntia				
Kootaan hyvinvointistrategia kerran valtuustokaudessa.	☐	☐	☒	☐
Järjestötoiminta on runsasta ja talkoohenki vahvaa, tarjotaan monipuolisia vapaa-ajan vieton mahdollisuuksia.				
Satsaamme vähintään 35 euroa/asukas vuosittain urheiluun, kulttuuriin, vapaa- aikaan ja hyvinvointiin.	☐	☒	☐	☐
Kolmannelle sektorille tarjotaan mahdollisuuksia järjestää täydentäviä palveluja edulliseen hintaan kunnan kiinteistöissä.	☐	☒	☐	☐
Kansalaisopisto ja Kruunupyön kansanopisto luovat yhdessä mielekästä vapaa-ajan tekemistä				
Kursseja löytyy vuosittain 7 000 tuntia ympäri kunnan ja ne kiinnostavat sekä nuoria että vanhoja.	☐	☒	☐	☐
Kirjasto toimii kansalaisten käyttämänä olohuoneena				
Omatoimiaukiolot ja toiminnan kehittäminen lisäävät kirjaston käyttömahdollisuuksia.	☐	☒	☐	☐

MAASEUTUKUNTA, JOKA KÄÄNSI TRENDIN

	Ei toteut- tunut	Aloitettu	Toteut- tunut osittain	Toteut- tunut kokonaan
	☐	☒	☐	☐

Kunnan talous on vahva ja tasapainoinen

Tulos jää useimpina vuosina plussalle ja voimme hoitaa lainalyhennykset ilman lisälainaa. Meillä on kilpailukykyinen veropoliitiikka.

Väkiluku kasvaa, se ei pienene

Asukasluku kasvaa vuodelta.

☒	☐	☐	☐
-------------------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Olemme kaksikielinen kunta, joka palvelee molemmilla kielillä

Palvelun laatua seurataan säännöllisillä kyselyillä suomenkielisille asukkailla.

☐	☒	☐	☐
--------------------------	-------------------------------------	--------------------------	--------------------------

Kuntamme on matkalla eteenpäin ja meidän hyvinvoiva henkilökunta viihtyy ja kehittyy työssään

Panostamme terveyden edistämiseen ja ennalta ehkäisevään terveydenhuoltoon. Sairauspoissaoloja mitataan vuosittain ja mitataan vuosittain ja jäävät alle 12 pvä/vuosi. Henkilökunnan hyvinvointia mitataan säännöllisesti jokavuotisella kyselyllä.

☐	☐	☐	☒	☒
--------------------------	--------------------------	--------------------------	-------------------------------------	-------------------------------------

Kunnan omistajapolitiikka on avointa ja selkeää

Vahvistamme omistajuuttamme entisestään. Luovumme kiinteistöistä, jotka eivät liity ydintoimintaamme.

☐	☒	☒	☐	☐
--------------------------	-------------------------------------	-------------------------------------	--------------------------	--------------------------

Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Vuoden 2018 tulos on parempi kuin mitä talousarviossa edellytettiin ja osoittaa alijäämää 44 689,87€. Kunta oli budjetoitu 756 706 € alijäämää.

Käyttötalouden nettotalousarviosta käytettiin 99,03 % (vastaava luku vuonna 2017 oli 96,16 %) ja alitettiin 378 307 €. Käyttötuloja kertyi 107,59 % ja käyttömenoista käytettiin 99,80 %. Valtionosuuksia kertyi 423 880 € enemmän kuin budjetoitu ja valtionosuuksia kertoi 58 484,75 € vähemmän kuin mitä talousarviossa edellytettiin.

Kunnan taseessa per 31.12.2018 kertynyt ylijäämä, sis. tilinpäätösvouden negatiivinen tulos, on 5 973 121,68 € tai 918 €/asukas. Edellisessä vuodenvaihteessa kertynyt ylijäämä oli 963 €/asukas. Vuoden 2018 lopussa kunnan lainakanta oli 3 320 €/asukas. Edellisen vuodenvaihteen lainakanta oli 3 429 €/asukas.

TULOSLASKELMA (ULKOINEN) JA TUNNUSLUVUT

	2018	2017
Toimintatulot	2 559 010,57	2 616 362,10
Myyntitulot	120 997,19	169 582,84
Maksutulot	513 382,75	585 458,61
Tuet ja avustukset	595 701,56	569 044,59
Muut toimintatulot	1 328 929,07	1 292 276,06
 Valmistus omaan käyttöön	 108,60	 216,92
 Toimintamenot	 -41 093 718,39	 -39 973 427,86
Henkilöstökustannukset		
Palkat ja palkkiot	-7 720 687,09	-7 483 349,94
Palkkasivukustannukset		
Eläkekustannukset	-2 004 829,93	-1 991 186,38
Muut palkkasivukustannukset	-174 097,65	-338 788,30
Palvelujen ostot	-28 734 831,58	-27 674 125,11
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 247 007,64	-1 249 882,31
Avustukset	-956 061,97	-990 957,51
Muut toimintamenot	-256 202,53	-245 138,31
 Toimintakate	 -38 534 599,22	 -37 356 848,84
 Verotulot	 23 583 515,25	 22 757 023,38
 Valtionosuudet	 16 363 880,00	 16 625 131,00
 Rahoitustulot ja -menot	 6 330,82	 -104 491,64
Korkotulot	0,00	0,00
Muut rahoitustulot	338 119,98	236 666,92
Korkomenot	-328 417,72	-337 174,31
Muut rahoitusmenot	-3 371,44	-3 984,25
 Vuosikate	 1 419 126,85	 1 920 813,90
 Poistot ja arvonalentumiset	 -1 463 816,72	 -1 132 491,67
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 463 816,72	-1 132 491,67
Satunnaiset kulut	0,00	0,00
Satunnaiset tuotot	0,00	0,00
 Tilikauden ylijäämä (-alijäämä)	 -44 689,87	 788 322,23
 TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	 2018	 2017
Toimintatuotot/Toimintakulut %	6	7
Vuosikate/Poistot, %	97	170
Vuosikate, euro/asukas	218	294
Asukasmäärä	6 507	6 530

RAHOITUSLASKELMA JA TUNNUSLUVUT

	2018	2017
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 419 126,85	1 920 813,90
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Tulorahoituksen korjaukset	-21 080,19	-8 772,02
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-716 916,71	-2 546 836,58
Rahoitusosuudet investointimenoihin	4 000,00	2 296,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	39 450,00	10 850,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	724 579,95	-621 648,70
Rahoitustoiminta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	-3 400,00
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	0,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäykset	4 189 206,00	2 755 170,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset	-3 366 161,80	-3 018 943,30
Lyhytaikaisten lainojen muutokset	-1 613 679,72	1 749 746,73
Oman pääoman muutokset	-269 610,40	
Muut muutokset maksuvalmiuteen		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	1 780,99	2 806,25
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	0,00
Saamisten muutos	896 212,05	-531 017,49
Korottomien velkojen muutos	-906 904,44	-1 262 381,00
Rahoituksen rahavirta	-1 069 157,32	-308 018,81
Rahavarojen muutos	-344 577,37	-929 667,52
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12	170 392,36	514 969,73
Rahavarat 1.1	514 969,73	1 444 637,25
	-344 577,37	-929 667,52

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2018	2017
Toiminnan ja investointien rahavirta 5. vuoden aikana, 1000 €	-6 208	-10 561
Investointien tulorahoitus, %	199	76
Lainanhoitokate	0,5	0,7
Kassan riittävyys	2	4
Asukasmäärä	6 507	6 530

TASE JA TUNNUSLUVUT

VASTAAVA	2018	2017
A PYSYVÄT VASTAAVAT	34 831 823,17	35 601 092,99
I Aineettomat hyödykkeet	536 605,89	446 434,39
1 Aineettomat oikeudet	25 570,95	6 900,78
2 Muut pitkävaikutteiset menot	511 034,94	439 533,61
II Aineelliset hyödykkeet	20 099 766,18	20 965 440,16
1 Maa- ja vesialueet	2 046 582,23	1 987 843,83
2 Rakennukset	16 179 948,80	16 869 419,47
3 Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 443 258,86	1 609 196,68
4 Koneet ja kalusto	292 428,05	417 488,14
5 Muut aineelliset hyödykkeet	9 754,90	9 754,90
6 Ennakkomaksut ja keskener. hankkeet	127 793,34	71 737,14
III Sijoitukset	14 195 451,10	14 189 218,44
1 Osakkeet ja osuudet	13 972 850,78	13 966 618,12
4 Muut saamiset	222 600,32	222 600,32
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	38 654,65	45 102,88
2 Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	38 654,65	45 102,88
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	777 380,57	2 018 169,99
II Saamiset	606 988,21	1 503 200,26
Lyhytaikaiset saamiset	606 988,21	1 503 200,26
1 Myyntisaamiset	159 904,29	191 953,17
2 Lainasaamiset	15 000,00	0,00
3 Muut saamiset	225 220,61	439 265,89
4 Siirtosaamiset	206 863,31	871 981,20
IV Rahat ja pankkisaamiset	170 392,36	514 969,73
VASTAAVAA YHTEENSÄ	35 647 858,39	37 664 365,86

TASE JA TUNNUSLUVUT

VASTATTAVAA	2018	2017
A OMA PÄÄOMA	11 322 196,73	11 636 497,00
I Peruspääoma	4 807 376,43	4 807 376,43
II Arvonkorotusrahasto	541 698,62	541 698,62
IV Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	6 017 811,55	5 499 099,72
V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-44 689,87	788 322,23
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	48 474,08	53 141,32
2 Lahjoitusrahastojen pääomat	48 474,08	53 141,32
E VIERAS PÄÄOMA	24 277 187,58	25 974 727,54
I Pitkäaikainen	15 529 114,50	14 950 849,50
2 Lainat rah. ja vak.laitoksilta	15 029 114,50	14 200 849,50
3 Lainat julkisyhteisöiltä	500 000,00	750 000,00
II Lyhytaikainen	8 748 073,08	11 023 878,04
1 Joukkovelkakirjalainat	0,00	1 600 000,00
2 Lainat rahoitus ja vakuutuslaitoksilta	5 821 418,28	5 590 318,80
3 Lainat julkisyhteisöiltä	250 000,00	250 000,00
6 Ostovelat	1 184 570,41	2 361 141,72
7 Muut velat	192 214,89	364 310,07
8 Siirtovelat	1 299 869,50	858 107,45
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	35 647 858,39	37 664 365,86

TASEEN TUNNUSLUVUT	2018	2017
Omavaraisuusaste, %	32	31
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	57	62
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista, %	57	62
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	5 973	6 287
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	918	963
Lainakanta 31.12, 1 000 €	21 601	22 391
Lainakanta 31.12 €/asukas	3 320	3 429
Lainasaamiset 31.12, 1 000 €	15	0
Asukasmäärä	6 507	6 530

YHDISTELMÄ KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTYVISTÄ YHTEISÖISTÄ

Kuntalain 13 luvun 114 §:ssä säädetään siitä, milloin kunta on velvollinen laatimaan täydellisen konsernitilinpäätöksen, jonka taseen lisäksi käsittää myös tuloslaskelman ja rahoituslaskelman.

Kuntakonserni vuonna 2018

Kunta

	Konsernin omistusosuus	Kunnan omistusosuus
Tytäryhteisöt		
Kruunupyyn Sähkölaitos Oy	100,00	100,00
Kronoby Vatten och Avlopp Ab	100,00	100,00
Fastighets Ab Kronoby Bostäder	100,00	100,00
Ab Terjärv Vatten och Avlopp	92,50	92,50
Fastighets Ab Heimsjöliden	98,99	98,99
Kuntayhtymät:		
Kvarnen kuntayhtymä	57,14	57,14
Optima kuntayhtymä	9,83	9,83
Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveystalvvelukuntayhtymä Soite	3,87	3,87
Pohjanmaan liitto	3,34	3,34
Svenska Österbottens förbund för utbildning och kultur	2,59	2,59
Kårkulla kuntayhtymä	2,56	2,56
Keski-Pohjanmaan liitto	0,37	0,37
Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä	0,31	0,31
Omistusyhteisöt:		
Fastighets Ab Sparbankshuset	49,80	49,80
Kronoby Energiandelslag	44,00	44,00
Ab Kronoby Konstis Oy	27,64	22,84

KRUUNUPYYN KUNTA

Tytäryhteisöt

Kruunupyy Sähkölaitos Oy 100 %
Kronoby Vatten och Avlopp Ab 100 %
Fastighets Ab Kronoby Bostäder 100 %
Fastighets Ab Heimsjöleden 98,99 %
Ab Terjärn Vatten och Avlopp 92,50 %

Omistusyhteisöt

Fastighets Ab Sparbankshuset 49,80 %
Kronoby Energiandelslag 44,00 %
Ab Kronoby Konstis Oy 22,84 %

Kuntayhtymät

Kvarnen kuntayhtymä 57,14 %
Optima kuntayhtymä 9,83 %
Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveyspalvelukuntayhtymä Soite
Pohjanmaan liitto 3,34 %
Svenska Österbottens Förbund för Utbildning och Kultur 2,59 %
Kärkulla kuntayhtymä 2,56 %
Keski-Pohjanmaan liitto 0,37 %
Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä 0,31 %

Konsernin toiminnan ohjaus

Uuden kuntalain ja kunnan hallintosäännön myötä, joka tuli voimaan 1.1.2019, konsernin ohjaus saa entistä suurempaa painoarvoa. Valtuusto hyväksyi 22.5.2017 § 27 ja 28 konserniohjeet ja omistajaohjauksen periaatteet, jotka antavat suuntaviivoja konsernin johtamistyölle.

Vasta perustetun liike- ja riskienhallintajaoston tehtäviin kuuluu vuosittain arvioida omistajaohjauksen tuloksellisuutta kuntakonsernin kokonaisedun toteutumisen, riskienhallinnan ja menettelytapojen kannalta. Jaoston työtapa etsii vielä muotojaan eikä ole vielä vahvistettu ja viimeistely. Konsernitapaamisia, joissa osallistujina kunnan sekä kaikkien tytäryhteisöjen edustajat, on järjestetty säännöllisesti vuoden aikana. Tällöin on keskusteltu konserniohjauksesta ja kunnan johto on siten saanut enemmän mahdollisuuksia valvoa yhtiöitä ja niiden toimintaa. Kunnanhallitus päätti jaoston ehdotuksesta 11.12.2017 § 144 konsernijohdon viranhaltijoiden työjaosta.

Yhtiöt jättävät konserniohjeen 10 kohdan mukaisesti kaksi kertaa vuodessa (per 30.4 ja 31.8) kirjallisen raportin yhtiön toiminnan ja talouden kehityksestä. Näin on tapahtunut vuoden aikana ja syksyn raportti annettiin myös tiedoksi kunnanvaltuustolle. Konserniohjeen 8. kohdan mukaan yhtiön on hankittava omistajan ennakkokäsitys ohjesäännöissä listatuissa lukuisissa kysymyksissä. Näin on Fastighets Ab Heimsjöliden tehnyt kerran vuoden aikana, kun oli kyse suuremmasta peruskorjauksesta. Jaosto totesi, että kunnalla ei ole tässä vaiheessa taloudellisia resursseja osallistua peruskorjauksen rahoitukseen, josta Fastighets Ab Heimsjöliden pyysi lausuntoa.

Edellä mainitulla tavalla konserniohjausta on vahvistettu aikaisempaa verrattuna.

KONSERNITULOSLASKELMA JA TUNNUSLUVUT

	2018	2017
Toimintatuotot	26 832 199	24 300 163
Toimintakustannukset	-63 497 845	-59 838 053
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	24 384	28 582
Toimintakate	-36 641 262	-35 509 308
Verotulot	23 583 515	22 757 023
Valtionosuudet	16 363 880	16 625 131
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	6 373	10 293
Muut rahoitustuotot	159 379	438 282
Korkokulut	-352 551	-385 209
Muut rahoituskulut	-15 125	-7 425
Vuosikate	3 104 209	3 928 789
Poistot ja arvonalennukset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 820 645	-2 459 994
Satunnaiset tuotot	-1 994	22 692
Tilikauden tulos	281 571	1 491 487
Tilinpäätössiirrot	-81 064	114 163
Tilikauden verot	-12 191	-14 295
Laskennalliset verot	-54 840	-3 752
Vähemmistöosuudet	-119	1 991
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	133 358	1 589 594

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2018	2017
Toimintatuotot / Toimintakustannukset, %	42	41
Vuosikate / Poistot, %	110	160
Vuosikate, euro/asukas	477	602
Asukasluku	6 507	6 530

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA TUNNUSLUVUT

	2018	2017
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	3 104 209	3 928 789
Satunnaiset erät	-1 142	22 428
Tulorahoituksen korjaukset	29 797	-64 250
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 927 783	-4 801 164
Rahoitusosuudet investointimenoihin	67 297	152 827
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	48 981	48 751
Toiminnan ja investointien rahavirta	321 359	-712 619
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	0	-3 400
Antolainasaamisten vähennys	0	20
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	4 572 240	3 306 880
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 618 954	-3 242 314
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 738 181	1 678 625
Oman pääoman muutokset	-274 528	-224 071
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääoman muutokset	53 053	53 177
Vaihto-omaisuuden muutos	-1 387	-35 486
Saamisten muutos	1 142 932	-1 024 093
Korottomien velkojen muutos	-951 361	-232 535
Rahoituksen kassavirta	-816 186	276 803
Rahavarojen muutos	-494 827	-435 816
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	3 780 828	4 275 655
Rahavarat 1.1.	4 275 655	4 711 471
	-494 827	-435 816

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2018	2017
Toiminnan ja investointien rahavirta viiden vuoden aikana, 1000€	-6 074	-10 099
Investointien tulorahoitus, %	108,5	84,5
Lainanhoitokate	0,9	1,2
Kassan riittävyys (pv)	20	23

KONSERNITASE JA TUNNUSLUVUT

	2018	2017	VASTATTAVA	2018	2017
VASTAAVA			VASTATTAVA	2018	2017
PYSYVÄT VASTAAVAT	43 777 354	44 136 469	OMA PÄÄOMA	14 893 359	14 995 718
Aineettomat hyödykkeet	648 170	575 540	Peruspääoma	4 807 377	4 807 377
Aineettomat oikeudet	118 433	112 956	Arvonkorotusrahasto	728 184	728 184
Muut pitkävaikutteiset menot	529 738	462 584	Muut omat rahastot	637 740	592 526
Aineelliset hyödykkeet	33 091 627	33 795 126	Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	8 586 700	7 278 037
Maa- ja vesialueet	2 451 670	2 335 366	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	133 358	1 589 594
Rakennukset	24 089 907	24 782 244	VÄHEMMISTÖOSUUDET	79 104	129 440
Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 016 022	5 065 722	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	0	0
Kone ja kalusto	981 998	1 120 947	Poistoero	0	0
Muut aineelliset hyödykkeet	12 049	9 807	Vapaaehtoiset varaukset	0	0
Maksetut ennakot ja siirtosaamiset	539 981	481 038	PAKOLLISET VARAUKSET	283 773	233 307
Sijoitukset	10 037 556	9 765 803	Muut pakolliset varaukset	283 773	233 307
Osuudet omistusyhteisöissä	504 265	486 414	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	248 140	202 565
Osakkeet ja osuudet	9 268 764	9 014 862	VIERAS PÄÄOMA	35 395 339	37 326 692
Muut lainasaamiset	8 673	8 673	Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	18 589 841	18 090 576
Muut saamiset	255 854	255 854	Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	3 437 588	3 311 086
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	175 550	168 072	Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	6 676 480	8 155 736
VAIHTUVAT VASTAAVAT	6 946 810	8 583 181	Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	6 691 430	7 769 293
Vaihto-omaisuus	336 354	334 967	VASTATTAVA YHTEENSÄ	50 899 714	52 887 722
Saamiset	2 829 627	3 972 559	KONSERNITASEEN AVAINLUVUT		
Pitkäaikaiset saamiset	0	0	Omavaraisuusaste, %	29	29
Lyhytaikaiset saamiset	2 829 627	3 972 559	Suhteellinen velkaantumisaste, %	53	59
Rahoitusarvopaperit	850 000	850 000	Velat ja vastuu prosenttia käyttötuloista, %	53	59
Rahat ja pankkisaamiset	2 930 828	3 425 655	Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	8 720	8 868
VASTAAVAA YHTEENSÄ	50 899 714	52 887 722	Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	1 340	1 358
			Konsernin lainat, €/asukas	3 883	4 019
			Konsernin lainakanta 31.12., 1 000 €	25 266	26 246
			Konsernin lainasaatavat 31.12., 1 000 €	9	9
			Kunnan asukasluku	6 507	6 530

TALOUSARVION TOTEUTUMISVERTAILU

Keskusvaalilautakunta

Tehtäväalue: Vaali

Tilivelvolliset:

Keskusvaalilautakunnan jäsenet

Hallintojohtaja

Vastuuhenkilö:

Hallintojohtaja

Lautakunnan tavoite ja painopistealueet:

Vaalien tehokas toimittaminen korkealla äänestysprosentilla. Keskusvaalilautakunnan on huolehdittava siitä, että presidentinvaali toimitetaan muodollisesti oikein kaikilla 8 äänestysalueella, 2 laitoksessa, muissa asuntoloissa ja kotiäänestyksessä. Lisäksi järjestetään ennakoäänestys kolmella kunnallisella ennakoäänestyspaikalla. Maakuntavaaleissa äänestysalueiden lukumäärä on kolme.

Toimintavuoden tavoitteet:	Toteutuneet tavoitteet:
Presidentinvaalin toimittaminen tammi-/helmikuussa 2018 (mahd. kaksi kierrosta). Ensimmäinen vaali toimitetaan luultavasti tammikuussa.	Äänioikeutettuja oli 5619 henkilöä, joista ulkosuomalaisia oli 632. Presidentinvaali ratkesi yhdellä kierroksella 28.1. Ennakkoon äänestäneiden osuus oli 28,96 %. Äänestäneiden kokonaismäärä presidentivaalissa oli 3962 (2021 naista ja 1941 miestä). Lopullinen äänestysprosentti oli 70,5 %. Maakuntavaali lykkäytyi.

Tunnusluvut:**2015****2016****2017****2018**

Nettokustannukset äänestäjää ja äänioikeutettua kohden:

- Eduskuntavaalit	2,08/2,67			
- Europarlamenttivaalit				
- Kuntavaalit			4,7/3,59	
- Presidentinvaali				-0,98/-0,69

Talous euroissa

	Tilinpäätös 2017	TA alkuperäinen 2018	Talousarvio- muutokset	TA muutettu	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	0	0	0	0	11 207	11 207
Menot	-18 542	-25 801	0	-25 801	-7 299	18 502
Netto	-18 542	-25 801	0	-25 801	3 909	29 710

Tarkastuslautakunta

Tilivelvolliset:

Tarkastuslautakunnan jäsenet

Tehtäväalue: Tarkastus

Lautakunnan tavoite ja painopistealueet:

Tarkastuslautakunta valmistaa valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat, sekä arvioi ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet kunnassa ja kuntakonsernissa. Tarkastuslautakunnan toiminta hoidetaan kuntalain säännösten mukaan siitä, miten kunnan hallinto ja talous tarkastetaan, sekä kunnan hallintosäännön mukaan.

Toimintavuoden tavoitteet:	Toteutuneet tavoitteet:
arkastuslautakunta arvioi arviointikertomuksessaan, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa toteutuneet vuonna 2017.	Kunnanvaltuusto käsitteli tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen 2017 kokouksessaan 4.6.2018.

Tunnusluvut:	2015	2016	2017	2018
Asukasluku	6 682	6 606	6 530	6 507
Nettokustannus €/asukas	2,24	2,22	2,24	2,06

Talous euroissa

	Tilinpäätös	TA	Talousarvio-	TA muutettu	Toteutuma	Poikkeama
	2017	alkuperäinen	muutokset			
	2018					
Tulot	0	0	0	0	0	0
Menot	-14 649	-15 820	0	-15 820	-13 426	2 394 ☺
Netto	-14 649	-15 820	0	-15 820	-13 426	2 394 ☺

Kunnanhallitus

Tehtäväalue: Yleinen hallinto ja elinkeinoelämä
 Pakolaisten vastaanotto
 Sosiaali- ja terveydenhuolto
 Maaseutu

Tilivelvolliset:

Kunnanhallituksen jäsenet
 Kunnanjohtaja
 Hallintojohtaja

Kunnanhallituksen tavoite ja painopistealueet:

Kunnanhallituksen toiminta jaetaan tehtäväalueisiin Yleinen hallinto ja elinkeinoelämä, Pakolaisten vastaanotto, Sosiaali- ja terveydenhuolto ja Maaseutu.

Kunnan toiminta-ajatus on tarjota monipuolista asumista ja yrittäjyyttä hyvässä ja terveessä ympäristössä, jossa on turvallista, terveellistä ja viihtyisää asua ja oleskella.

Kunnanvaltuusto vahvistaa toiminta-ajatuksen, keskeiset tavoitteet ja strategiat, jotka kunnanhallitus valmistelee ja toimeenpanee. Kunnanhallituksen yleinen tavoite on johtaa ja ohjata kunnan toimintaa ja hallintoa, huolehtia siitä, että palveluita tarjoavilla elimillä ja yksiköillä kunnan mahdollisuuksien mukaan tukemina on riittävästi resursseja asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi, ja että ne pystyvät tarjoamaan tehokkaasti ja taloudellisesti ne palvelut joita kunnan asukkaat tarvitsevat, ottaen huomioon kunnan kaksikielisyyden.

Toimintavuoden tavoitteet:	Toteutuneet tavoitteet:
Kehittää yhteistyötä elinkeinoelämän kanssa työllisyyden ja verotulojen turvaamiseksi. Edistää pitkäaikaisyöttömien työllisyyttä luomalla tukityöpaikkoja, joista maksetaan palkkatukea. Valvoa kunnan etuja kaikilla aloilla maakuntauudistukseen liittyen. Tutkia asukkaiden mielipiteitä palvelutarjonnasta. Aktiivista henkilöstösuunnittelua.	Kunta teki aktiivista yhteistyötä Concordian kanssa elinkeinokysymyksissä, osallistui mm. messuihin ja tapahtumaan Tukholmassa, jossa houkuteltiin poismuuttaneita pohjanmaalaisia muuttamaan takaisin seudulle. Kunta on myös tehnyt kaavamuutoksen Kruunupyyn teollisuusalueella turvataksaan yritysten mahdollisuuksia laajentaa toimintaansa ja kunta on ryhtynyt suunnittelemaan teollisuusaluetta Lentokentäntien pohjoispuolella. Lisäksi valtuusto on hyväksynyt Seljksen asemakaavan. Pitkäaikaistyöttömien työllisyys kasvoi palkkatukityöllistämiseen ja kuntouttavaan työtoimintaan tehvien panostusten myötä. Maakuntauudistus työllisti sekä virkamiehiä että luottamusmiehiä eri tasoilla sekä Pohjanmaalla että Keski-Pohjanmaalla.

Tunnusluvut:	2015	2016	2017	2018
Asukasluku	6 682	6 606	6 530	6 507
Nettokustannus €/asukas	3 490,42	3 590,67	3 581,41	3 785,51

Talous euroissa

	Tilinpäätös	TA	Talousarvio-	TA muutettu	Toteutuma	Poikkeama	
	2017	alkuperäinen	muutokset				
		2018					
Tulot	446 733	496 482	0	496 482	425 842	-70 640	☹
Menot	-23 833 337	-25 350 862	0	-25 350 862	-25 058 139	292 723	☺
Netto	-23 386 604	-24 854 380	0	-24 854 380	-24 632 297	222 083	☺
Täytettyjen virkojen ja toimien määrä	0,00	9,09	0,00	9,09	8,67		

Kunnanhallitus**Tehtäväalue:****Yleinen hallinto ja elinkeinoelämä****Tulosyksiköt:****Kunnanvaltuusto****Kunnanhallitus****Toimikunnat****Nuorisovaltuusto****Vanhusneuvosto****Vammaisneuvosto****Aluelautakunnat****Muu keskushallinto****Kunnantoinmisto****ATK-toiminnot****Verotus****Liike- ja riskienhallintajaosto****Henkilöstöjaosto****Yhteistyötoimikunta****Ystäväkuntayhteistyön toimikunta****Tilivelvolliset:**

Kunnanhallituksen jäsenet

Kunnanjohtaja

Vastuuhenkilöt:

Hallintojohtaja

Talousjohtaja

Tavoite ja painopistealueet:

Kunnanhallitus työskentelee kehittääkseen Kruunupyystä elinvoimaisen, palvelusuuntautuneen kunnan, jolla on toimivat peruspalvelut koko kunnan alueella, ja monipuolinen elinkeinoelämä, joka luo elämisen laatua, viihtyvyyttä ja hyvän ympäristön kunnan asukkaille.

Kunnalliset palvelut tuotetaan tehokkaasti ja taloudellisesti.

Kunta harjoittaa aktiivista ja monipuolista elinkeinopolitiikkaa paikallisesti sekä seudun elinkeinoelämän kehittämiskeskusten puitteissa.

Markkinointi ja erilaiset strategiat turismin kehittämiseksi tapahtuvat markkinointityöryhmässä ja yhteistyössä naapurikuntien ja Concordian kanssa. Kruunupyyp näkee Keliberin myönteisenä kehityksenä seudulla ja strategisesti tärkeänä yhteistyökumppanina

Toimintavuoden tavoitteet:	Toteutuneet tavoitteet
Edistää toimenpiteitä, jotka tähtäävät strategiasuunnitelman, alueellisten ja kansallisten suunnitelmien tavoitteiden saavuttamiseen. Elinkeinoelämän yhteistyön kehittäminen työllisyyden ja veropohjan turvaamiseksi ennaltaehkäisevästi. Aktiivinen työskentely, koska kaksikielisen reunakuntamme intressit ovat useissa maakunnissa. Kunnan aktiivinen markkinointi. Kiinteistöyhtiön toiminnan kehittäminen. Uuden kuntarakenteen kehittäminen käyttämällä nuorisovaltuustoa, vanhusneuvostoa ja vammaisneuvostoa neuvoo-antavina toimieliminä. Toimistotyön tehostaminen sähköistämällä prosesseja ja ottamalla käyttöön uusi tietokoneohjelma.	Kunnanhallitus on ottanut aktiivisen otteen kunnan ydintoimintaan laatimalla uusi strategia, jonka valtuusto on hyväksynyt. Yhteistyö elinkeinoelämän kanssa kehittyä aktiivisilla yhteyksillä elinkeinoelämään, kuntien välillä ja Concordian kautta. Kunnan kaksikielisyys on valttina maakuntien välisessä yhteistyössä ja tätä painotetaan kaikissa yhteyksissä. On tehty aktiivisempaa markkinointityötä osallistumalla messuihin, Lentäjäpäivään ja paluumuuttaja-tempauksiin. Kunnan omat tonttifestivaalit luovat myönteistä kuvaa kunnasta. Nuorisovaltuusto, vanhusneuvosta ja vammaisneuvosto osallistuivat päätöksentekoon toimimalla neuvoo-antavina eliminä heille tärkeissä kysymyksissä. Tutustuminen uuteen asianhallintajärjestelmään sekä järjestelmän testaaminen ennen käyttöönottoa vuonna 2019.

Tunnusluvut:	2015	2016	2017	2018
Nettokustannus €/asukas	189,82	158,69	179,46	227,36

Talous euroissa

	Tilinpäätös 2017	TA alkuperäinen 2018	Talousarvio- muutokset	TA muutettu	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	201 928	194 036	0	194 036	229 715	35 679
Menot	-1 373 833	-1 924 077	0	-1 924 077	-1 709 160	214 917
Netto	-1 171 905	-1 730 041	0	-1 730 041	-1 479 445	250 596
Täytettyjen virkojen ja toimien määrä	0,00	8,01		8,01	8,01	

Kunnanhallitus

Tehtäväalue: Pakolaisten vastaanotto

Tilivelvolliset:

Kunnanhallituksen jäsenet

Hallintojohtaja

Vastuuhenkilö:

Hallintojohtaja

Tavoite ja painopistealueet:

Kunta toimii humanitaarisesti vastaanottamalla kiintiöpakolaisia vuodesta 2010 lähtien yhdessä Pietarsaaren seudun yhteistyölautakunnan muiden kuntien kanssa. Vuodesta 2017 lähtien vastaanotetaan 100 kiintiöpakolaista vuosittain.

Toimintavuoden tavoitteet:	Toteutuneet tavoitteet:
Vastaanottaa 2-3 kiintiöpakolaisperhettä (enint. 15 ihmistä). Heidät sijoitetaan useisiin kunnanosiin, joissa asuntoja on saatavilla. Panostetaan kotoutumiseen, kielenoppimiseen ja työpaikkojen hakemiseen. Kunnanvaltuusto ottaa vuosittain kantaa uusien pakolaisryhmien vastaanottamiseen. Opastaminen ja kotouttamistyö hoidetaan yhteistyössä Pietarsaaren seudun kotouttamisyksikön kanssa.	Kruunupyssä asuu 5 kiintiöpakolaisperhettä/27 henkilöä, joiden kotoutumisaika on meneillään. Heistä 11 on aikuisia ja 16 alaikäisiä. Kaikki aikuiset opiskelevat Kvarnenissa ja 7 lasta käy alakoulua, 3 yläkoulua ja 1 Kvarnenissä. 5 lasta on alle kouluikäistä. Pietarsaarensuudun kiintiöpakolaiskiintiö on vuonna 2018 jakautumisien jälkeen yhtenä 40, heistä 20 saapui syyskuussa ja loput tulee keväällä 2019. Saapuneet pakolaiset eivät asettuneet asumaan Kruunupyhyn, koska he tarvitsivat suuria asuntoja jotka eivät löytyneet Kruunupyystä. Kunta ostaa pakolaisten opastuspalveluita Pietarsaaren kotouttamisyksiköstä, koska oman ohjaajan työtehtävät ovat muuttuneet ja kotouttamisyksikön palvelut ovat edullisempia.

Tunnusluvut:	2015	2016	2017	2018
Nettokustannus €/asukas	13,64	-29,07	-21,91	-18,32

Talous euroissa

	Tilinpäätös 2017	TA alkuperäinen 2018	Talousarvio- muutokset	TA muutettu	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	244 732	267 446	0	267 446	195 731	-71 715
Menot	-101 631	-97 704	0	-97 704	-76 538	21 166
Netto	143 100	169 742	0	169 742	119 193	-50 549
Täytettyjen virkojen ja toimien määrä	0,00	1,08		1,08	0,66	

Kunnanhallitus**Tehtäväalue:** Sosiaali- ja terveydenhuolto**Tulosyksiköt:** Sosiaalisektori

- Hallinto
  - Sosiaalityö ja vammaishuolto
  - Vanhushuolto
- Terveydenhuolto**
- Avohoito
  - Suun terveydenhoito
  - TK:n yhteinen palvelu
  - Erityissairaanhoido

Tilivelvolliset:**Vastuhenkilö:**

Kunnanhallituksen jäsenet

Kunnanjohtaja

Hallintojohtaja

Tavoite ja painopistealueet:

Kunta järjestää palvelunsa sosiaali- ja terveyspalveluiden alalla Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveyspalvelukuntayhtymä Soiten kautta.

Toimintavuoden tavoitteet:	Toteutuneet tavoitteet:
<p>Kustannustaso on laskettava. Vanhustenhuolto tehostaa palvelutarjontaa koskien vuodeosastopaikkojen määrää sekä tehostetussa palveluasumisessa asuvien vanhusten määrää. Vanhustenhuoltoa annetaan ikäihmisen kotona tai lähellä hänen kotoa tehostettuna kotihoitona, joka koostuu hoito- ja tukipanostuksista. Sairaanhoidon osalta kunta harjoittaa aktiivista edunvalvontaa, jotta kuntalaistet voivat käyttää hoito- ja terveyspalveluja sekä Pohjanmaan että Keski-Pohjanmaan maakunnassa. Hoitoa kuntalaisten omalla äidinkielellä korostetaan.</p>	<p>Sosiaali- ja terveydenhuoltokustannukset nousivat vuoden aikana merkittävästi. Tämä merkitsee sitä, että kustannustaso on edelleen liian korkea. Rohkeita päätöksiä, jotka vaikuttavat kustannuksiin mutta myös saatavuuteen ja laatuun peräänkuulutettiin säännöllisin väliajoin. Vanhustenhuolto ikäihmisten kotona on muuttunut tehokkaammaksi, mutta on edelleen liian kallista pitkien etäisyyksien takia maan muihin kuntiin verrattuna. Sekä vanhusneuvosto että kunnanhallitus ovat lähettäneet useat huomautukset ruotsinkielisen palvelun tarpeesta kuntayhtymä Soitelle ja ovat myös saaneet sekä suullista että kirjallista palautetta. Maakunta- ja soteuudistustyö jatkui vuoden aikana.</p>

Tunnusluvut:

	2015	2016	2017	2018
Nettokustannus €/asukas	3 272,99	3 447,74	3 431,29	3 563,86

Talous euroissa

	Tilinpäätös 2017	TA alkuperäinen 2018	Talousarvio- muutokset	TA muutettu	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	73	35 000	0	35 000	396	-34 604
Menot	-22 279 579	-23 232 135	0	-23 232 135	-23 190 407	41 728
Netto	-22 279 506	-23 197 135	0	-23 197 135	-23 190 012	7 123

Kunnanhallitus

Tehtäväalue: Maatalous

Tilivelvolliset:

Kunnanhallituksen jäsenet

Hallintojohtaja

Vastuuhenkilö:

Kunnanjohtaja

Hallintojohtaja

Lautakunnan tavoite ja painopistealueet:

Ylläpidetään ja kehitetään palveluita Pedersören maaseutulautakunnan vahvistamien tavoitteiden mukaisesti.

Toimintavuoden tavoitteet:	Toteutuneet tavoitteet:
Yhteinen maaseutuhallinto 1.1.2013 alkaen Pietarsaaren, Larsmon, Pedersören ja Uudenkaarlepyyn kanssa, Pedersöre toimii isäntäkuntana. Henkilökunta jää nykyisille toimipaikoilleen solmitun yhteistoimintasopimuksen mukaisesti. Yhteistoiminnan järjestämiseksi on yhteinen elin, "Pietarsaarensuodun maaseutulautakunta", jossa Kruunupyyn kunnalla on kaksi valtuuston nimeämää jäsentä. Yhteinen lautakunta vahvistaa toiminnan tavoitteet.	Maaseutuhallinto hoidetaan tavoitteiden mukaisesti yhteistyössä Larsmon, Pedersören ja Uusikaarlepyyn kanssa. Kruunupyssä työskentelee edelleen osa-aikainen maaseutusihiteeri. Maatilojen ja turkistarhojen määrä on laskusuunnassa, mutta eläinten lukumäärä näyttää sen sijaan toistaiseksi pysyvän ennallaan, koska olemassa olevat tilat näyttävät kasvavan.

Tunnusluvut:

2015

2016

2017

2018

Nettokustannus €/asukas

14,60

13,32

11,99

12,61

Talous euroissa

	Tilinpäätös 2017	TA alkuperäinen 2018	Talousarvio- muutokset	TA muutettu	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	0	0	0	0	0	0
Menot	-78 293	-96 946	0	-96 946	-82 034	14 912
Netto	-78 293	-96 946	0	-96 946	-82 034	14 912

Sivistys ja vapaa-aikalautakunta

Tehtäväalue:

Hallinto
Varhaiskasvatus ja esikoulu
Perusopetus
Lukio
Kirjasto
Kansalaisopisto
Kansanopisto
Erityismääräraha opetukselle
Vapaa-ajan asiat
 - kulttuuritoiminta
 - urheilutoiminta
 - nuorisotoiminta
 - terveet elämäntavat

Tilivelvolliset:

Sivistys ja vapaa-aikalautakunnan
 jäsenet
 Sivistystoimen johtaja

Lautakunnan tavoitteet ja painopistealueet:

Uusi sivistys ja vapaa-aikalautakunta järjestää laadukasta varhaiskasvatusta, korkeatasoista opetusta, toimivat kirjastopalvelut ja monipuolista vapaan sivistyksen tarjontaa. Kulttuuri- ja vapaa-ajan asioissa lautakunta tukee asukkaiden omaa aktiivisuutta. Kiinteistöt, joissa toimintaa järjestetään, on oltava turvallisia käyttäjille.

Toimintavuoden tavoitteet:	Toteutuneet tavoitteet:
Toteuttaa varhaiskasvatuksen uusi suunnitelma ja esiopetuksen, perusopetuksen sekä lukion uudet opetussuunnitelmat. Lukemista edistävää toimintaa kouluissa, esikouluissa ja päiväkodeissa. Alavetelin koulun peruskorjauksen tai uudisrakennuksen suunnittelu.	Varhaiskasvatuksen uusi suunnitelma on käytössä, samoin kuin esikoulun, perusopetuksen ja lukion uudet opetussuunnitelmat. Lukemista edistävää toimintaa järjestetään yhdessä kirjaston vasta palkatun pedagogin ja henkilökunnan kanssa. Päätös Alavetelin koulun uudisrakentamisesta on tehty ja tarjouspyyntömenettely koulun rakentamisesta on tehty.

Tunnusluvut:

	2015	2016	2017	2018
Asukasluku	6 682	6 606	6 530	6 507
Nettokustannus /asukas	1 936	1 944	1 964	1 974

Talous euroissa

	Tilinpäätös	TA	Talousarvio-	TA muutettu	Toteutuma	Poikkeama	
	2017	alkuperäinen	muutokset				
		2018					
Tulot	1 111 240	760 825	0	760 825	1 041 658	280 833	😊
Menot	-13 934 434	-13 579 927	0	-13 579 927	-13 889 282	-309 355	😞
Netto	-12 823 195	-12 819 102	0	-12 819 102	-12 847 625	-28 523	😊
Täytettyjen virkojen ja toimien määrä	155,58	171,63		171,63	171,00		

Sivistys ja vapaa-aikalautakunta

Tehtäväalue: Hallinto
Tulosyksiköt: Sivistystoimen hallinto
 Lastenpäivähoidon hallinto
 Psykologi
 Erityislastentarhanopettaja

Tilivelvolliset:

Sivistys- ja vapaa-aikalautakunnan jäsenet
 Sivistystoimen johtaja

Vastuuhenkilöt:

Sivistystoimen johtaja
 Varhaiskasvatusjohtaja

Tavoitteet ja painopistealueet:

Sujuva yhteistyö eri yksiköiden välillä ja että henkilökunta soveltaa kokonaisvaltaista ajattelutapaa. Edellytysten luominen, jotta kukin yksikkö saavuttaa tavoitteensa. Joustavaa ja nopeaa palvelua lapsille, oppilaille, vanhemmille ja henkilöstölle, jotka ovat tekemisissä sivistystoimen hallinnon kanssa.

Toimintavuoden tavoitteet:	Toteutuneet tavoitteet:
Sähköisten palvelujen kehittäminen kuntalaisille ja henkilökunnalle.	Sähköisten palvelujen jatkuva kehittäminen kuntalaisille ja henkilökunnalle. Henkilöstörekrytointi tapahtuu Kuntarekryn kautta. TWEB asia- ja kokoushallintajärjestelmä on otettu käyttöön.

Tunnusluvut:	2015	2016	2017	2018
Nettokustannus €/asukas	69,31	70,19	66,50	68,34

Talous euroissa

	Tilinpäätös 2017	TA alkuperäinen 2018	Talousarvio- muutokset	TA muutettu	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	52 748	0	0	0	35 922	35 922
Menot	-487 670	-490 028	0	-490 028	-480 625	9 403
Netto	-434 922	-490 028	0	-490 028	-444 703	45 325
Täytettyjen virkojen ja toimien määrä	7,96	7,96		7,96	7,96	

Sivistys ja vapaa-aikalautakunta**Tilivelvolliset:**

Sivistys ja vapaa-aikalautakunnan

Tehtäväalue: Varhaiskasvatus ja esikoulu

jäsenet

Tulosyksiköt:

Varhaiskasvatusjohtaja

Slottebo päiväkoti/esikoulu

Kvarnbo päiväkoti

Vastuhenkilöt:

Solrosenin päiväkoti/esikoulu

Näckrosen päiväkoti

Varhaiskasvatusjohtaja

Sjöglinten päiväkoti/esikoulu

Nalle Maja päiväkoti

Päivähoito-ohjaajat

Jeussen päiväkoti/esikoulu

Lilla My päiväkoti

Småbo päiväkoti/ esikoulu

Perhepäivähoito

Lasten kotihoidontuki

Tavoite ja painopistealueet:

Laadukas, hyvä varhaiskasvatus ja esiopetus nykyaikaisissa ja viihtyisissä tiloissa. Varhaiskasvatussuunnitelman toteuttaminen ja jatkokehittäminen esiopetuksen opetussuunnitelman mukaan. Pedagogisen johtajuuden ja pedagogisen pätevyyden kehittäminen työtiimeissä.

Toimintavuoden tavoitteet:	Toteutuneet tavoitteet:
Antaa ohjaajille välineitä johtaa korkeatasoista toimintaa. Ohjaajien vastuualueiden uudelleenjärjestely. Ulkoilmaopetuksen ja sähköisten palvelujen kehittäminen. Nalle Maja ja perhepäivähoito päättyvät kesällä 2018. Ulkoilupäiväkodin perustaminen syksyllä 2018.	Johtamisen täydennuskoulutuksia on järjestetty vuoden aikana. Päiväkotijohtajan virka siirtyi 1.8.2018 alkaen Jeussen päiväkodista/esikoulusta Slottebon päiväkotiin/esikouluun. Jeussen päiväkoti/esikoulua hallinnoi 1.8.2018 alkaen Alavetelin päivähoito-ohjaaja. Täydennuskoulutuksia ja pedagogisia keskusteluja on järjestetty ulkoilmapedagogiikan kehittämiseksi. Nalle Majan ja perhepäivähoidon toiminta päättyi 31.7.2018. Ulkoilupäiväkoti Rävlyan Kruunupyysässä avattiin 13.8.2018 Slottebo päiväkodin osastona.

Tunnusluvut:	2015	2016	2017	2018
Päiväkotihoido (sis. esikoulun)				
€/läsnäolopäivä	57,10	64,77	64,77	67,60
Perhepäivähoito				
€/läsnäolopäivä 31.7.2018 asti	76,63	80,25	85,46	83,33
Nettokustannus €/lapsi päiväkodissa (289 lasta)	10 169	10 232	11 052	11 518
Nettokustannus €/lapsi perhepäiväkodeissa (7 lasta) ainoastaan 31.7.2018	15 748	12 465	11 624	6 785
Kustannus €/lapsi, kotihoidontuki (yht. 141 lasta, sis. ositt. kotihidont.)	2 785	2 571	2 834	3 220
Kustannus €/asukas	542	543	565	589

Talous euroissa

	Tilinpäätös 2017	TA alkuperäinen 2018	Talousarvio- muutokset	TA muutettu	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	520 894	361 162	0	361 162	425 406	64 244
Menot	-4 207 386	-4 148 366	0	-4 148 366	-4 255 832	-107 466
Netto	-3 686 492	-3 787 204	0	-3 787 204	-3 830 426	-43 222
Täytettyjen virkojen ja toimien määrä	63,45	72,00		72,00	69,84	

Sivistys ja vapaa-aikalautakunta

Tehtäväalue: Perusopetus
Tulosyksiköt: Centralskolan
 Alavetelin koulu
 Norrbyn koulu
 Päraksen koulu
 Småböndersin koulu
 Söderbyn koulu
 Teerijärven koulu
 Ådalenin koulu

Tilivelvolliset:

Sivistys ja vapaa-aikalautakunnan jäsenet

Vastuuhenkilö:

Sivistystoimen johtaja
 Sivistystoimen johtaja

Tavoite ja painopistealueet:

Laadukas perusopetus, joka antaa hyvän perustan tuleville ammatti- ja opintosuorituksille. Nykyaikaisen tekniikan sujuva käyttö opetuksessa. Oikeus opetukseen oman tietotaidon ja kehitystason mukaan. Erilaisten raportointiohjelmien jatkokehittäminen oppilashallintaohjelmassa. Henkilökunnan aloitteet koulun kehittämiseksi otetaan huomioon, suositaan sisäistä täydennyskoulutusta. Kouluverkoston sopeuttaminen oppilasrakenteeseen ja taloudelliseen tilanteeseen. Tavoitteena tuntiresurssin tehokas käyttö.

Toimintavuoden tavoitteet:	Toteutuneet tavoitteet:
Uusi opetussuunnitelma vakiintuu opetukseen. Alavetelin koulun peruskorjauksen tai uudisrakennuksen suunnittelu. Ådalenin vuosiluokka 7 jaetaan neljään perusryhmään lukuvuonna 2018-2019. Norrby ja Småböndersin koulujen toiminta päättyy lukuvuoden 2017-2018 jälkeen.	Uusi opetussuunnitelma on käytössä kaikissa vuosiluokissa. Suunnitelmat rakentaa uusi koulu Alaveteliin ovat edistyneet suunnitellusti ja rakentamisen tarjouspyyntömenettely on tehty. Ådalenin kolon vuosiluokka 7 on jaettu neljään perusryhmään. Norrbyn oppilaat on siirretty Centralskolaniin ja Småböndersin oppilaat Teerijärven kouluun.

Tunnusluvut:

	2015	2016	2017	2018
Nettokustannus €/asukas	917,19	908,36	910,50	896,09
Nettokustannus €/peruskouluoppilas	8 668,56	8 487,43	8 679,67	8 512,23

Talous euroissa

	Tilinpäätös 2017	TA alkuperäinen 2018	Talousarvio- muutokset	TA muutettu	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	150 492	37 447	0	37 447	159 236	121 789
Menot	-6 096 066	-5 846 482	0	-5 846 482	-5 990 115	-143 633
Netto	-5 945 574	-5 809 035	0	-5 809 035	-5 830 879	-21 844
Täytettyjen virkojen ja toimien määrä	71,10	71,10		71,10	72,10	

Sivistys ja vapaa-aikalautakunta

Tehtäväalue: Lukio

Tilivelvolliset:

Sivistys ja vapaa-aikalautakunnan jäsenet

Sivistystoimen johtaja

Vastuhenkilö:

Rehtori

Tavoite ja painopistealueet:

Lukiosta kehittyä monipuolisen kurssitarjonnan tietokeskus, jonka konseptina on erilaiset opintolinjat esim. lentäjälinja, metsästys- ja luontolinjat ja kansainvälisen kehitysyhteistyön opintolinjat (Afrikka ja Puola -hankkeet). Yhteistyötä tehdään ammattioppilaitosten, lukioiden ja kansanopistojen kanssa, tavoitteena opintomodulien suorittaminen lukion ulkopuolella. Kansainvälisten suhteiden solmiminen osallistumalla hankkeisiin, jotka on suunnattu opettajille ja oppilaille. Oppilaiden rekrytointi kunnassa ja kuntien välillä.

Toimintavuoden tavoitteet:	Toteutuneet tavoitteet:
Vähintään 50 %:n siirtymä Ådalenin koulun 9. luokalta Kruunupyyn lukioon. Vähintään 15 toisen kunnan oppilasta Kruunupyyn lukion 1. luokalle. Valmistautuminen sähköisiin ylioppilaskirjoituksiin jatkuu. Aktiivinen toimiminen, jotta lukiosta tulee seudun vahvimmin profiloitu.	Maaliskuussa 2018 yhteensä 32 oppilasta haki Ådalenin koulusta lukioon (=53%). Hakijamäärä muilta kunnilta oli 22. Ylioppilaskirjoitukset ovat sähköistyneet asteittain siten, että ovat täysin sähköiset keväällä 2019. Opettajat ovat työskennelleet hyvin sähköistymisen parissa ja Kruunupyyn lukio on monessa suhteessa ollut vierekkäin tai askeleen edellä muita lukioita kyseisellä alueella. Sähköistäminen on vaatinut investointeja uusien kaapelikiskojen ja serveritietokoneiden muodossa. Myös muuta AKT-varustusta on uusittu, kun vanhat tietokoneet ja videotykit ovat lakanneet toimimasta. It's Learning on korvannut Virumin opetuslustana ja se on aiheuttanut lisäkustannuksia. Lukio on hyvässä maineessa seudulla ja se heijastuu myös ulkopuolisten hakijoiden lukumäärään.

Tunnusluvut:	2015	2016	2017	2018
Nettokustannus €/asukas	170,96	159,66	174,64	192,36
Nettokustannus €/lukio-oppilas	7 466,53	6 893,71	6 479,63	7 111,68

Talous euroissa

	Tilinpäätös 2017	TA alkuperäinen 2018	Talousarvio- muutokset	TA muutettu	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	214 349	204 000	0	204 000	231 771	27 771
Menot	-1 354 764	-1 428 186	0	-1 428 186	-1 483 427	-55 241
Netto	-1 140 416	-1 224 186	0	-1 224 186	-1 251 657	-27 471
Täytettyjen virkojen ja toimien määrä	10,00	11,00		11,00	12,00	

Sivistys ja vapaa-aikalautakunta

Tehtäväalue: Kirjasto

Tilivelvolliset:

Sivistys ja vapaa-aikalautakunnan jäsenet

Sivistystoimen johtaja

Vastuuhenkilö:**Kirjastopäällikkö****Tavoite ja painopistealueet:**

Kirjastolain mukaan tarjota monipuolista kirjallisuuden valikoimaa, tietopalveluja ja muita kirjastopalveluja. Kunnan kirjastot toivottavat tervetulleeksi ja toimivat kohtaamispaikkoina, missä kuntalaiset voivat tyydyttää tiedonhalunsa ja lukuinnostuksensa. Kirjastot ja kunnan koulut tekevät yhdessä lukemista edistävää toimintaa lukutaidon ja kirjallisuuden nostattamiseksi.

Toimintavuoden tavoitteet:	Toteutuneet tavoitteet:
Jatkaa lukemista edistävää työtä yhdessä kunnan koulujen, esikoulujen ja päiväkotien kanssa.	Aluehallintoviraston tukema lukemista edistävä hanke "Fixa läsnä" päättyi joulukuussa 2018. Kunnan koulujen kanssa järjestettiin vuoden aikana 32 lukemista edistävää tapahtumaa, jotka keräsivät n. 1900 osallistujaa. Tapahtumista mainitaan mm. kirjailijavierailuja, lukukilpailuja ja workshoppeja, joissa aiheina mm. draamaa, musiikkia ja elokuvia. Kaikille Kruunupyyn päiväkodeille ja esikouluille tarjottiin satutuokio vuoden aikana.
Osallistua Fredrika-verkoston hankkeisiin, jotka liittyvät monikulttuuriseen kirjastotoimintaan.	Kirjastot ovat järjestäneet yleisölle mm. näyttelyitä, neulontatapaamisia ja lapsille suunnattua teatteria. Yhdessä Kruunupyyn kansalaisopiston kanssa järjestettiin luentosarja aiheesta "kertominen" pääkirjastossa syksyn aikana. Fredrika-verkoston hanke monipuolisesta kirjastotoiminnasta päättyi vuoden aikana. Kruunupyssä järjestettiin mm. arabinkielinen satutuokio pääkirjastossa ja Teerijärven kirjastossa. Ulkopuolisista järjestäjistä Pietarsaaren kotouttumisyksikkö järjesti "ystävällän" pääkirjastossa ja Punainen Risti avusti maahanmuuttajalapsia kotitehtävien teossa pääkirjastossa kevätlukukauden aikana. Kruunupyyn kansalaisopiston järjestämä ruotsinkielinen kurssi pidettiin pääkirjastossa kesällä.

Tunnusluvut:

	2015	2016	2017	2018
Nettokustannus €/asukas	72,94	72,23	68,61	67,16
Kustannus €/käynti	9,21	9,01	13,37	13,04
Kustannus €/laina	4,45	4,36	4,37	4,26

Talous euroissa

	Tilinpäätös 2017	TA alkuperäinen 2018	Talousarvio- muutokset	TA muutettu	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	6 984	2 000	0	2 000	15 127	13 127
Menot	-455 029	-453 363	0	-453 363	-452 162	1 201
Netto	-448 045	-451 363	0	-451 363	-437 035	14 328
Täytettyjen virkojen ja toimien määrä	0,00	6,50		6,50	6,00	

Sivistys ja vapaa-aikalautakunta

Tehtäväalue: Kansalaisopisto

Tilivelvolliset:

Sivistys ja vapaa-aikalautakunnan jäsenet

Sivistystoimen johtaja

Vastuuhenkilö:

Rehtori

Tavoite ja painopistealueet:

Kruunupyyn kansalaisopisto haluaa olla jatkuvassa vuorovaikutuksessa kunnan asukkaiden kanssa liittyen kurssiehdotuksiin ja kurssivalikoimaan. Kylät, ryhmät, järjestöt ja yhdistykset ovat tärkeitä tässä jatkuvassa dialogissa.

Toimintavuoden tavoitteet:	Toteutuneet tavoitteet:
<p>Opetustunnit jaetaan pääasiassa musiikkiin, voimisteluun ja käsityöhön. Kurssitarjontaa uudistetaan vuosittain noin 20 %. Opisto vastaa mahdollisuuksien mukaan kuntalaisten toiveisiin kurseista ja toiminnoista, sekä suhtautuu ennakkoluulottomasti uusien kurssien mukaan ottamiseen ja aloittamiseen.</p> <p>Yhteistyö seudun muiden oppilaitosten, lukion ja Kvarnen kuntayhtymän, kunnan kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen, sivistystoimen, sekä muiden organisaatioiden kanssa jatkuu. Osallistumme keskusteluihin yhteistyöstä vapaan sivistyksen parissa.</p>	<p>Tuntimäärä on ollut 6.662 (2017 6.668, 2016 6.519, 2015 6.430, 2014 6.895, 2013 6.921, 2012 6.755, 2011 7.147, 2010 7.261, 2009 7.066). Vuoden aikana järjestettiin 311 kurssia (2017 296, 2016 281, 2015 286, 2014 307, 2013 334) johon osallistui 4.329 henkilöä (2017 4.012, 2016 3.639, 2015 3.941, 2014 4.104, 2013 4.525). Opettajien ja luennoitsijoiden lukumäärä oli 126 ja kurssipaikkojen lukumäärä 47. Kansalaisopisto on rahoittanut yhteisiä kurseja Kruunupyyn lukion kanssa 39 osallistujille, yhteensä 152 tuntia. Yhteistyö kulttuuri- ja vapaa-aikasektorin kanssa on kehittynyt myönteisesti.</p>

Tunnusluvut:

	2015	2016	2017	2018
Nettokustannus €/opetustunti	58,85	50,95	47,64	49,29
Nettokustannus €/asukas	56,63	49,59	48,64	50,46
Nettokustannus €/kurssiosallistuja	96,02	83,13	79,17	75,17

Talous euroissa

	Tilinpäätös 2017	TA alkuperäinen 2018	Talousarvio- muutokset	TA muutettu	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	92 572	84 116	0	84 116	102 317	18 201
Menot	-410 209	-405 295	0	-405 295	-430 672	-25 377
Netto	-317 637	-321 179	0	-321 179	-328 355	-7 176
Täytettyjen virkojen ja toimien määrä	2,00	2,00		2,00	2,00	0,00

Sivistys ja vapaa-aikalautakunta Tehtäväalue: **Kansanopisto**

Tilivelvolliset:

Sivistys ja vapaa-aikalautakunnan jäsenet

Sivistystoimen johtaja

Vastuuhenkilö:

Sivistystoimen johtaja

Tavoite ja painopistealueet:

Kuntayhtymä Kvarnen vahvistaa asemaansa aktiivisena kouluttajana vapaan sivistystyön alueella, yhteistyökumppanina alueen lukioden kanssa sekä hankevastaavana. Kukin yksikkö (kansanopisto, Pohjoismainen taidekoulu, Kruunupyyn kansalaisopisto) työskentelee edelleen omalla identiteetillä. Yhteiset toiminnot hallinnon, talouden, tekniikan ja kehityksen os-alueilla saavat aikaan synergiavaikutuksia.

Toimintavuoden tavoitteet:	Toteutuneet tavoitteet:
<p>Vuoden opintoviikkojen kokonaismäärä on noin 11 000. Kunnan osuus pysyy samalla tasolla. Asuntola- ja veistosalirakennuksen laajennustyöt sekä keittiön peruskorjaus ja laajennus on nyt saatettu loppuun ja koulun käytettävissä on nyt uudet ja osittain peruskorjatut tilat. Vuodelle 2018 suunnitellaan muiden rakennusten maalaus.</p>	<p>Opiskelijaviikkotavoitetta ei saavutettu. Vähennys johtuu etenkin Kokkolan kuvataidekoulun lakkauttamisesta mutta osittain myös kielilinjan opiskelijamäärän vähenemiseen. Linjalla on edelleen monta opiskelijaa mutta huomattavasti vähemmän kuin huippuvuosina 2014-16. Koulun muut linjat keräsivät vielä täydet salit. Tulos luvuissa: Opiskelijaviikkojen lukumäärä 8.688. Summa sisältää Taidekoulun 490 opiskelijaviikkoa. Opiskelijaviikkojen kokonaismäärästä vapaa sivistyksen osuus on 5.314 heistä Kruunupyyn oppilaiden osuus on 1.924 opiskelijaviikkoa. Kunnan osuus käyttötalousarviosta oli 250.260€ (2017 467.689€ 19,74%, 2016 415.098€ 16,44%, 2015 423.046€ 16,85%).</p> <p>Kruunupyyn osuus kuntaosuuksista oli 129.734€ tai 40,84% (2017 183.294€ tai 39,19%, 2016 149.600€, 36,04%, 2015 141.794€ 33,52%). Maksuosuus opiskelijaviikkoa kohden oli 53,15€ (2017 99,74€, 2016 70,01€, 2015 75,93€).</p>

Tunnusluvut:	2015	2016	2017	2018
Maksuosuus /opiskelijaviikko	75,93	70,01	99,74	53,15
Kustannus €/asukas	21,39	22,65	28,08	15,71

Talous euroissa

	Tilinpäätös 2017	TA alkuperäinen 2018	Talousarvio- muutokset	TA muutettu	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	0	0	0	0	0	0
Menot	-183 393	-140 000	0	-140 000	-102 228	37 772
Netto	-183 393	-140 000	0	-140 000	-102 228	37 772

Sivistys ja vapaa-aikalautakunta

Tehtäväalue:

Eryitysmääräraha opetukselle

Tilivelvolliset:

Sivistys ja vapaa-aikalautakunnan jäsenet

Sivistystoimen johtaja

Vastuuhenkilö:

Sivistystoimen johtaja

Tavoitteet ja painopistealueet:

Kunta tekee yhteistyötä naapurikuntien kanssa erityisopetuksen järjestämiseksi toimintarajoitteisille oppilaille. Kunta tekee yhteistyötä Kokkolan ja Kaustisen kanssa opetuksen järjestämiseksi suomenkielisille oppilaille voimassa olevien sopimusten mukaisesti. Kruunupyyn kunta pyrkii tukemaan suomen- ja kaksikielisten oppilaiden koulunkäyntiä kunnan ruotsinkielisissä kouluissa. Sopimusten arviointi ja tarkistaminen yhdessä toisen sopimuspuolen kanssa.

Toimintavuoden tavoitteet:	Toteutuneet tavoitteet:
Kustannuskehityksen seuranta koskien erityisopetuksen ostamista toimintarajoitteisille. Sopimusten seuranta koskien suomenkielisten oppilaiden opetusta Kokkolassa ja Kaustisella.	Aloitettiin resurssiluokan suunnittelu esikoululapsille ja 1-6 vuosiluokan oppilaille. Kustannukset toimintarajoitteisten erityisopetuksesta on pidetty verrattavissa olevalla tasolla viime vuoteen suhteutettuna. Kaustisella meillä oli 13 oppilasta perusopetuksessa kevätlukukauden aikana ja 19 syyslukukauden aikana. Kokkolassa meillä oli 27 lasta kevätlukukauden aikana esi- ja perusopetuksessa ja 37 syyslukukaudella. Yhteistyösopimukset Kaustisen ja Kokkolan kanssa eivät ole muuttuneet ja jatkuvat toistaiseksi.

Tunnusluvut:

	2015	2016	2017	2018
Nettokustannus /asukas	70,26	75,68	69,29	72,05

Talous euroissa

	Tilinpäätös 2017	TA alkuperäinen 2018	Talousarvio- muutokset	TA muutettu	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	60 476	70 000	0	70 000	70 367	367
Menot	-513 966	-500 000	0	-500 000	-539 199	-39 199
Netto	-453 490	-430 000	0	-430 000	-468 831	-38 831

Sivistys- ja vapaa-aikalautakunta

Tehtäväalue: Vapaa-ajan asiat

Tilivelvolliset:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan jäsenet

Sivistystoimen johtaja

Vastuhenkilö:

Vapaa-ajan ohjaaja

Tavoite ja painopistealueet:

Luodaan edellytykset urheilutoiminnalle ja terveyttä edistävälle liikunnalle, tukemalla kansalaistoimintaa.

Edistetään ja tuetaan sekä järjestetään kulttuuritoimintaa kunnassa. Myös vapaa-ajan toiminta erityisryhmille on otettava huomioon.

Luodaan edellytyksiä nuorisotyön kehittämiseksi ja tuetaan nuorisotoimintaa sekä edistetään nuorisopoliittisia toimenpiteitä.

Valistetaan ja kannustetaan kunnan asukkaita terveeseen ja päihdevapaaseen elämäntapaan.

Kulttuuri-, nuoriso- ja urheilusektorilla tuetaan yhdistyksiä ja yksityisiä avustuksenhakijoita.

Järjestetään toimintaa asukkaiden hyvinvoinnin edistämiseksi joka täyttää molempien kieliryhmien tarpeet sekä edistää uusien kuntaan muuttaneiden integroitumista

Toimintavuoden tavoitteet:	Toteutuneet tavoitteet:
Määrätietoista ja pitkäjänteistä työskentelyä nostattaakseen vapaa-ajan toimen osuutta kunnassa.	Avustuksina on jaettu yhteensä 91 000 € kulttuuri-, urheilu- ja nuoristoimijoille etuuksina kunnassa. Päihteeettömyyttä edistävä iltapäivätoiminta Power Club laajennettiin kaikkiin kunnanosiin. Kaksi Rennox-hyvinvointikurssia järjestettiin lukiossa. Yhdistystapaaminen kaikille kunnan yhdistyksille järjestettiin, jonka yhteydessä ilmainen henkisen valmennuksen luento. Toukokuussa järjestettiin Biking Kronoby Larsmo pyöräilytapahtuma. Kaksi teatterimatkaa järjestettiin Wasa teateriin. Viisi kuntolaatikkoa sijoitettiin eri paikkoihin kunnassa. Näyttely juutalaisvainosta oli nähtävillä kahden viikon aikana kunnantalossa. Järjestettiin hiihtoloma- ja syyslomaohjelmaa. Kruunupyyn kunta osallistui kolmevuotiseen hankkeeseen soveltavan liikunnan parantamiseksi kunnassa.

Tunnusluvut:

	2015	2016	2017	2018
Nettokustannus €/asukas	54,37	53,86	32,65	23,59

Talous euroissa

	Tilinpäätös 2017	TA alkuperäinen 2018	Talousarvio- muutokset	TA muutettu	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	12 725	2 100	0	2 100	1 511	-589
Menot	-225 951	-168 207	0	-168 207	-155 023	13 184
Netto	-213 226	-166 107	0	-166 107	-153 512	12 595
Täytettyjen virkojen ja toimien määrä	1,07	1,07		1,07	1,10	

Tekninen ja ympäristölautakunta

Tehtäväalue:

Hallinto
Rakennukset
Liikenneväylät
Muut yleiset alueet
Vesi- ja lämpöhuolto
Konekeskus
Palo- ja pelastustoimi
Ympäristöasiat
Rakennusasiat

Tilivelvolliset:

Teknisen ja ympäristölautakunnan jäsenet
Tekninen johtaja

Lautakunnan tavoitteet ja painopistealueet:

Lautakunnan tavoitteena on suunnitella, rakentaa ja ylläpitää fyysistä ympäristöä niin, että varmistetaan vakaa ja terve kehitys. Asiakkaidemme joustava ja hyvä palvelu korostuu.

Toimintavuoden tavoitteet:	Toteutuneet tavoitteet:
Laaditaan kartoitus kiinteistöjen peruskorjaustarpeista. Asennetaan automatiikkaa helpottamaan ohjausta ja säästämään energiaa kunnostamistöissä ja uudisrakennuksissa.	Lautakunta on kokoontunut 9 kertaa vuoden aikana. Palvelut ovat yleisesti ottaen säilyneet, työvoima pysynyt samalla tasolla ja ostopalveluita on käytetty aiemman käytännön mukaisesti. Lautakunnan kokonaiskäyttötalousarvio on alittunut sekä kaikkien osa-alueiden, teknisen, pelastustoimen sekä ympäristöasioiden että rakennusasioiden. Kuntotarkastuksia on tehty Alavetelin ja Teerijärven kouluissa sekä Ådalenin veistosalissa. Päätös on tehty, että rakennetaan uusi koulu Alaveteliin ja uusi veisosalin Ådalenin kouluun.

Tunnusluvut:

	2015	2016	2017	2018
Asukasluku	6 665	6 682	6 606	6 507
Nettokustannukset €/asukas	176,59	149,92	170,73	160,62

Talous euroissa

	Tilinpäätös 2017	TA alkuperäinen 2018	Talousarvio- muutokset	TA muutettu	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	2 628 213	2 588 762	8 500	2 597 262	2 667 811	70 549
Menot	-3 551 376	-3 829 065	34 000	-3 795 065	-3 712 971	82 094
Netto	-923 163	-1 240 303	42 500	-1 197 803	-1 045 160	152 643
Täytettyjen virkojen ja toimien määrä	0,00	17,38	0,00	17,38	16,87	0,00

Tekninen ja ympäristölautakunta

Tehtäväalue: Hallinto
Tulosyksiköt: Hallinto
 Mittaus ja kaavoitus

Tilivelvolliset:**Vastuuhenkilöt:**

Teknisen ja ympäristölautakunnan jäsenet
 Tekninen johtaja
 Tekninen johtaja
 Kaavoittaja

Tavoite ja painopistealueet:

Tarjota tehokasta hallintoa tekniselle hallinnolle, kiinteistöhallinnolle sekä mittaus- ja kaavoitustoiminnalle. Asiakkaidemme joustava ja hyvä palvelu korostuu. Laaditaan sadevesisuunnitelma asemakaava-alueilla.

Toimintavuoden tavoitteet:	Toteutuneet tavoitteet:
<p>Seljksen lomakylän asemakaavan vahvistaminen. Kruunupyyn teollisuusalueen suunnittelu Lentokentäntien pohjoispuolella.</p>	<p>Seljksen asemakaava on vahvistettu vuoden aikana, Kruunupyyn asemakaavaan on tehty muutos koskien teollisuusaluetta ja uuden teollisuusalueen suunnittelu on alkanut Lentokentäntien pohjoispuolella.</p>

Tunnusluvut:

	2015	2016	2017	2018
Nettokustannus €/asukas	46,87	47,38	41,08	40,15

Talous euroissa

	Tilinpäätös 2017	TA alkuperäinen 2018	Talousarvio- muutokset	TA muutettu	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	8 097	10 000	4 000	14 000	9 756	-4 244
Menot	-276 327	-313 569	11 000	-302 569	-271 043	31 526
Netto	-268 230	-303 569	15 000	-288 569	-261 287	27 282
Täytettyjen virkojen ja toimien määrä	0,00	3,62		3,62	3,62	

Tekninen ja ympäristölautakunta**Tehtäväalue:**

Kiinteistöt

Tulosyksiköt:

Kiinteistöjen hallinto

Asuinrakennukset

Sivistystoimen rakennukset

Sosiaali- ja terveydenhuollon rakennukset

Muut rakennukset

Tilivelvolliset:**Vastuuhenkilö:**

Teknisen ja ympäristölautakunnan jäsenet

Tekninen johtaja

Kiinteistövastaava

Tavoitteet ja painopistealueet:

Kunnan eri tarkoituksia varten hallinnoimat rakennukset pidetään riittävän hyvässä kunnossa tehokkaalla huollolla.

Toimintavuoden tavoitteet:	Toteutuneet tavoitteet:
<p>Kunnossapitotöissä käytetään osittain meidän kaksi omaa kokemusta rakennustyöntekijää. Suuremmissa töissä käytetään ostopalveluita, jotka kilpailutetaan. Budjettikehys ei salli suurempia huoltotöitä, mutta ennaltaehkäisevät toimet tulisi asettaa etusijalle. Suuremmat investoinnit tulee tehdä investointitalousarvion kautta. Etsitään vaihtoehtoisia lämmityslähteitä öylämmitteisille kiinteistöille, joita ei voida liittää kaukolämpöverkoston. Automatiikka uusitaan suurempien kunnostustöiden yhteydessä. Kiinteistöhuolto-ohjelma ja energiaseurantaohjelma käytetään, jotta kiinteistöjen kunnossapitoa voidaan valvoa paremmin. Kiinteistöhoitajat käyvät koulutusohjelman, jonka painopisteenä on automatiikka ja ennaltaehkäisevät energiaa säästävät toimet. Kunta pyrkii aktiivisesti realisoimaan kiinteistöt jotka eivät ole kunnan perustoiminnan kannalta välttämättömiä.</p>	<p>Juoksevaa kunnossapitoa on hoidettu kunnan omien huoltotyöntekijöiden voimin, suuremmat työt ostopalvelun kautta. Vuoden aikana Ninnigården ja Alavetelin terveysasema on purettu. Uusien vuokralaisten saamiseksi on tehty pienempiä korjauksia Teerijärven Yrittäjäkeskuksen tiloissa sekä Småböndersin koulussa. Kiinteistöhuollon palvelukirjasopimus on sanottu irti ylläpitäjän vaihtamisen yhteydessä, koska vaihtimestarit eivät olleet kiinnostuneita käyttämään ohjelmaa. Vuoden aikana tehtiin päätös myydä Ollisbo. Centralskolanin ilmastointiongelma on korjattu.</p>

Tunnusluvut:

	2015	2016	2017	2018
Rakennukset yht.	70*	66	66	66
*sis. varastot				
Kerrosala yht.	45 332 m ²	46 221 m ²	46 859 m ²	46 859 m ²
Kokoaistilavuus	182 555 m ³	182 555 m ³	183 398 m ³	183 398 m ³

Talous euroissa

	Tilinpäätös 2017	TA alkuperäinen 2018	Talousarvio- muutokset	TA muutettu	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	2 377 386	2 372 056	4 500	2 376 556	2 471 471	94 915
Menot	-1 785 815	-1 717 737	23 000	-1 694 737	-1 855 139	-160 402
Netto	591 571	654 319	27 500	681 819	616 332	-65 487
Täytettyjen virkojen ja toimien määrä	0,00	8,05		8,05	7,50	

Tekninen ja ympäristölautakunta

Tehtäväalue: Liikenneväylät
Tulosyksiköt: Rakennuskaavatiet
 Yksityiset tiet
 Tievalaistus

Tilivelvolliset:**Vastuuhenkilöt:**

Teknisen ja ympäristölautakunnan jäsenet
 Tekninen johtaja
 Aluevastaava
 Työnjohtaja

Tavoitteet ja painopistealueet:

Säilytetään teiden kohtuullinen ylläpitotaso. Yhteistoiminnassa ELY-keskuksen kanssa työskennellään paremman liikenneturvallisuuden puolesta.

Toimintavuoden tavoitteet:	Toteutuneet tavoitteet:
Rakennuskaavateitä on yht. 41 km, joista päällystettyjä 27,6 km. Kunnan ylläpitämiä yksityisteitä on 244 km. Yksityisteiden kunnossapitoperusteet on tarkistettava. Otetaan käyttöön aurasmaksut yksityisten pihateiden auramiseen. Tierumpujen vaihtamisen kartoitus sekä suunnitelma huomioitava yksityisteiden investointitalousarviossa ja käyttötalousarviossa. Rakennuskaavateiden suunnittelu uuteen asuinalueeseen Kiertotiellä. Suositetaan turvallisia, katoksilla varustettuja, pysäkkejä koulukuljetusten osalta.	Liikenneväylien talousarviosta on käytetty 96,13 %. Rakennuskaavateiden osalta on käytetty 107,24 % yksityisteiden osalta 97,35%. Aurasmaksuja on otettu käyttöön selvissä tapauksissa yksityisillä pihateillä. Työt jatkuvat vielä yhdistetyillä tieosuuksilla, samoin yksityisteiden kunnossapitoperusteiden osalta. Rakennuskaavatiet Kiertotien uudelle asuinalueelle ovat toteutuneet vuoden aikana.

Tunnusluvut:

	2015	2016	2017	2018
Nettokustannus €/asukas	77,39	74,38	75,89	69,93

Talous euroissa

	Tilinpäätös 2017	Ursprunglig budget 2018	Talousarvio- muutokset	TA muutettu	TA alkuperäinen	Poikkeama
Tulot	10 439	7 000	0	7 000	7 786	786
Menot	-506 026	-480 374	0	-480 374	-462 822	17 552
Netto	-495 587	-473 374	0	-473 374	-455 036	18 338
Täytettyjen virkojen ja toimien määrä	0,00	1,50		1,50	1,60	

Tekninen ja ympäristölautakunta	Tilivelvolliset:	Teknisen ja ympäristölautakunnan jäsenet
Tehtäväalue:	Muut yleiset alueet	
Tulosyksiköt:	Puistot ja viheralueet	Tekninen johtaja
	Uimarannat	Aluevastaava
	Maa- ja metsätaloustilat	Kaavoittaja
	Jätehuolto	Tekninen johtaja

Tavoite ja painopistealueet:

Yhteistoiminnassa kunnan asukkaiden kanssa pidetään uimarannat ja viheralueet hyvässä kunnossa kunnan asukkaiden viihtyvyyden parantamiseksi. Säilytetään kohtuullinen tuotto kunnan metsistä kestäväällä metsänhoidolla, joka perustuu metsänhoitosuunnitelmaan.

Toimintavuoden tavoitteet: Käytetään ostopalveluja viheralueiden ja muiden yleisten alueiden hoitamiseksi. Leikkikenttävarustus uusitaan talousarvio- ja -muutosten puitteissa. Uimarannat valvotaan ja pidetään kunnossa, mikäli paikalla järjestetään uimakouluja.	Toteutuneet tavoitteet: On käytetty ostopalveluja viheralueiden ja urheilukenttien kunnossapitoon. Urheilukenttien käytöstä on veloitettu käyttömaksuna 20 €/rekisteröity jalkapalloilija ja yleisurheilija. Uimarannoilta on otettu vesinäytteitä ja veden laatu on ollut hyvä kaikilla uimarannoilla ja uimakouluja on voitu järjestää.
--	---

Tunnusluvut:	2015	2016	2017	2018
Nettokustannus €/asukas	-4,48	-6,56	5,79	10,11

Talous euroissa

	Tilinpäätös 2017	TA alkuperäinen 2018	Talousarvio- muutokset	TA muutettu	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	118 775	100 000	0	100 000	68 772	-31 228
Menot	-156 562	-166 095	0	-166 095	-134 548	31 547
Netto	-37 787	-66 095	0	-66 095	-65 776	319
Täytettyjen virkojen ja toimien määrä	0,00	0,00		0,00	0,40	

Tekninen ja ympäristölautakunta**Tehtäväalue:** Vesi- ja lämpöhuolto**Tulosyksiköt:** Vesilaitokset

Lämpölaitokset

Sähkölaitos

Tilivelvolliset:**Vastuhenkilö:**

Teknisen ja ympäristölautakunnan jäsenet

Tekninen johtaja

Tekninen johtaja

Toimintavuoden tavoitteet:	Toteutuneet tavoitteet:
Vesihuolto hoidetaan Kronoby Vatten och Avlopp Ab:n, Ab Terjärv Vatten och Avloppin, Nedervetil Vattenandelslagin, Andelslaget Söderby Vattenin ja Brännkärr-Backända Vattenandelslagin toimesta. Selvitys olisi tehtävä niiden yhdistämisestä yhdeksi yhtiöksi. Kaukolämmön lämpöhuolto hoidetaan Kruunupyyn energiaosuuskunnan toimesta. Kunnan kiinteistöjen sähkönhankinta on kilpailutettu vuonna 2015 ja 1.10.2015 alkaen sähköenergian toimittaa Nordic Green Energy. Vuoden 2018 aikana tehdään uusi sähköenergian hankinta.	Vesi- ja lämpöhuolto on jatkunut entisenlaisena. Selvitys vesiyhtiöiden yhdistämisestä tilattiin vuoden 2018 lopussa ja valmistunee vuoden 2019 alussa. Syksyllä tehtiin uusi hankinta sähköenergian toimittamisesta ja vuodesta 2019 alkaen sähkö hankitaan Kruunupyyn Sähkölaitoksen kautta.

Tunnusluvut:	2015	2016	2017	2018
Energiahinta €/MWh (kaukolämpö)	62,72-66,58	61,78-65,58	61,78	61,78

Talous euroissa

	Tilinpäätös	TA	Talousarvio-	TA muutettu	Toteutuma	Poikkeama
	2017	alkuperäinen	muutokset			
		2018				
Tulot	0	0	0	0	0	0
Menot	0	0	0	0	0	0
Netto	0	0	0	0	0	0

Tekninen ja ympäristölautakunta

Tehtäväalue: Konekeskus

Tulosyksiköt: Korjaamot

Koneet

Tilivelvolliset:

Vastuhenkilö:

Teknisen ja ympäristölautakunnan jäsenet

Tekninen johtaja

Tekninen johtaja

Tavoite ja painopistealueet:

Tehokkaan kunnossapidon avulla pidetään kunnan välineet kunnossa. Huoltomies suorittaa pienemmät hitsaus- ja korjaustyöt jotka hän ehtii kunnan oman toiminnan puitteissa, sekä myy palveluitaan myös teiden ylläpitoon, vesi- ja jätehuoltoon yms. sekä pienemmät lvi-työt kunnan kiinteistöihin.

Toimintavuoden tavoitteet:	Toteutuneet tavoitteet:
Kunnan koneet ja kalusto huolletaan. Pienempiä metallitöitä tehdään kunnan omiin tarpeisiin. Huoltopalveluja myydään edelleen muille sektoreille.	Kunnan koneilla ja varustuksella tapahtuva kunnossapito on voitu tehostaa uuden huoltomiehen ansiosta. Kunnossapitopalveluja on myös myyty Kronoby Vatten och Avlopp Ab:lle, sosiaali- ja terveydenhuollolle sekä myös sisäisesti teiden ja kiinteistöjen kunnospitoa varten. Kunnossapitotyöt kunnan omissa kiinteistöissä ovat lisääntyneet ja ostopalveluita on vähennetty vastaavassa määrin.

Tunnusluvut:	2015	2016	2017	2018
Nettokustannus, €/asukas	2,79	2,95	4,25	1,46

Talous euroissa

	Tilinpäätös	TA	Talousarvio-	TA muutettu	Toteutuma	Poikkeama
	2017	alkuperäinen	muutokset			
		2018				
Tulot	35 775	27 700	0	27 700	38 221	10 521
Menot	-63 558	-66 796	0	-66 796	-47 724	19 073
Netto	-27 783	-39 096	0	-39 096	-9 502	29 594
Täytettyjen virkojen ja toimien määrä	0,00	1,00		1,00	1,00	

Tekninen ja ympäristölautakunta

Tehtäväalue: Palo- ja pelastustoimi

Tilivelvolliset:

Teknisen ja ympäristölautakunnan jäsenet

Tekninen johtaja

Vastuuhenkilö:

Tekninen johtaja

Tavoite ja painopistealueet:

Keski-Pohjanmaan ja Pietarsaaren alueen pelastuslaitoksen vahvistamat tavoitteet.

Toimintavuoden tavoitteet:	Toteutuneet tavoitteet:
Toiminta jatkuu niiden tavoitteiden ja suuntaviivojen mukaisesti, joita yhteistyösopimus alueellisesta pelastustoimesta edellyttää. Hälytykset hoidetaan tehokkaasti niiden hälytysaikatavoitteiden puitteissa, joihin pelastustoimi pyrkii. Sopimuspalomiesten koulutus järjestetään säännöllisillä harjoituksilla.	Hälytykset on hoidettu tehokkaasti ja selvästi niiden hälytysaikojen rajoissa, joihin pelastuslaitos pyrkii. Hälytykset ovat jälleen lisääntyneet edellisvuodesta kuivan kesän vuoksi, mutta suurempia metsäpaloja ei ole sattunut. Nettokäyttö on tänäkin vuonna jäänyt selvästi alle budjetoidun, vaikka hälytykset ovat lisääntyneet hieman.

Tunnusluvut:

	2015	2016	2017	2018
Nettokustannus, €/asukas	76,21	77,99	84,23	88,29

Talous euroissa

	Tilinpäätös 2017	TA alkuperäinen 2018	Talousarvio- muutokset	TA muutettu	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	0	0	0	0	5 836	5 836
Menot	-550 022	-628 687	0	-628 687	-580 308	48 379
Netto	-550 022	-628 687	0	-628 687	-574 472	54 215

Tekninen ja ympäristölautakunta

Tehtäväalue:

Ympäristöasiat

- Ympäristönsuojelu

Tilivelvolliset:

Teknisen ja ympäristölautakunnan jäsenet

Tekninen johtaja

Vastuuhenkilö:

Ympäristönsuojelusihteeri

Tavoitteet ja painopistealueet:

Toimintaa harjoitetaan voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti, luonnontaloudellisesti kestävä ja monipuolisen ympäristön säilyttämiseksi ja sen puolesta että kunnan asukkaille voidaan tarjota turvallinen ja terveellinen ympäristö, sekä hyvien eläinlääkäripalveluiden tarjoamiseksi.

Toimintavuoden tavoitteet:	Toteutuneet tavoitteet:
<p>Palvelujen ostaminen Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuollosta jatkuu. Ympäristöhuolto hoidetaan edelleen omana toimintana. Antaa hyvää ja nopeaa palvelua. Hoitaa lakisäätteisiä tehtäviä (luvat, ilmoitukset, lausunnot, valvonta, neuvonta) ja valvoo ympäristöhuollon etuja erilaisissa kysymyksissä. Jos mahdollista hankkia ulkopuolista apua ympäristölupa- ja rekisteröitymisvelvollisten toimintojen valvontaan. Osallistua hankkeisiin siinä määrin missä resurssit antavat myöten.</p>	<p>Ympäristöterveydenhuoltopalveluiden ostaminen on jatkunut kuin ennen. Ympäristöhuolto on hoidettu omalla henkilökunnalla, ostopalveluihin ei ole turvaututtu. Lupajasto on kokoontunut 9 kertaa. Vuoden aikana on käsitelty 7 ympäristölupaa, jotka ovat koskeneet eläinsuojia ja turkistarhoja sekä pintakäsittely-yksikköä. 11 valvonta-asiaa liittyen ympäristölupiin ja elintenpitoon. 5 myönnettyä maanottolupaa ja 2 maastoliikennelupaa. Lausuntoja on annettu asioissa, jotka ovat koskeneet eläinsuojia, kunnan strategiaa 2025, rakennusjärjestystä ja hallintosääntöä. Keliber Oy:n litiumlouhintaa on käsitelty useaan otteeseen. Asioita koskien Luodon-Öjanjärveä ja Perhojokea sekä pölyhaittaa Hästöntiellä ovat olleet ajankohtaisia. Hakemus vapautuksesta viemäriverkostoon liittymisvelvollisuudesta on käsitelty. Teknisessä ja ympäristölautakunnassa on käsitelty kaksi asiaa koskien öljyvahingon jälkitorjuntatöitä. Polttoaineiden jakeluasema on rekisteröity ja ympäristötoimilupa on myönnetty virkamiespäätöksenä. Ympäristöhuolto on osallistunut Kruunupyynjoen kalataloudelliseen kunnostukseen, jonka toinen osa on saatettu loppuun vuoden aikana.</p>

Tunnusluvut:

	2015	2016	2017	2018
Nettokustannus €/asukas	12,76	10,45	9,64	36,45
Ympästähanke, kustannus €/asukas	2,55	0,37	0,38	0,37

Talous euroissa

	Tilinpäätös 2017	TA alkuperäinen 2018	Talousarvio- muutokset	TA muutettu	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	41 678	17 000	0	17 000	22 878	5 878
Menot	-104 615	-329 413	0	-329 413	-260 042	69 371
Netto	-62 937	-312 413	0	-312 413	-237 164	75 249
Täytettyjen virkojen ja toimien määrä	0,00	1,13		1,13	1,15	

Tekninen ja ympäristölautakunta

Tehtäväalue: Rakennusasiat

Tilivelvolliset:

Teknisen ja ympäristölautakunnan jäsenet

Tekninen johtaja

Vastuuhenkilö:

Rakennustarkastaja

Lautakunnan tavoitteet ja painopistealueet:

Tehtäväalue kattaa lakisääteiset tehtävät, jotka on määrätty rakennuslautakunnan tehtäviksi maankäyttö- ja rakennuslaissa sekä -asetuksessa, rakennusjärjestyksessä sekä korjausneuvojan toimintaa. Lautakunta myöntää myös maa-ainesten ottoluvat.

Toimintavuoden tavoitteet:	Toteutuneet tavoitteet:
Maakäyttö- ja rakennuslain mukaisten palvelujen ylläpitäminen.	Lupajaosto on kokoontunut 9 kertaa ja käsitellyt 33 rakennuslupaa, rakennustarkastaja on käsitellyt 52 rakennuslupaa. Yhteensä on käsitelty 85 rakennuslupaa. Rakennustarkastaja käsitteli myös 27 timenpidelupaa. Toimitetut tarkastukset n. 500 kpl.

Tunnusluvut:	2015	2016	2017	2018
Rakennusluvut, asetettu tavoite	130	120	120	120
Rakennusluvut, saavutettu tavoite	102	88	75	85
Toimenpideluvut, asetettu tavoite	50	40	40	40
Toimenpidelupa, saavutettu tavoite	31	19	34	27
Ilmoitukset, asetettu tavoite	5	10	10	10
Ilmoitukset, saavutettu tavoite	2	1	0	0
Nettokustannus €/asukas Talous euroissa	11,42	11,39	11,09	8,95

	Tilinpäätös	TA	Talousarvio-	TA muutettu	Toteutuma	Poikkeama
	2017	alkuperäinen	muutokset			
		2018				
Tulot	36 063	55 006	0	55 006	43 091	-11 915
Menot	-108 451	-126 394	0	-126 394	-101 346	25 048
Netto	-72 388	-71 388	0	-71 388	-58 255	13 133
Täytettyjen virkojen ja toimien määrä	0,00	2,08		2,08	1,60	

TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

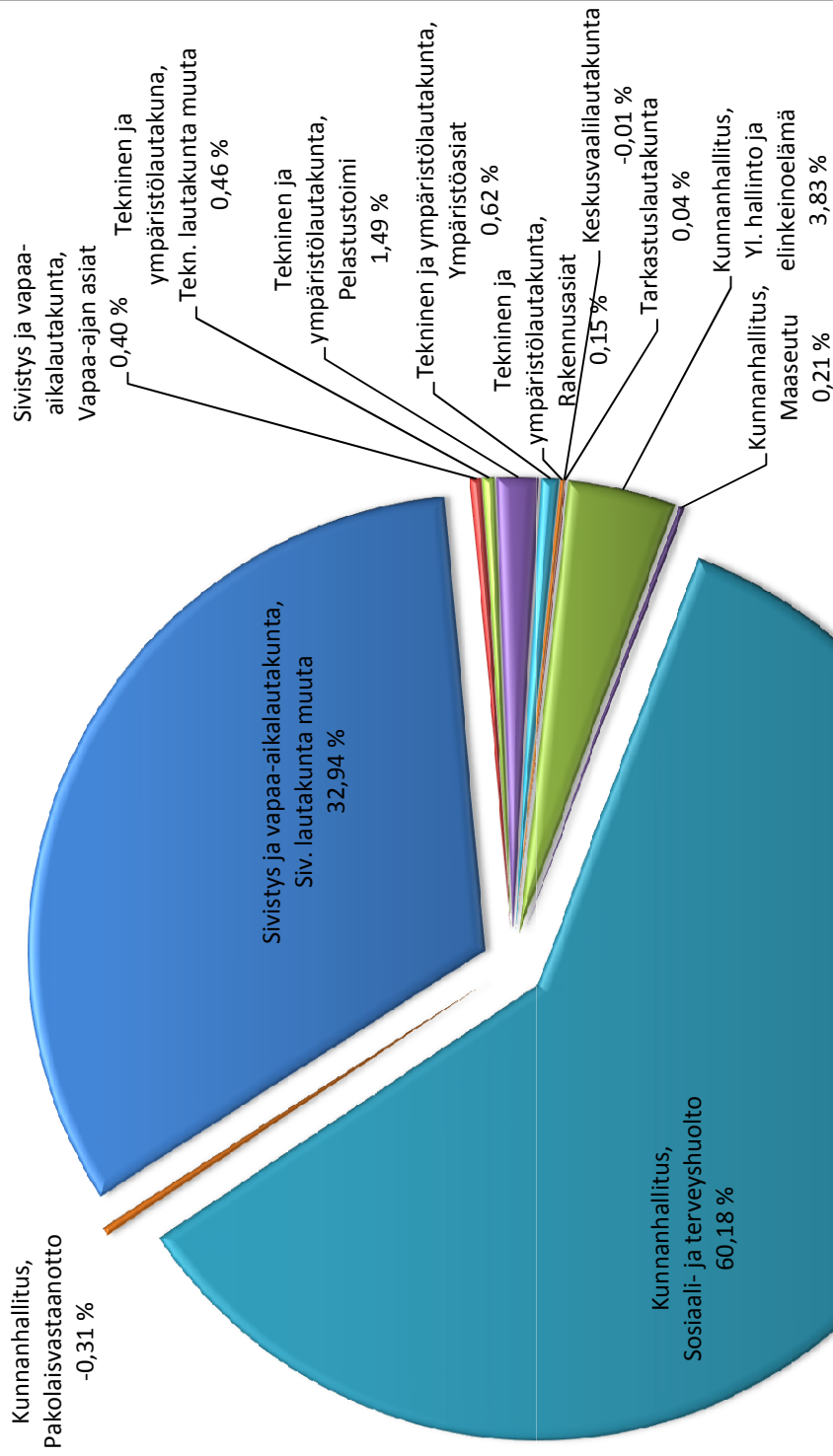

KÄYTTÖTALOUSOSAN TOTEUTUMINEN 2018

Käyttötalousarvio on valtuustoon nähden sitova nettotasolla lautakunnittain. Poikkeavaa on se, että nettomäärärahat teknisen ja ympäristölautakunnan tehtäväalueille rakennusasiat, ympäristöasiat sekä pelastustoimi ovat korvamerkittyjä eikä niitä saa käyttää muuhun toimintaan. Kunnanhallituksen tehtäväalueilla sosiaali- ja terveydenhuolto, maaseutu sekä pakolaisvastaanotto on myös erillinen sitovuus.

Lautakunta	Talousarvio			Tilinpäätös			Lautakuntien nettotalous-	
	Menot	Tulot	Netto	Menot	Tulot	Netto	arvion käyttö %	arvion ylitys/alitus
Keskusvaalilautakunta	-25 801,00	0,00	-25 801,00	-7 298,61	11 207,40	3 908,79	-15,15	-29 709,79
Tarkastuslautakunta	-15 820,00	0,00	-15 820,00	-13 426,05	0,00	-13 426,05	84,87	-2 393,95
Kunnanhallitus								
Yleinen hallinto ja elinkeinoelämä	-1 924 077,00	194 036,00	-1 730 041,00	-1 709 159,63	229 715,00	-1 479 444,63	85,52	-250 596,37
Sosiaali- ja terv.huolto	-23 232 135,00	35 000,00	-23 197 135,00	-23 190 407,24	395,53	-23 190 011,71	99,97	-7 123,29
Kruunupyyyn oma	-482 579,00	35 000,00	-447 579,00	-441 751,65	395,53	-441 356,12	98,61	-6 222,88
Soiten kautta	-22 749 556,00	0,00	-22 749 556,00	-22 748 655,59	0,00	-22 748 655,59	100,00	-900,41
Pakolaisten vastaanot.	-97 704,00	267 446,00	169 742,00	-76 538,48	195 731,47	119 192,99	70,22	50 549,01
Maaseutu	-96 946,00	0,00	-96 946,00	-82 034,02	0,00	-82 034,02	84,62	-14 911,98
Kunnanhallitus yht.	-25 350 862,00	496 482,00	-24 854 380,00	-25 058 139,37	425 842,00	-24 632 297,37	99,11	-222 082,63
Sivistys- ja vapaa-aikalautakunta								
Sivistyslautakunta muuta	-13 411 720,00	758 725,00	-12 652 995,00	-13 734 259,43	1 040 146,23	-12 694 113,20	100,32	41 118,20
Vapaa-ajan asiat	-168 207,00	2 100,00	-166 107,00	-155 022,94	1 511,36	-153 511,58	92,42	-12 595,42
Siv. ja vapaa-aikalaut. yht.	-13 579 927,00	760 825,00	-12 819 102,00	-13 889 282,37	1 041 657,59	-12 847 624,78	100,22	28 522,78
Tekninen ja ympäristölautakunta								
Tekninen lautakunta muuta	-2 710 071,00	2 524 756,00	-185 315,00	-2 771 165,81	2 595 897,62	-175 268,19	94,58	-10 046,81
Pelastustoimi	-628 687,00	0,00	-628 687,00	-580 307,77	5 835,79	-574 471,98	91,38	-54 215,02
Ympäristöasiat	-329 413,00	17 000,00	-312 413,00	-260 042,04	22 877,88	-237 164,16	75,91	-75 248,84
Rakennusasiat	-126 394,00	55 006,00	-71 388,00	-101 346,49	43 091,01	-58 255,48	81,60	-13 132,52
Tekn. ja ympäristölautakunta yht.	-3 794 565,00	2 596 762,00	-1 197 803,00	-3 712 862,11	2 667 702,30	-1 045 159,81	87,26	-152 643,19
Yhteensä	-42 766 975,00	3 854 069,00	-38 912 906,00	-42 681 008,51	4 146 409,29	-38 534 599,22	99,03	-378 306,78
Käyttö% tilinpäätöksen mukaan				99,80 %	107,59 %	99,03 %		

KÄYTTÖMENOJEN TOTEUTUMINEN NETTOTASOLLA 2018

TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatulot					
Myyntitulot	377 697,00		377 697,00	335 277,68	-42 419,32
Maksutulot	504 506,00		504 506,00	513 382,75	8 876,75
Tuet ja avustukset	381 806,00		381 806,00	596 955,06	215 149,06
Muut toimintatulot	2 600 341,00	8 000,00	2 608 341,00	2 700 793,80	92 452,80
Yhteensä	3 864 350,00	8 000,00	3 872 350,00	4 146 409,29	274 059,29
Valmistus omaan käyttöön	0,00	500,00	500,00	108,60	-391,40
Toimintamenot					
Henkilöstömenot					
Palkat ja palkkiot	-7 575 746,00		-7 575 746,00	-7 720 687,09	-144 941,09
Palkkasivukustannukset					
Eläkekustannukset	-1 971 477,00		-1 971 477,00	-2 004 829,93	-33 352,93
Muut palkkasivukustannukset	-271 520,00		-271 520,00	-174 097,65	97 422,35
Palvelujen ostot	-29 162 461,00	34 000,00	-29 128 461,00	-28 945 469,04	182 991,96
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 283 807,00		-1 283 807,00	-1 253 149,70	30 657,30
Avustukset	-967 321,00		-967 321,00	-957 315,47	10 005,53
Muut toimintamenot	-1 587 424,00		-1 587 424,00	-1 625 568,23	-38 144,23
Yhteensä	-42 819 756,00	34 000,00	-42 785 756,00	-42 681 117,11	104 638,89
Toimintakate	-38 955 406,00	42 500,00	-38 912 906,00	-38 534 599,22	378 306,78
Verotulot	23 642 000,00		23 642 000,00	23 583 515,25	-58 484,75
Valtionosuudet	15 940 000,00		15 940 000,00	16 363 880,00	423 880,00
Rahoitustulot ja -menot					
ja -menot	0,00		0,00	0,00	0,00
Korkotulot	500,00		500,00	0,00	-500,00
Muut rahoitustulot	126 700,00		126 700,00	338 119,98	211 419,98
Korkomenot	-390 000,00		-390 000,00	-328 417,72	61 582,28
Muut rahoitusmenot	-3 000,00		-3 000,00	-3 371,44	-371,44
Vuosikate	360 794,00	42 500,00	403 294,00	1 419 126,85	1 015 832,85
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 160 000,00		-1 160 000,00	-1 463 816,72	-303 816,72
TILIKAUDEN					
YLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	-799 206,00	42 500,00	-756 706,00	-44 689,87	712 016,13

Verotulojen erittely 2018

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Kunnallinen tulovero	19 348 000		19 348 000	19 460 731	112 731
Kiinteistövero	1 798 000		1 798 000	1 806 835	8 835
Osuus yhteisöverotuotosta	2 496 000		2 496 000	2 315 949	-180 051
Yhteensä	23 642 000		23 642 000	23 583 515	-58 485

Valtionosuuksien erittely 2018

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Kunnallisen peruspalvelun valtionosuus	15 940 000		15 940 000	12 471 609	-3 468 391
Verotulotasoitus				3 853 997	3 853 997
Muut valtionosuudet opetus- ja kulttuuritoimelle				38 274	38 274
Yhteensä	15 940 000		15 940 000	16 363 880	423 880

INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMINEN 2018

	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama
KUNNANHALLITUS	190 000,00	0,00	190 000,00	73 566,99	116 433,01
Maa- ja vesialueet					
Menot	250 000		250 000	82944	167056
Tulot	70 000		70 000	39450	30550
Nettomenot	180 000		180 000	43494	136506
Arvopaperit					
Menot	0		0	6232,66	-6232,66
Tulot	0		0	0	0
Nettomenot	0		0	6232,66	-6232,66
Yhteiset ATK-hankinnat					
Menot	10 000		10 000	23840,33	-13840,33
Tulot	0,00		0,00	0,00	0,00
Nettomenot	10 000,00		10 000,00	23 840,33	-13 840,33
KONEET JA KALUSTO	80 000,00	0,00	80 000,00	100 830,14	-20 830,14
Tekninen ja ympäristölautakunta					
Menot	25 000,00		25 000,00	25 653,75	-653,75
Tulot	0,00		0,00	0,00	0,00
Nettomenot	25 000,00		25 000,00	25 653,75	-653,75
Pelastustoimi					
Menot	115 000,00		115 000,00	75 176,39	39 823,61
Tulot	60 000,00		60 000,00	0,00	60 000,00
Nettomenot	55 000,00		55 000,00	75 176,39	-20 176,39
TALONRAKENNUS	1 040 000,00	0,00	1 410 000,00	395 246,12	1 014 753,88
Ennalta arvaamaton saneeraus määräraha					
Menot	30 000,00		30 000,00	12 505,05	17 494,95
Tulot	0,00		0,00	0,00	0,00
Nettomenot	30 000,00		30 000,00	12 505,05	17 494,95
Kansliarakennukset					
Kruunupyyn kunnantalo					
Menot	110 000,00		110 000,00	67 302,01	42 697,99
Tulot	0,00		0,00	0,00	0,00
Nettomenot	110 000,00		110 000,00	67 302,01	42 697,99
Sosiaali- ja terveydenhuollon rakennukset					
Sandbacka hoitokeskus					
Menot	30 000,00		30 000,00	15 369,88	14 630,12
Tulot	0,00		0,00	0,00	0,00
Nettomenot	30 000,00		30 000,00	15 369,88	14 630,12
Teerijärven hoitokeskus					
Menot	25 000,00		25 000,00	8 739,64	16 260,36
Tulot	0,00		0,00	0,00	0,00
Nettomenot	25 000,00		25 000,00	8 739,64	16 260,36

	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama
Sivistystoimen rakennukset					
Centralskolan					
Menot	15 000,00		15 000,00	3 604,00	11 396,00
Tulot	0,00		0,00	0,00	0,00
Nettomenot	15 000,00	0,00	15 000,00	3 604,00	11 396,00
Alavetelin koulu					
Menot	100 000,00		100 000,00	52 482,64	47 517,36
Tulot	0,00		0,00	0,00	0,00
Nettomenot	100 000,00		100 000,00	52 482,64	47 517,36
Koulukeskus (Ådalens skola)					
Menot	630 000,00	370 000,00	1 000 000,00	230 544,90	769 455,10
Tulot	0,00		0,00	0,00	0,00
Nettomenot	630 000,00		1 000 000,00	230 544,90	769 455,10
Muut rakennukset					
Kruunupyyn urheiluhalli					
Menot	100 000,00		100 000,00	4 698,00	95 302,00
Tulot	0,00		0,00	0,00	0,00
Nettomenot	100 000,00		100 000,00	4 698,00	95 302,00
JULKINEN OMAISUUS	110 000,00	0,00	110 000,00	103 823,46	6 176,54
Urheilulaitokset					
Lähiliikuntapaikat					
Menot	0,00		0,00	0,00	0,00
Tulot	0,00		0,00	4 000,00	-4 000,00
Nettomenot	0,00		0,00	-4 000,00	4 000,00
Tiet					
Menot	60 000,00		60 000,00	44 081,57	15 918,43
Tulot	0,00		0,00	0,00	0,00
Nettomenot	60 000,00		60 000,00	44 081,57	15 918,43
Tievalaistus					
Menot	20 000,00		20 000,00	36 027,32	-16 027,32
Tulot	0,00		0,00	0,00	0,00
Nettomenot	20 000,00		20 000,00	36 027,32	-16 027,32
Liikenneturvallisuushankkeet					
Menot	30 000,00		30 000,00	27 714,57	2 285,43
Tulot	0,00		0,00	0,00	0,00
Nettomenot	30 000,00		30 000,00	27 714,57	2 285,43
YHTEENSÄ					
Menot	1 550 000,00	370 000,00	1 920 000,00	716 916,71	1 203 083,29
Tulot	130 000,00	0,00	130 000,00	43 450,00	86 550,00
Nettomenot	1 420 000,00	370 000,00	1 790 000,00	673 466,71	1 116 533,29

Investointiosan sitovuustaso kunnanvaltuustoon nähden on arvioidut tulot ja menot hankeittain tai hankeryhmittäin, paitsi maa-alueet, rakennukset ja arvopaperit, joilla on nettositovuus.

Budjetoitujen menomäärärahojen ylitykset ja alitukset 2018

Tekninen ja ympäristölautakunta, kalusto: Pakettiauton ja varustuksen hankinta (tekninen).

Tekninen ja ympäristölautakunta, pelastustoimi: Oljyntorjuntaveneen hankinta, sekä kalusto. Hankinta-avustus ei ehtinyt tulla vuonna 2018.

Sandbackan hoitokeskus: Uunin ja kaluston vaihtaminen SHK:n keittiössä osoittautui suunniteltua edullisemmaksi.

Teerijärven hoitokeskus: Tiskitilan korjaus sekä pesukoneen vaihto osoittautui suunniteltua edullisemmaksi.

Alavetelin koulu: Koska hankinnassa päädyttiin KVR-urakkaan, tarvittiin vähemmän varoja suunnitteluun.

Ådalenin koulu: Koska veistosalin peruskorjaus olisi ollut melkein yhtä kallis kuin uudisrakennus, hallitus päätti rakentaa uutta. Tämä merkitsi, että suunnittelu oli aloitettava alusta ja että rakentaminen alkaa vasta keväällä 2019. Käytetyt varat menivät uuden suunnitteluun, koulun kylmänhuoneen peruskorjaukseen sekä muiden korjaustöiden loppuun saattamiseen.

Centralskolan: Kameravalvonta toteutui mutta sähkölukot eivät toteutuneet vuoden aikana.

Kunnantalo: Katon maalaus ja peruskorjaus sekä kattokourujen ja rännien uusiminen osoittautui suunniteltua edullisemmaksi.

Kruunupyyn urheiluhalli: Vain ilmastointi- ja automatiikkasaneeraus toteutui vuoden aikana.

Julkinen omaisuus, Liikenneturvallisuushankkeet: S-Marketin tulotien laajentaminen Kruunupyssä sekä liittymän siirto Nybyntien ja VT-8:n kohdalla ovat toteutuneet.

Tiet, rakennuskaavatiet: Asfalttipäällystykset tehtiin suunnitelman mukaisesti, edullisten tarjousten ansiosta alitettiin talousarvio. Rakennuskaavatien rakentaminen uudelle asuinalueelle Kiertotien vieressä osoittautui suunniteltua edullisemmaksi.

Tievalaistus: Tievalaistuksen uusiminen jatkui suunnitellusti mutta huomattavasti pienemmällä budjetilla kuin aikaisempina vuosina. Tulevien hankkeiden valmistelutyöt, samalla kun Herrfors kaivoi kaapeleitaan, lisäsivät kustannuksia mutta on selkeä säästö pitkällä aikavälillä. Teerijärven hankittiin myös katuvalaistuksen automaattivalvonta, joka tuo säästöjä pitkällä aikavälillä, kun valaistusaikojen valvonta helpottuu.

RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN

	Varsinainen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio-muustosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toiminta ja investoinnit					
Tulorahoitus	360 794,00	42 500,00	403 294,00	1 419 126,85	1 015 832,85
Vuosikate					
Satunnaiset erät	-30 000,00		-30 000,00	-21 080,19	8 919,81
Tulorahoituksen korjaukset					
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-1 590 000,00	-370 000,00	-1 960 000,00	-716 916,71	1 243 083,29
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00		0,00	4 000,00	4 000,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustuotot	70 000,00	60 000,00	130 000,00	39 450,00	-90 550,00
Toiminta ja investoinnit, netto	-1 189 206,00	-267 500,00	-1 456 706,00	724 579,95	2 181 285,95
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainojen lisäykset muille	0,00		0,00	0,00	0,00
Antolainojen lisäykset liikelaitoksille	0,00		0,00	0,00	0,00
Antolainojen vähennykset muille	0,00		0,00	0,00	0,00
Antolainojen vähennykset liikelaitoksille	0,00		0,00	0,00	0,00
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	4 189 206,00		4 189 206,00	4 189 206,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 000 000,00		-3 000 000,00	-3 366 161,80	-366 161,80
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00		0,00	-1 613 679,72	-1 613 679,72
Oman pääoman muutokset	0,00		0,00	-269 610,40	-269 610,40
Vaikutus maksuvalmiuteen	0,00	-267 500,00	-267 500,00	-335 665,97	-68 165,97

YHTIENVETO VALTUUSTON HYVÄKSYMIE MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA

	Määräraha		Talousarvio muutokset muutos jälk.		Toteuma	Poikkeama	Arvioidut tulot			Toteuma	Poikkeama	
	Vars. talousarvio	Talousarvio muutokset muutos jälk.	Vars. talousarvio	Talousarvio muutokset muutos jälk.			Vars. talousarvio	Talousarvio muutokset muutos jälk.	Toteuma			Poikkeama
Käyttötalousosa												
Toimintatuotot												
Toimintakustannukset	42 819 756	-52 281	42 767 475	42 619 666	147 809			3 854 350	-9 781	3 854 569	4 146 409	291 840
Tuloslaskelmaosa												
Verotulot								23 642 000		23 642 000	23 583 515	-58 485
Valtionosuudet								15 940 000		15 940 000	16 363 880	423 880
Korkotuotot								500		500	0	-500
Muut rahoitustuotot								126 700		126 700	338 120	211 420
Korkokustannukset	390 000		390 000	328 418	61 582							
Muut rahoituskustannukset	3 000		3 000	2 860	140							
Investoinnit												
Rahoitusosuudet								0		0	4 000	4 000
Myyntitulot								130 000		130 000	45 450	-84 550
Käyttöomaisuuden investoinnit	1 550 000	370 000	1 920 000	1 356 812	563 188							
Rahoitusosa												
Antolainamuutokset												
Antolainalisäykset	0		0	0	0							
Antolainavähennykset	0		0	0	0							
Muutos lainakantaan												
Pitkäaikaisten lainojen lisäys												
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	3 000 000		3 000 000	3 366 162	-366 162			4 189 206		4 189 206	4 189 206	0
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0		0	1 613 680	-1 613 680							
Vaikutus rahavalmiuteen				0	0			0		0	0	0
YHTIENSÄ	47 762 756	317 719	48 080 475	49 287 597	-1 207 122			47 892 756	-9 781	47 882 975	48 670 581	787 606

Talousarvion sitovuus:

Käyttötalousosa

Sitovuus on lautakunnittain nettotasolla paitsi kunnanhallituksen tehtäväalueilla pakolaisten vastaanotto, sosiaali- ja terveydenhuolto sekä maaseutu- ja sivistys- ja vapaa-aikalautannon tehtäväalueella vapaa-ajan asiat sekä teknisen ja ympäristölautakunnan tehtäväalueilla pelastustoimi, ympäristöasiat sekä rakennusasiat, joiden määrärahat ovat korvamerkittyjä eikä niitä saa käyttää muuhun toimintaan.

Tuloslaskelman sitovuus:

Sitovuus korkomenoja, muita rahoitusmenoja ja ylimääräisiä menoja kohti sekä verotuloja, valtionosuuksia, korkotuloja, muita rahoitustuloja ja ylimääräisiä tuloja varten.

Investoinnit:

Hanke- ja hankeryhmäkohtainen sitovuus niin arvioitujen menojen kuin kuluja osalta, paitsi maa-alueiden ja rakennusten sekä arvopapereiden osalta, joilla on nettositovuus.

LIITETIEDOT

3. Liitetiedot sovelletuista tilinpäätösperiaatteista

3.1. Liitetiedot sovelletuista tilinpäätösperiaatteista kunnassa

Arvostusperiaatteet ja arvostusmenetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja jaksotusmenetelmät

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset varat on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu kunnanvaltuuston 11.12.1997 hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti, joka on täydennetty 8.12.2005 pelastustoimen osalta. Poistosuunnitelman mukaisten suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa "Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet". Pysyvien vastaavien käyttöomaisuusosakkeet on merkitty taseessa hankintamenoon.

Liikkuvat vastaavat

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

3.2 Liitetiedot sovelletuista konsernitilinpäätösperiaatteista

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätös sisältää kunnan lisäksi 5 tytäryhteisöä, joissa kunnan omistusosuus ylittää 50 %, ja 8 kuntayhtymää.

Liitetiedot sovelletuista konsernitilinpäätösperiaatteista

Sisäiset liiketapahtumat ja –katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty. Konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskeiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Pysyvään vastaavaan sisältyvät olennaiset sisäiset katteet on vähennetty.

Sisäisen katteen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sisäiset katteet on eliminoitu pariarmomenetelmällä.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alituksesta konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelman mukaisten poistojen oikaiseminen

Kiinteistötytäryhteisöjen aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi. Jäännösarvojen ero on huomioitu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisöjen poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistetty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen

4. Tuloslaskelman liitetiedot

1) Toimintatuotot tehtävälueittain				
	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Keskusvaalilautakunta			0	0
Tarkastuslautakunta			11 207	0
Kunnanhallitus			251 503	274 952
Sivistys- ja vapaa-aikalautakunta			1 026 658	1 079 430
Tekninen ja ympäristölautakunta			1 269 642	1 261 980
Kruunupyyn kunta ja muut konserniyhtiöt	26 832 199	24 300 163		
Kunnan toimintatulot yhteensä	26 832 199	24 300 163	2 559 011	2 616 362

2) Verotulojen erittely		
	2018	2017
Kunnan tulovero	19 460 731	18 705 920
Kiinteistövero	1 806 835	1 584 515
Osuus yhteisöverojen tuotosta	2 315 949	2 466 589
Verotulot yhteensä	23 583 515	22 757 023

3) Valtionosuuksien erittely		
	2018	2017
Laskennalliset valtionosuudet		
Yleinen valtionosuus	0	0
Sosiaali- ja terveydenhuollon valtionosuus	0	0
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus	0	0
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	12 471 609	13 115 098
Verotulojen tasaus	3 853 997	3 586 971
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	38 274	-76 938
Laskennalliset valtionosuudet yhteensä	16 363 880	16 625 131
Harkinnanvarainen rahoitusavustus	0	0
Valtionosuudet yhteensä	16 363 880	16 625 131

* Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus sisältyy laskennallisiin valtionosuuksiin.

Satunnaiset tuotot	2018	2017
Satunnaiset tuotot	0	0

4) Pysyvien vastaavien varojen myyntivoitot ja -tappiot				
	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Muut toimintatulot				
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	15 244	8 772	15 244	8 772
Rakennusten myyntivoitot		3 344	0	0
Muut myyntivoitot	5 836	8 023	5 836	0
Myyntivoitot yhteensä	21 080	20 139	21 080	8 772
Muut toimintakustannukset				
Maa- ja vesialueiden myyntitappiot	0	0	0	0
Muut myyntitappiot	331	1 728	0	0
Myyntitappiot yhteensä	331	1 728	0	0

5) Erittely osinkotuloista ja pääomakorosta		
	2018	2017
Muiden yhteisöjen osinkotulot	330 576	227 784
Kuntayhtymien pääomakorot	563	563
Yhteensä	331 139	228 347

6) Tilintarkastajan palkkiot		
BDO Auditor	2018	2017
Tarkastuspalkkiot	9 749	7 439
Tilintarkastajien lausunnot		
Muut palkkiot (arviointi)	842	2 245
Yhteensä	10 590	9 684

7) Kunnan intressitahoihin kuuluvat liiketoimet

Liitetietona on esitettävä tiedot kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien välisistä liiketoimista. Intressitahon liittyvästä toimesta esitettäviin tietoihin tulee sisältyä: kuvaus liiketoimesta, liiketoimen arvo, intressisuhteen luonne sekä muut kunnan taloudellisen aseman arvioimisen kannalta välttämättömät tiedot liiketoimesta. Kunnan ja henkilön katsotaan kuuluvan toistensa intressipiiriin, jos toinen pystyy käyttämään toiseen nähden määräysvaltaa tai huomattavaa vaikutusvaltaa sen taloutta ja liiketoimintaa koskevassa päätöksenteossa tai toimesta on odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa toiselle osapuolelle.

Intressitahoilla tarkoitetaan oikeushenkilöä, joka on kunnan kanssa määräysvaltasuhteessa tai osakkuusyhteydessä. Intressitahoihin luetaan lisäksi kunnanjohtaja, kunnanhallituksen jäsen ja varajäsen sekä kunnan muiden toimielinten puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat sekä johtavat viranhaltijat.

Kunnanhallitus on 16.4.2018 solminut kunnanjohtajan kanssa kuntalain mukaisen johtajasopimuksen. Sopimuksessa ei ole sovittu erityisestä erokorvauksesta.

Kruunupyyn Sähkölaitos Oy

Kunta saa kokonaan omistamalta tytäryhtiöltä vuotuista osinkoa vähintään 115 000 euroa. Kunta on ostanut palveluita (suurin osa rakentamis- ja kunnossapitopalveluja sekä sähköä) yhtiöltä 138 956,03 euron arvosta. Sähkölaitos on suorittanut kunnalle 122 861,20 € etenkin vuokramaksuja kiinteistöistä mutta myös muita vuokra- sekä ICT-palvelumaksuja. Tekninen ja ympäristölautakunnan varapuheenjohtaja on sähkölaitoksen hallituksen jäsen/varapuheenjohtaja.

Kronoby Vatten och Avlopp Ab

Kunta on ostanut käyttövettä kunnan kokonaan omistamalta yhtiöltä ja maksanut viemäriveresimaksuja 26 026,36 euron arvosta. KVA on suorittanut kunnalle 12 847,30 € vuokra- ja palvelumaksuja. Kunta on saanut osinkoa 2 368,09 €. Tekninen johtaja on yhtiön hallituksen jäsen.

Fastighets Ab Kronoby Bostäder

Kunta on saanut tuloja 29 705,22 € (etenkin palkoista ja vuokrista) kunnan kokonaan omistamalta tytäryhtiöltä. Kunnanjohtaja toimii yhtiön hallituksen puheenjohtajana ja tekninen johtaja on yhtiön toimitusjohtaja.

Ab Terjärv Vatten och Avlopp

Kunta omistaa yhtiöstä 92,50 %. Kunta on ostanut käyttövettä ja suorittanut viemäriveresimaksuja 12 002,83 euron arvosta. Kunta on saanut osinkoa 2 358,75 €. Tekninen johtaja toimii yhtiön hallituksen jäsenenä.

Kronoby Energiandelslag

Kunnan osakkuusyhteisö, omistajaosuus on 44,00 %. Kunta on ostanut lämpöä 353 881,69 euron arvosta ja maksanut 12 700,22 alueen rakentamisesta. Kunta on saanut vuokratuloja 1 346,80 € sekä osinkoa 2 800 € osuuskunnalta. Kunnanvaltuuston puheenjohtaja toimii energiaosuuskunnan hallituksen jäsenenä.

Ab Ekorosk Oy

Kunta on yhtiön osakkeenomistaja ja on ostanut jätepalveluja 14 235,08 euron arvosta. Tekninen johtaja on yhtiön hallituksen jäsen.

Oy Pietarsaaren seudun Kehittämissyhtiö Concordia

Kunta on yhtiön osakkeenomistaja. Kunta on ostanut palveluja 131 111,44 euron arvosta. Kunnanjohtaja on hallituksen jäsen ja tekninen johtaja varajäsen.

Andelslaget KNT-Net

Kunta on yhtiön osakkeenomistaja. Kunta on suorittanut 1 050 € internet- ja verkkomaksua. Kunnanhallituksen varajäsen toimii yhtiön hallituksen puheenjohtajana.

Teerijärven Jäähalli Oy

Kunta on maksanut 12 000 € koulujen jäävuoroista. Tekninen johtaja on yhtiön TJ, hallituksen jäsen sekä osakkeenomistaja.

Terjärv Ungdoms Sportklubb r.f.

Kunta on myöntänyt 9 157,20 euron avustuksen. Tekninen johtaja on yhdistyksen jaoston jäsen.

Andelslaget ViRum

Kunta on maksanut osuuksia 3 000 €. Vuoden 2018 aikana osuuskunta asetettiin selvitystilaan. Sivistystoimen johtaja on osuuskunnan hallituksen jäsen.

Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveystyöntekijäyhtymä Soite

Kunta on ostanut kuntayhtymältä terveyden- ja sairaanhoitopalveluita 23 001 187 euron arvosta. Kunta on saanut Soitelta 3 152,16 € päivähoitokorvauksia ja -maksuja. Kunta on saanut vuokratuloja 17 377,73 euron arvosta. Ruotsinkielisen koulujaoston puheenjohtaja on Soiten valtuutettu.

Kokkotyö-säätiö

Kunta on ostanut siivouspalveluita säätiöltä 1 890 euron arvosta. Hallintojohtaja toimii säätiön hallituksen varajäsenenä.

Pixne-säätiö

Kunta on maksanut osuuksia 836,20 € Pixne-säätiölle. Kunnanhallituksen varajäsen toimii johtokunnan jäsenenä.

Kiinteistö Ab Kruunupyyn Lentohalli

Kunta on maksanut 4 750 € markkinointitukea. Kunnanjohtaja on yhtiön hallituksen jäsen.

**8) Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuudesta
investeringar som skall avskrivas i bokslutet för kommunen**

Ylimääräinen poisto on tehty Alavetelin koulusta, koska koulu poistetaan suunnitelman mukaan käytöstä 31.7.2020, jolloin kirjapidollinen arvo on korkea suhteessa jäljellä olevaan käyttöaikaan. Posto on 150 000 €.

Ylimääräinen poisto on tehty Teerijärven ryhmäasuntolasta (nk. Ninnigården) rakennuksen purkamisen vuoksi. Rakennus poistetaan kokonaan. Posto on 23 000 €.

Ylimääräinen poisto on tehty Alavetelin terveystalosta rakennuksen purkamisen vuoksi. Rakennus poistetaan kokonaan. Poisto on 29 000 €.

9) Varausten muutokset	Konserni	
	2018	2017
Potilasvastuuvakuutusmaksu 1.1. (sk)	228 276	240 271
Lisäykset tilikauden aikana	55 497	0
Vähennykset tilikauden aikana	0	-11 995
Potilasvastuuvakuutusmaksu 31.12. (sk)	283 773	228 276

Selvitys suunnitelmanmukaisista poistoperusteista (kunnan)

Poistot kuluvaan käyttöomaisuudesta on vahvistettu etukäteen laaditun poistosuunnitelman perusteella. Suunnitelmanmukaiset poistot on arvioitu käyttöomaisuuden hankintamenon perusteella arvioidun taloudellisen käyttöajan mukaan. Arvioidut poistoajat ja niihin vastaavat poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Aineettomat oikeudet	Lineaarinen 5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	Lineaarinen 3 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	Lineaarinen 10 vuotta

AINEELLISET HYÖDYKKEET

Maa- ja vesialueet	Ei poistoa
Rakennukset ja laitteet	
Hallinto- ja laitosrakennukset	
kivestä	Lineaarinen 40 vuotta
puusta	Lineaarinen 30 vuotta
Tehdas- ja tuotantolaitokset	Lineaarinen 20 vuotta
Talousrakennukset	Lineaarinen 15 vuotta
Vapaa-ajanrakennukset	Lineaarinen 20 vuotta
Asuinrakennukset	Lineaarinen 30 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet	
Kadut, tiet, torit ja puistot	Jäännösvero 15 %
Sillat, laiturit ja kylpylaitokset	Jäännösvero 10 %
Muut maa- ja vesirakennelmat (urheilulaitokset)	Jäännösvero 10 %
Vedenjakeluverkostot	Jäännösvero 10 %
Viemäriverkostot	Jäännösvero 10 %
Kaukolämpöverkostot	Jäännösvero 10 %
Koneet ja laitteet vesi- ja viemärlaitoksilla	Jäännösvero 10 %
Tievalaistus	Jäännösvero 25 %
Liikennesäätelylaitteet	Lineaarinen 15 vuotta
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakennelmat	Jäännösvero 25 %
Koneet ja irtaimisto	
Muut kuljetusvälineet	Jäännösvero 25 %
Muut liikkuvat työkoneet	Jäännösvero 25 %
ATK-laitteet	Lineaarinen 3 vuotta
Muut laitteet ja irtaimistot	Lineaarinen 5 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	
Luonnonvarat (m.m. soranottoapaikat)	Substanssipoisto, eli vuosittaista käyttöä vastaava poisto
Taide- ja arvoesineet	ei poistoa
Meneillään olevat hankinnat	ei poistoa

Aktivointiraja investoinneille ja pienemmille hankinnoille

10 000 euro

5. Tasetta koskevat liitetiedot

5.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

10) Arvonkorotukset				
	Konserni		Konta	
	2018	2017	2018	2017
Maa- ja vesialueet				
Arvo 1.1	557 403	557 995	541 699	542 291
Arvonkorotukset		-592		-592
Arvonkorotusten purku	0	0		
Arvo 31.12	557 403	557 403	541 699	542 291
Rakennukset				
Arvo 1.1	170 410	170 410	0	0
Arvonkorotusten purku	0	0		
Arvo 31.12	170 410	170 410	0	0
Sijoitukset				
Arvo 1.1	118 903		0	0
Arvonkorotusten purku	-118 531			0
Arvo 31.12	372		0	0
Arvonkorotukset yht. 31.12	728 185	727 813	541 699	541 699

Tarkoittaa kunnan osalta arvonkorotuksia niiltä maa- ja vesialueilta, joille kauppakirjaa ei ollut saatavilla 1.1.1997, kun tehtiin käyttöomaisuuden arviointi liikekirjanpitoon siirryttäessä. Näiden arvo on syntynyt arvioinnin mukaan.

1.1) Aineelliset ja aineettomat varat												
	Aineettomat varat					Aineelliset varat						
	Aiheettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteishankinnat	Tielaitoksen kanssa	Yhteensä	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät laitokset ja laitteet	Koneet ja kalusto	Soran ottopaikat	Menelläään olevat hankkeet	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	6 900,78	122 090,72	317 442,89	446 434,39	1 987 843,83	16 869 419,47	1 609 196,68	417 488,14	9 754,90	71 737,14	20 965 440,16	
Lisäykset tilikauden aikana	23 840,33	135 314,24	0,00	159 154,57	82 944,00	312 766,64	80 108,89	25 653,75	0,00	2 097 456,82	2 598 930,10	
Rahoitusosuudet tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-4 000,00	0,00	0,00	0,00	-4 000,00	
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	-24 205,60	0,00	0,00	-164,21	0,00	-2 041 400,62	-2 065 770,43	
Tilikauden poisto	-5 170,16	-41 928,53	-21 884,38	-68 983,07	0,00	-1 002 237,31	-242 046,71	-150 549,63	0,00	0,00	-1 394 833,65	
Arvonvähennykset ja -peruutukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Poistamaton hankintameno 31.12.	25 570,95	215 476,43	295 558,51	536 605,89	2 046 582,23	16 179 948,80	1 443 258,86	292 428,05	9 754,90	127 793,34	20 099 766,18	
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Kirjanpitoarvo 31.12.	25 570,95	215 476,43	295 558,51	536 605,89	2 046 582,23	16 179 948,80	1 443 258,86	292 428,05	9 754,90	127 793,34	20 099 766,18	

12) Maa- ja vesialueiden erittely				
	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	115 544	115 544	0,00	0,00
Muut maa- ja vesialueet	2 210 037	2 166 929	2 046 582	1 987 844
Maa- ja vesialueet yhteensä	2 325 581	2 282 473	2 046 582	1 987 844

13) Pysyvien vastaavien sijoitukset									
	Osakkeet ja osuudet			Muut lainasaatavat ja muut saatavat			Yhteensä	Muut lainasaatavat	Yhteensä
	Osakkeet konserniyhtiöt (tytäryhtiöt)	Osakkeet omistusyhtiöt	Kuntayhtymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Muut laina- saatavat	Muut saatavat			
Hankintameno 1.1.	10 494 857,78	573 431,75	2 528 536,32	369 792,27	0,00	222 600,32	13 966 618,12	222 600,32	222 600,32
Lisäykset	6 232,66	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6 232,66	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	10 501 090,44	573 431,75	2 528 536,32	369 792,27	0,00	222 600,32	13 972 850,78	222 600,32	222 600,32
Arvonlennukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	10 501 090,44	573 431,75	2 528 536,32	369 792,27	0,00	222 600,32	13 972 850,78	222 600,32	222 600,32

14 195 451,10

14) Olenaiset kuntayhtymäosuuksien arvonmuutokset						
	Tase- arvo 1.1	Lisäykset tilikaudella	Vähennykset tilikaudella	Tase- arvo 31.12	Kunnan osuus kuntayhtymän peruspääomasta	Ero
Kvarnen samkommun	964 522,34	0,00	0,00	964 522,34	57,14	
Optima kuntayhtymä	784 768,40	0,00	0,00	784 768,40	9,83	
Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveyspalvelukuntayhtymä, Soite	222 929,71	0,00	0,00	222 929,71	3,87	
Pohjanmaan liitto	4 504,15	0,00	0,00	4 504,15	3,34	
Svenska Österbottens förbund för utbildning och kultur	296 009,79	0,00	0,00	296 009,79	2,59	
Kärkulla samkommun	225 180,39	0,00	0,00	225 180,39	2,56	
Keski-Pohjanmaan liitto	1 626,28	0,00	0,00	1 626,28	0,37	
Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä	28 995,26	0,00	0,00	28 995,26	0,31	
Yhteensä	2 528 536,32	0,00	0,00	2 528 536,32		0,00

15) Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt						
Nimi	Kotipaikka Kunta	Kunnan	Konsernin	Kuntakonsernin osuus (1 000 €)		
		omistus- osuus %	omistus- osuus %	Omasta pääomast	Vieraasta pääomast	Tilikauden voitosta/ tappiosta
Tytäryhteisöt						
Kruunupyyn Sähkölaitos Oy	Kronoby	100,00	100,00	8 434	1 849	391
Kronoby Vatten och Avlopp Ab	Kronoby	100,00	100,00	555	1 914	43
Fastighets Ab Kronoby Bostäder	Kronoby	100,00	100,00	264	1 189	0
Ab Terjärv Vatten och Avlopp	Kronoby	92,50	92,50	921	497	0
Fastighets Ab Heimsjöleden	Kronoby	98,99	98,99	186	107	0
			Yhteensä	10 361	5 556	434
Kuntayhtymät						
Kvarnen	Kronoby	57,14	57,14	865	245	-43
Optima kuntayhtymä	Jakobstad	9,83	9,83	1 502	450	-40
Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveyspalvelukuntayhtymä, Soite	Karleby	3,87	3,87	743	2 584	0
Österbottens Förbund	Vasa	3,34	3,34	45	116	18
Svenska Österbottens Förbund för utbildning och kultur	Vasa	2,59	2,59	822	311	5
Kårkulla kuntayhtymä	Pargas	2,56	2,56	321	769	-10
Keski-Pohjanmaan liitto	Karleby	0,37	0,37	3	5	1
Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä	Karleby	0,31	0,31	86	66	1
			Yhteensä	4 386	4 547	-67
Omistusyhteisyhteisöt						
Fastighets Ab Sparbankshuset	Kronoby	49,80	49,80	319	24	3
Kronoby Energiandelslag	Kronoby	44,00	44,00	176	636	20
Ab Kronoby Konstis Oy	Kronoby	22,84	27,64	14	69	-6
			Yhteensä	509	729	17

16) Saamiset, erittely				
	2018		2017	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöltä				
Myyntisaamiset	0	22 355	0	19 141
Lainasaamiset	0	0	0	0
Muut saamiset	0	0	0	0
Siirtosaamiset	0	0	0	0
Yhteensä	0	22 355	0	19 141
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0	5 393	0	1 663
Lainasaamiset	0	0	0	0
Muut saamiset	0	0	0	0
Siirtosaamiset	0	0	0	0
Yhteensä	0	5 393	0	1 663
Saamiset omistusyhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0	0	0	0
Lainasaamiset	0	0	0	0
Muut saamiset	0	0	0	0
Siirtosaamiset	0	27 506	0	0
Yhteensä	0	27 506	0	0
Saamiset yhteensä	0	55 254	0	20 804

17) Olennaiset siirtosaamisiin sisältyvät erät				
	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakot				
Ennalta suoritettut vuokratkustannukset				
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä				
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Saamatta olevat tulot	205 541	861 822	134 234	819 426
Siirrettävät korot				
KELAn korvaus työterveydenhuollosta	41 139	56 349	38 887	50 101
EU-avustukset ja -tuet				
Muut saamatta olevat tulot	0	0		
Saamatta olevat tulot yhteensä	246 680	918 171	173 121	869 527
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	246 680	918 171	173 121	869 527

5.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

18) Oma pääoman erittely				
	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Peruspääoma 1.1.*	4 807 376	4 807 376	4 807 376	4 807 376
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	4 807 376	4 807 376	4 807 376	4 807 376
Arvonkorotusrahasto 1.1.	728 184	728 776	541 699	542 291
Lisäykset				
Vähennykset		-592		-592
Arvonkorotusrahasto 31.12.	728 184	728 184	541 699	541 699
Muut omat rahastot				
Vahinkorahaston pääoma 1.1.	592 526	573 747		
Siirrot rahastoon	45 214	18 779		
Siirrot rahastosta				
Vahinkorahaston pääoma 31.12.	637 740	592 526		
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	637 740	592 526		
Edellisten tilikausien ylijäämä	7 278 037	6 688 980	5 499 100	5 407 383
Siirrot vahinkorahastoon				
Edellisen tilikauden virheiden korjaus			-269 610	143 684
Edellisen tilikauden ylijäämä 31.12.	8 586 700	7 278 037	6 017 812	5 499 100
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	133 358	1 589 594	-44 690	788 322
Oma pääoma yhteensä	14 893 359	14 995 719	11 322 197	11 636 496

* 2017: Edellisten tilikausien aikana tapahtuneen virheen oikaisu liittyen työttömyysvakuutusmaksuun 2014-2016 kasvattaa ylijäämää 143 683,88 €.

* 2018: Edellisten tilikausien aikana tapahtunut virhe on oikaistu. Oikaisu koskee lomapalkkajaksotusta vuosina 2015-2018 ja vähentää ylijäämää 269 610,40 €.

19) Pitkäaikaiset velat, jotka erääntyvät maksettavaksi viiden vuoden jälkeen tai myöhemmin				
	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	4 670 337	4 212 350	3 001 896	
Kotimaiset talletuspankit				2 328 577
Kuntarahoitus Oy				2 123 450
Julkiset yhteisöt	42 260	133 142		
Valtiokonttori				
Kuntien Eläkevakuutus			0	0
Yhteensä	4 712 597	4 345 492	3 001 896	4 452 027

20) Pakolliset varaukset				
	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Muut				
Takuuvarat				
Vahingonkorvausvarat				
Vuokravastuu käyttämättömistä tiloista				
Ympäristövastuu				
Potilasvahinkovakuutusmaks. vastuu	283 773	228 276		
Muut pakolliset varaukset yhteensä	283 773	228 276	0	0

21) Vieras pääoma				
	2018		2017	
	Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen	Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		40 173		55 779
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä	0	40 173	0	55 779
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot				
Ostovelat		46 342		80 483
Muut velat				
Siirtovelat				0
Yhteensä		46 342		80 483
Velat omistusyhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		56 723		
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä		56 723		0
Vieras pääoma yhteensä	0	143 238	0	136 262

22) Sekkilimiitti		
	2018	2017
Luotollisen sekkitilin sekkilimiitti 31.12	2 790 067	2 790 067

23) Muiden velkojen erittely (pitkäaikainen)				
	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Muut				
Liittymismaksut	3 437 588	3 311 086	0	0
Muuta				
Muut velat yhteensä	3 437 588	3 311 086	0	0

24) Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
	Konsernen		Kommunen	
	2018	2017	2018	2017
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot/Valtionosuusennakot	0	0		0
Menojäämät				
Palkkojen ja henkilöstösivukulujen jaks.	2 257 727	1 900 049	973 638	646 315
Korkojaksotukset	172 395	60 519	51 701	40 807
Muut menojäämät	651 004	788 327	274 531	170 985
Uppskjuten skatteskuuld	43 280			
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	3 124 405	2 748 895	1 299 870	858 107
Siirtovelat yhteensä	3 124 405	2 748 895	1 299 870	858 107

6. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

25) Leasingvastuun yhteismäärä				
	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	10 435	13 512	35 037	32 832
Myöhemmin maksettavat	22 862	26 675	58 221	85 188
Yhteensä	33 297	40 187	93 258	118 020

26) Vastuusitoumukset				
	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	4 754 885	4 258 095	3 566 655	3 608 849
Jäljellä oleva pääoma	2 893 217	2 609 752	2 085 178	2 313 452
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	7 476 600	7 476 600	7 476 600	7 476 600
Jäljellä oleva pääoma	6 418 191	6 568 883	6 418 191	6 568 883

27) Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
	2018	2017
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12	37 285 000	37 059 818
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12	0	0
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12	23 954	24 493

28) Muut taloudelliset vastuut				
	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Potilasvastuu	0	0	0	0
Arvonlisäveron palautusvastuu	445 242	369 214	0	0

HENKILÖSTÖRAPORTTI

Johdanto

Kunnan henkilöstöressurssien arviointia kutsutaan usein henkilöstötilinpäätökseksi tai henkilöstöraportiksi. Henkilöstötilinpäätös tai henkilöstöraportti liitetään kunnan vuosittaiseen tilinpäätökseen.

Henkilöstöraportin rakenne ei perustu lakiin tai sopimukseen, mutta KT Kuntatyönantajat on vuonna 2013 antanut suosituksen, jota on käytetty tukena henkilöstöraportin laatimisessa. Työnantajan on tunnettava henkilöstönsä rakenne, työpanos, osaaminen, työhyvinvointi ja kehittämistarpeet voidakseen pienenevillä resursseilla turvata myös tulevaisuudessa laadukkaat kunnalliset palvelut.

Henkilöstöraportin tehtävänä on antaa tietoa henkilöstön kehittämisen perustaksi ja päätöksenteon tueksi. Se kuvaa kehitystä arviointivuoden loppuun saakka. Henkilöstöraportti antaa kokonaisvaltaisen kuvan henkilöstöressursseista ja se on tärkeä henkilöstöjohtamisen apuväline, joka antaa perustan keskustelulle, jota käyvät luottamushenkilöt, kunnan johto, esimiehet ja henkilöstö.

On tärkeää, että kunta valitsee ne tunnusluvut, joita se pitää omien tarpeidensa ja henkilöstöstrategian kannalta keskeisinä.

Kunta on viime vuosina laatinut henkilöstöraportin taloudellisen tilinpäätöksen yhteydessä ja henkilöstöraporttiin on valittu seuraavat tunnusluvut:

- Työntekijöiden määrä, virat ja toimet
- Sairauspoissaolot
- Henkilöstön ikärakenne
- Eläkkeellesiirtymiset
- Henkilöstökustannukset

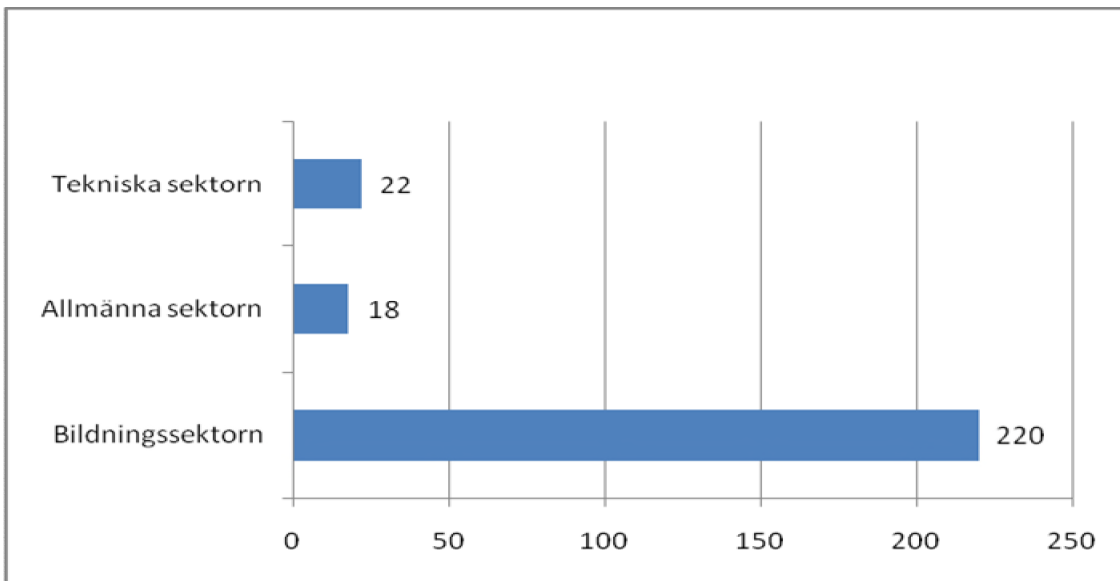
Työntekijöiden määrä, virat ja toimet

Kunnan toiminta sellaisenaan ei ole muuttunut merkittävästi vuoden 2018 aikana. Kruunupyyn palveluksessa oli 260 henkilöä per 31.12.2018. Lukumäärä sisältää vakituiset virka- ja toimihenkilöt. Kunnan kansalaisopiston tuntiopettajat eivät sisälly työntekijämäärään.

Palkkatuella palkattuja henkilöitä oli 8 kpl keskimäärin 2,92 kuukauden ajan ja yksi henkilö suoritti siviilipalveluksen kunnassa.

Kunta työllisti 12 henkilöä (23 vuonna 2017) kuntouttavassa työtoiminnassa vuonna 2018, yhteensä 1342 päivää (1342 vuonna 2017). He eivät ole kunnan työntekijöitä eikä heitä näin ollen lasketa henkilöstövahvuuteen, mutta työtoiminnan ansiosta he eivät ole olleet toimettomina. Etu on siinäkin että kunnan maksuosuus työmarkkinatuesta laskee.

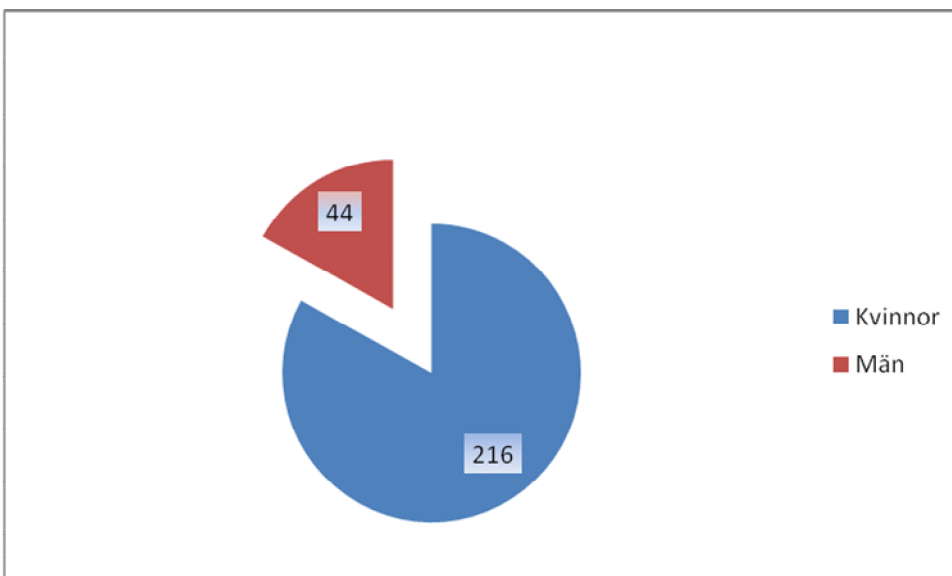
Henkilöstön jakautuminen toimialoittain 31.12.2018

Yleishallintoon lasketaan kuuluvaksi myös pakolaisten vastaanotto (yksi toimi). Sivistystoimeen lasketaan kuuluvaksi sivistys ja vapaa-aikalautakunnan henkilöstö, ts. varhaiskasvatuksen, päiväkotien, esikoulujen, koulujen, hallinnon sekä vapaa-ajan asioiden henkilökunta. Tekniseen toimialaan lasketaan kuuluvaksi tekninen ja ympäristölautakunta, jossa henkilökunta työskentelee teknisen, ympäristö- sekä rakennuspuolen työtehtävien parissa hallinnon lisäksi. Maaseutulautakunnan palvelut järjestetään yhdessä Pedersören kunnan kanssa 1.1.2013 lähtien, nämä eivät enää näy henkilöstötilastossa.

Kunnan koko henkilöstöstä naisia on 83,08 % ja miehiä 16,92 %. Teknisen toimialan henkilöstö on miesvaltainen, kun taas naiset ovat enemmistössä muilla sektoreilla.

Naisten ja miesten osuus viran- ja toimenhaltijoista 31.12.2018 (naisia 216 ja miehiä 44)

Henkilötyövuodet

Kunnassa oli vuoden aikana 419 työntekijää (sis. sijaiset ja kansalaisopiston tuntiopettajat), jotka tekivät 314,7 henkilötyövuotta. Vakituisen henkilöstön lisäksi erityisesti sivistystoimessa on ollut lyhyempiä ja pidempiä sijaisuuksia, jotka täytettiin määräaikailla työntekijöillä..

Sairauspoissaolo

Sairauspoissaolotilasto 1.1 - 31.12.2018

	Henkilötyö- vuosien määrä	Sairauspäivien määrä	Poissaolopäivien jakautuminen henkilötyövuosien mukaan
<i>Koko kunta</i>	<i>314,70</i>	<i>2 060</i>	<i>6,55</i>
Yleishallinto	14,23	20	1,41
Sivistystoimi	286,76	1 855	6,47
Tekninen toimi	13,71	185	13,49

Vuosien 2018 ja 2017 sairauspoissaolotilastoihin sisältyvät palkalliset sairauspoissaolot työpäivien määrän mukaan. Muut sopimuksen mukaiset ja lakisääteiset poissaolot, kuten äitiys- ja vanhempainvapaat, äkillisesti sairastuneen lapsen hoitovapaat tms. eivät sisälly tilastoon.

Yleishallintoon lasketaan kuuluvaksi myös pakolaisten vastaanotto. Sivistystoimeen lasketaan kuuluvaksi myös vapaa-ajan asiat. Tekniseen toimialaan lasketaan kuuluvaksi tekninen lautakunta muuta, rakennus- sekä ja ympäristöasiat.

Sairauspoissaolojen kokonaismäärä on vähentynyt 1 330 päivää vuoden 2018 aikana vuoteen 2017 verrattuna, kun poissaolopäiviä oli yhteensä 3 390. Vähennys koskee kaikkia toimialoja, mutta suurin muutos on tapahtunut sivistystoimella.

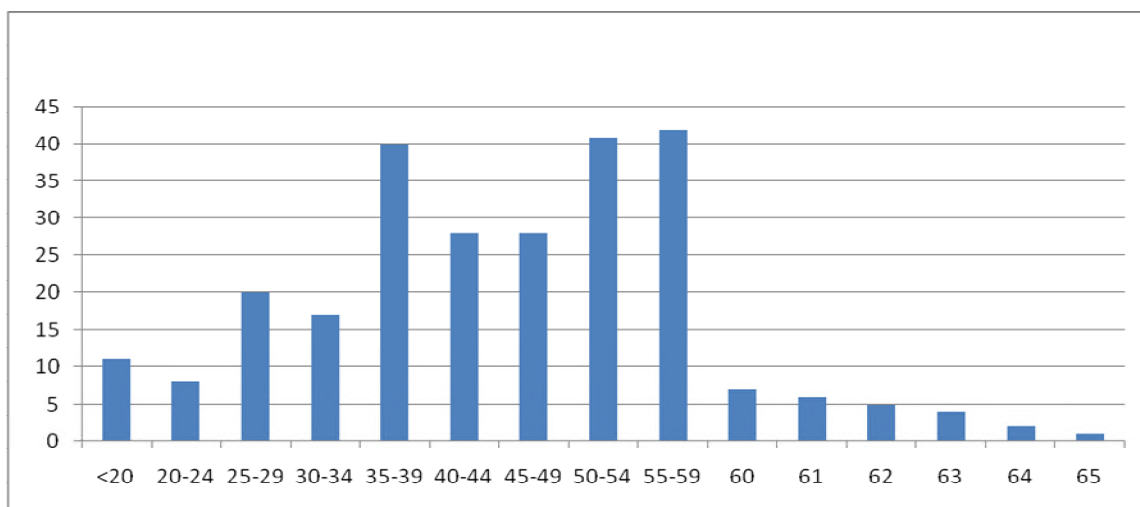
Työtaturmat

Vuonna 2018 sattui a työtaturma sivistystoimessa aiheuttaen 14 poissaolopäivää. Työtaturmista johtuvien poissaolopäivien määrä oli keskimäärin 14 päivää vahinkoa kohti.

Vuonna 2017 sattui 2 työtaturmaa sivistystoimessa aiheuttaen 156 poissaolopäivää.

Henkilökunnan ikärakenne ryhmittäin

Ikäjakauma 31.12.2018

Myös sijaiset on otettu mukaan ikäjakaumiin, näin ollen tietyt henkilöt korostuvat kuviossa. Keski-ikä on 42 vuotta.

Eläköitymiset år 2018

Eläkkeitä myönnettiin vuonna 2017 seuraavasti:

Vanhuuseläke	7	
Työkyvyttömyyseläke	0	
Osatyökyvyttömyyseläke	0	
Varhennettu vanhuuseläke	0	Yhteensä 7 eläköitymistä

Henkilöstökustannukset

Vuonna 2018 maksettiin palkkaa ja palkkiota, henkilöstötulot vähennettynä, yhteensä 9 831 755 €. Palkkasivukustannusten osuus on 2 168 081 €. Henkilöstökustannukset ovat vähentyneet 0,19 % vuodesta 2017.

PALKAT JA PALKKIOT	7 812 543,04
Palkkasivukustannukset	
Eläkekustannukset	2 004 829,93
Muut palkkasivukustannukset	174 097,65
Henkilöstötulot	-91 855,95
Henkilöstökustannukset tuloslaskelmassa	9 899 614,67
Käyttöomaisuuteen aktivoidut	
Henkilöstökustannukset	10 524,77
Henkilöstökustannukset yht.	9 910 139,44

Esimies-alaiskeskustelut

Jo useiden vuosien aikana kunta on pitänyt esimies-alaiskeskusteluja. Keskustelun tarkoituksena on, että työntekijä keskustelee lähimmän esimiehen kanssa omasta työtilanteesta ja kehitystarpeista 1-2 kertaa vuodessa. Sekä työntekijä että esimies voi tehdä aloitteen esimies-alaiskeskustelusta.

Henkilöstöjaosto

Palkka- ja muita henkilöstöasioita käsitellään kunnan henkilöstöjaostossa, joka perustettiin uuden hallintosäännön tultua voimaan 1.6.2017. Jaosto on kokoontunut neljä (4) kertaa vuonna 2018.

Yhteistyötoimikunta

Yhteistyötoimikunta koostui ennen hallintosäännön uudistamista viidestä työnantajan edustajasta, viidestä työntekijän edustajasta, kahdesta työsuojeluvaltuuston edustajasta sekä työsuojelupäälliköstä. Kunnanvaltuuston 23.2.2017 § 10 hyväksymän uuden hallintosäännön mukaan yhteistyötoimikunnassa on kolme työntekijän edustajaa ja kolme työnantajan edustajaa. Työsuojelupäällikkö sekä työsuojeluvaltuutettu osallistuvat asiantuntijoina yhteistyötoimikunnan kokouksiin. Yhteistyötoimikunta käsittelee yhteistyömenettelyyn kuuluvia asioita sekä työsuojeluasioita. Yhteistyötoimikunta on kokoontunut kolme (3) kertaa vuonna 2018. Kokouksissa on käsitelty mm. suunnitelma henkilökunnan virkistäytymiseksi. Yhteistyötoimikunta on myös käsitellyt henkilöstö- ja koulutussuunnitelman, jonka nojalla työnantaja voi vuoden lopussa hakea korvausta menetetyistä työajasta. Kaiken henkilöstökoulutuksen tavoitteena on varmistaa ja lisätä henkilökunnan osaamista sekä ylläpitää ja lisätä ammattitaitoa. Kruunupyyn kunta tavoittelee ammattitaitoista, monipuolista, osaavaa ja työssään viihtyvää henkilökuntaa, joka jaksaa ja kokee että on välineitä vastaanottaa työelämän jatkuvia muutoksia.

Yhteistyötoimikunnan talousarviossa 2018 oli 11 000 euron määräraha henkilöstöhuoltoa varten. Määräraha on käytetty henkilöstökoulutuksiin, ohjaukseen sekä muuhun henkilöstöhuoltoon. On otettu käyttöön liikuntaseteleitä ja vuonna 2018 käytettiin 3 262 € tähän tarkoitukseen. Lokakuussa järjestettiin arvostettu henkilöstöjuhla, johon kuului luento ja illallinen. Juhlaan oli kutsuttu koko henkilöstö. Viimeiset rahat käytettiin joulukahvin tarjoamiseen.

Työsuojeluasiat käsitellään yhteistyötoimikunnassa ja toiminta tapahtuu muutoin Kuntaliiton toimintasääntömallin mukaan.

Työpaikkaruokailu on minimalistisesti järjestetty siten, että henkilöstöllä on mahdollisuus ruokailla niissä kunnan työpaikoissa, missä ruokaa tarjotaan.

Työterveydenhuolto

Työterveydenhuollon järjestämiseksi on sopimus Kokkolan Työplus:n kanssa. Sopimus on voimassa vuosina 2016–2020. Työterveydenhuollon tavoitteena on terve ja turvallinen työympäristö, työhön liittyvien sairauksien ehkäiseminen ja työntekijöiden työkyvyn edistäminen. Toimintaa järjestetään yhteistyötoimikunnan vahvistaman toimintasuunnitelman mukaisesti Kruunupyyn ja Teerijärven yksiköissä.

Kansaneläkelaitos korvaa kunnan kustannukset työterveyshuollosta, eli terveydenhuolto- ja sairaanhoitokustannukset, vuonna 2018 yhteensä 38 886,98 € (50 101,37 € vuonna 2017).

Kunnanhallitus päätti elokuussa 2014, että Kruunupyyn kunta julistautuu "savuttomaksi kunnaksi" 1.1.2015 alkaen. Tämä tarkoittaa, että tupakointi on kielletty kunnan kaikissa kiinteistöissä, sekä sisä- että ulkotiloissa. Kunta noudattaa toiminnassaan Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen, THL:n kriteerejä. Työterveydenhuolto otetaan mukaan silloin kun tupakoitsijat toivovat apua ja tukea tupakasta vieroittamiseen. Palvelu ei ole erityisen kysytty, silti työnantajan näkökulmasta painottaminen on tärkeää terveyttä edistävästä näkökulmasta.

Kehitystarpeet ja palaute

Johdannossa painotettiin, että työnantajan on tunnettava henkilöstönsä rakenne, työpanos, osaaminen, työhyvinvointi ja kehittämistarpeet voidakseen turvata myös tulevaisuudessa laadukkaat kunnalliset palvelut. Pidemmällä aikavälillä voidaan todeta, että yhä pienempi määrä henkilökuntaa hoitaa yhä useampia työtehtäviä. Tämä tarkoittaa sitä, että työtahti nousee. Ajan mittaan olisi syytä kiinnittää enemmän huomiota sairauksia ehkäisevään toimintaan ja ammatilliseen kuntoutukseen henkilöstön työkyvyn ylläpitämiseksi. Ei voi enää toivoa, että työaika lyhenee. Se mahdollistaisi myös pitkäaikaistyöttömien työllistymisen nykyistä enemmän. On kuitenkin osoittautunut, että lyhenemisen sijasta työaika pitenee ja jää nähtäväksi miten tämä vaikuttaa työkykyyn ja sairauspoissaoloihin.

Kehityskeskustelujen rooli on tärkeä, koska niiden avulla voidaan sijoittaa oikea henkilö oikeaan paikkaan ja myös hyödyntää ennestään tuntemattomia resursseja.

Seuraavan 10 vuoden aikana runsaat 50 ihmistä siirtyy eläkkeelle. Tämä merkitsee sitä, että jos työtehtävät säilyvät, uudisrekrytoinnissa on jossain määrin panostettava myös hyvin nuoriin työntekijöihin.

KONSERNIOSA

KONSERNIYHTIÖIDEN TOTEUTUS

Tytäryhtiön nimi

Kruunupyyn Sähkölaitos Oy

Toiminta-ajatus ja toiminnan yleiskuvaus

Sähkön myynnin, sähkön tuotannon ja sähkön siirron harjoittaminen.

Yleiset tavoitteet

Sähköverkkoinfrastruktuurin perustaminen.

Tuottavuus

-

Tulostavoite

250 k€.

Keskeiset toiminnalliset muutokset vuosina 2018–2020

Mitään suurempia muutoksia ei ole näköpiirissä.

Riskit

Sähkömarkkinoiden hintamuutokset.

Toteutunut tavoite

Suuret investoinnit sähköverkoissa Alavetelissä, Norrbyssä ja Lepplaxissa. Tulostavoite ylittyi, tulos 390 k€.

Tytäryhtiön nimi

Kronoby Vatten och Avlopp

Toiminta-ajatus ja toiminnan yleiskuvaus

Vesihuollon hoito vahvistetulla toiminta-alueella Kruunupyyn kunnanosassa sekä veden toimitus Alavetelin Vesiosuuskunnalle ja Brännkärr-Backända Vesiosuuskunnalle. Jäteveden käsittelystä huolehtiminen Kruunupyyn ja Alavetelin kunnanosissa vahvistetuilla toiminta-alueilla.

Yleiset tavoitteet

Huolehtia hyvänlaatuisen veden jakelusta kohtuuhinnalla. Huolehtia jätevesien käsittelystä kohtuuhinnalla ja täyttää puhdistustuloksia viranomaisten vaatimusten mukaan.

Tuottavuus

Veden jakelun ja jätevesien käsittelyn turvaaminen myös kriisitilanteissa, sekä hyvät valmiudet käyttää sähkön varavirtalähteitä.

Tulostavoite

Taksojen pitäminen tasolla, joka kattaa käyttömenot ja poistot.

Keskeiset toiminnalliset muutokset vuosina 2018–2020

Toteuttaa tarvittavat vesi- ja viemäriverkoston laajennustyöt toiminta-alueella. Vedenkäsittelylaitteen suunnittelu ja mahdollinen laajennustyö Storåsenilla yhteistyössä Luodon kunnan kanssa.

Riskit

Pohjavedenottamon saastuminen.

Toteutunut tavoite

Tuottanut ja toimittanut riittävästi hyvänlaatuista vettä kuivasta kesästä huolimatta sekä käsitelty viemäriverettä niin että vaatimukset täyttyivät. Storåsenin vesilaitoksen laajentamisen suunnittelu on meneillään aikataulun mukaisesti. Johtoverkon ja pumppuasemien saneeraukset toteutuivat suunnitellusti.

Tytäryhtiön nimi

Ab Terjärv Vatten och Avlopp

Toiminta-ajatus ja toiminnan yleiskuvaus

Vesihuollon hoito ja jätevesien käsittely vahvistetulla toiminta-alueella Teerijärven kunnanosassa.

Yleiset tavoitteet

Vesijakelun turvaaminen mahdollisissa kriisitilanteissa.

Tuottavuus

Hyvänlaatuisen juomaveden tuottaminen asiakkaille. Täyttää viranomaisten vaatimukset jätevesien puhdistamisesta.

Tulostavoite

Tavoitteena on hoitaa tarpeelliset investoinnit kassavaroilla.

Keskeiset toiminnalliset muutokset vuosina 2018–2020

Vesi- ja viemäriverkoston laajennustyön jatkaminen toiminta-alueella.

Riskit

Pohjavedenottamon saastuminen.

Toteutunut tavoite

Asetetut tavoitteet ovat toteutuneet.

Tytäryhtiön nimi

Fastighets Ab Kronoby Bostäder

Toiminta-ajatus ja toiminnan yleiskuvaus

Asuntojen vuokraus Kruunupyssä, Alavetelissä ja Teerijärvellä.

Yleiset tavoitteet

Hyvän asuinympäristön luominen kunnan asukkaille. Haluamme tarjota korkealaatuisia vuokra-asuntoja ja visiomme on luoda houkuttelevia kokonaisuuksia, jotka vastaavat asukkaiden tarpeisiin.

Tuottavuus

Tavoitteemme on korkean vuokra-asteen säilyttäminen.

Tulostavoite

Kunnanosien yksiköiden toiminnan tekeminen kannattavaksi sekä asuntokannan tasomäärittely.

Keskeiset toiminnalliset muutokset vuosina 2018–2020

Hallintomenojen vähentäminen samalla kun yritämme nostaa asuntokannan tasoa.

Riskit

Priorisointien tekeminen on välttämätöntä talouden vuoksi. Se voi herättää vuokralaisten tyytymättömyyttä ja johtaa vuokrausasteen laskuun.

Toteutunut tavoite

Tason nousu asuntokannassa Teerijärvellä, jossa kuusi rivitaloasuntoa kahdeksasta on peruskorjattu ja pihat siistitty Nelsonintiellä 3.

Isännöintijärjestelmä UNES on otettu käyttöön vuokra- ja kiinteistöpalveluseurantaan, mikä on luonut joustavamman ja tehokkaamman hallinnon.

Oma kotisivu ja laajempiulotteinen markkinointi, jossa maantieteelliset etäisyydet ja aukioloajat eivät rajoita vuokra-asuntojen hakumahdollisuuksia Kronoby bostäderiltä.

Selkeämmät toimintaohjeet vuokralaisille koskien asumista, muuttamista, loppusiivousta ja yhteisen pihan käyttämistä lisäävät viihtyvyyttä yksiköissä.

Tytäryhtiön nimi

Fastighets Ab Heimsjöliden

Toiminta-ajatus ja toiminnan yleiskuvaus

Asuntokohteiden vuokraus.

Yleiset tavoitteet

Tavoitteena on vastata edullisten asuntojen kysyntään Teerijärven kunnan osassa.

Tuottavuus

Pyrkimyksenä korkea vuokra-aste ja lyhyet odotusajat.

Tulostavoite

Toiminnan tekeminen kannattavaksi.

Keskeiset toiminnalliset muutokset vuosina 2018–2020

Julkisivujen, pihan sekä liikennealueiden peruskorjaus.

Riskit

Asuntojen vuokraus ei onnistu olemattoman kysynnän vuoksi.

Toteutunut tavoite

Vuokra-aste 1.9 oli 100 %

LUETTELO JA SELVITYS

Luettelo kirjanpito-ohjelmista ja tositelajeista

Abilita kirjanpito-ohjelma

1. Päiväkirja, ATK tulosteena
2. Pääkirja, ATK tulosteena

Käytetyt tositelajit

001	Kunnanhallitus
002	Pääkirjanpito, memoriaalitositteet
003	Sivistystoimi
004	Toimentulotuki sekä maksutiedoston tositteet
005	Tekninen sektori
006	Käyttöomaisuus
007	Maksureskontra
008	Sosiaali- ja terveydenhuolto
009	Koulut
010	Kansalaisopisto
500	Myyntireskontra
900	Palkkakirjanpito

Selonteko kirjanpidon säilytystavasta

Kunnan tasekirja säilytetään pysyvästi. Kirjanpito-ohjelmat sekä tilisuunnitelma merkintöineen soveltamisjaksosta säilytetään vähintään 10 vuotta tilikauden päätyttyä. Tilikauden tositteet, kirjeenvaihto liiketapahtumista ja koneellisen kirjanpidon täsmäyksestä sekä muu kirjanpitomateriaali säilytetään vähintään kuusi vuotta.

Tuloslaskelman tunnuslukujen laskentakaavat**Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista**

= $100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$

Vuosikate prosenttia poistoista

= $100 * \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$

Vuosikate euroa/asukas**Rahoituslaskelman tunnuslukujen laskentakaavat****Investointien tulorahoitus, %**

= $100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Pääomamenojen tulorahoitus, %

= $100 * \text{Vuosikate} / (\text{Investointien omahankintameno} + \text{Antolainojen nettolisäys} + \text{Lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Kassan riittävyys (pv)

= $365 \text{ pv} * \text{Kassavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Taseen tunnuslukujen laskentakaavat**Omavaraisuusaste, %**

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Käyttötulot koostuvat:

Tilikauden toimintatuotoista, verotuloista sekä käyttötalouden valtionosuuksista.

Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €

= Ylijäämä (alijäämä) aikaisemmilta tilikausilta + tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas**Lainakanta 31.12, 1 000 €**

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

Lainakanta 31.12, €/asukas

Asukasluku tilipäätösvuoden lopussa

Lainasaamiset, 1 000 €

= Joukkovelkakirjasaatavat ja Muut sijoituslainasaatavat

Konsernitilinpäätöksen tunnuslukujen laskentakaavat

Muutoin samat kuin yllä mainitut paitsi omavaraisuuden osalta, jonka tunnusluku konsernilla on seuraava:

$100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Vähemmistön osuus} + \text{Konsernivarat} + \text{Poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

ALLEKIRJOITUKSET JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

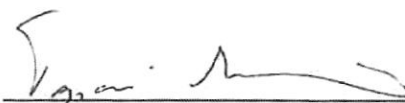
KRONOBY KOMMUN

Bokslutets datering och undertecknande.

Kronoby, den 27 maj 2019

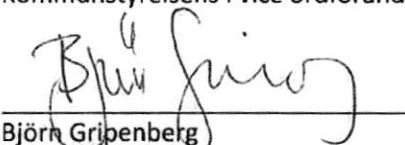
Liane Byggmästar
Kommunstyrelsens ordförande

Tapani Myllymäki
Kommunstyrelsens I vice ordförande

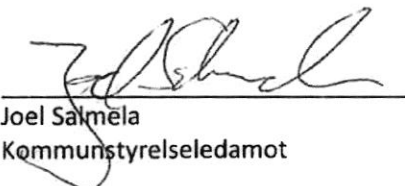
Helena Broända
Kommunstyrelseledamot

Björn Gripenberg
Kommunstyrelseledamot

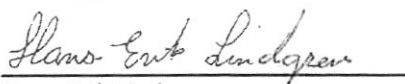
Kari Harju
Kommunstyrelseledamot

Joel Salmela
Kommunstyrelseledamot

Inger Wistbacka
Kommunstyrelseledamot

Hans-Erik Lindgren
Kommunstyrelsens II vice ordförande

Malin Brännkärr
Kommundirektör

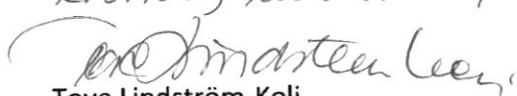

REVISIONSANTECKNING

Ovanstående bokslut är uppgjort enligt god bokföringssed.
Över utförd revision har idag avgivits revisionsberättelse.

BDO Audiator Ab, revisionsammanslutning

Kronoby, den 28 maj 2019

Tove Lindström-Koli
OFGR, GR

REVISIONSBERÄTTELSE 2018

Till Kronoby kommunfullmäktige

Vi har granskat Kronoby kommuns förvaltning, bokföring och bokslut för räkenskapsperioden 1.1.-31.12.2018. Bokslutet omfattar kommunens balansräkning, resultaträkning, finansieringsanalys och noter till dem samt tablå över budgetutfall och verksamhetsberättelse. Bokslutet omfattar även särredovisat bokslut för stadens affärsverk. Till bokslutet hörande koncernbokslut består av koncernbalansräkning, koncernresultaträkning, koncernens finansieringsanalys och noter till dem.

Kommunstyrelsen och övriga redovisningsskyldiga är ansvariga för kommunens förvaltning och skötseln av ekonomin under räkenskapsperioden. Kommunstyrelsen och den övriga koncernledningen ansvarar för styrningen av kommunkoncernen och ordnandet av koncernövervakningen. Kommunstyrelsen och kommundirektören ansvarar för upprättandet av bokslutet och för att det ger riktiga och tillräckliga uppgifter om kommunens resultat, dess ekonomiska ställning, finansiering och verksamhet i enlighet med stadganden och bestämmelser om upprättande av bokslut. Kommunstyrelsen och kommundirektören har i verksamhetsberättelsen redogjort för ordnandet av kommunens interna kontroll och riskhantering samt koncernövervakning.

Vi har granskat räkenskapsperiodens förvaltning, bokföring och bokslut i enlighet med god offentlig revisionssed för att som resultat av granskningen rapportera om väsentliga fel och brister som uppdagats. Vid granskningen av förvaltningen har vi utrett huruvida medlemmarna i förvaltningsorganen och de ledande tjänsteinnehavarna för uppgiftsområdena verkat enligt lag. Vid granskningen av huruvida den interna kontrollen och riskhanteringen samt koncernövervakningen i kommunen har ordnats på behörigt sätt har beaktats redogörelsen för dem i verksamhetsberättelsen. Därtill har vi granskat riktigheten i uppgifterna som givits om grunderna för lanskapsandelarna. Vi har utfört granskningen för att tillräckligt tillförlitligt försäkra oss om huruvida förvaltningen skötts enligt lag och fullmäktiges beslut. Bokföringen, principerna för upprättandet av bokslutet, dess innehåll och presentation har granskats i tillräcklig omfattning för att konstatera att bokslutet inte innehåller väsentliga fel eller brister.

Granskningens resultat

Kommunens förvaltning skötts enligt lag och fullmäktiges beslut.

Kommunens interna kontroll och riskhantering samt koncernövervakning har ordnats på behörigt sätt.

Uppgifterna som givits om grunderna för statsandelarna är riktiga.

Kommunens bokslut och det tillhörande koncernbokslutet är upprättade enligt stadganden och bestämmelser om upprättande av bokslut. Bokslutet ger riktiga och tillräckliga uppgifter om räkenskapsperiodens resultat, ekonomiska ställning, finansiering och verksamhet.

Utlåtanden om godkännande av bokslutet och beviljande av ansvarsfrihet

Vi förordar att bokslutet godkänns.

Vi förordar att de redovisningsskyldiga beviljas ansvarsfrihet för den av oss granskade räkenskapsperioden.

Kronoby 28 maj 2019

BDO Audiator Ab, revisionsammanslutning

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Tove Lindström-Koli'.

Tove Lindström-Koli
OFGR, GR